

VĒSTULE EFEZIEŠIEM

Džons Makvejs

BĪBELES STUDIJU MATERIĀLS
2023. GADA 3. CETURKSĒM

VĒSTULE EFEZIEŠIEM: KĀ SEKOT JĒZUM NEMIERĪGOS LAIKOS

Vēstulē efeziešiem Pāvils mums stāsta par pašiem efeziešiem. Vairākus gadus pēc agrīnās kristīgās misijas satraucošajiem notikumiem Efezā šīs pilsētas ticīgie cīnījās ar savas kristīgās ticības nozīmīguma izjūtu.

Pāvils, kas kādreiz bija Romas impērijas ceturtnā lielākās pilsētas nemiernieks, tagad ir sagūstīts un apcietināts. Rakstot no cietuma, viņš uztraucas, ka ticīgie Efezā var “zaudēt sirdi”, aizmirstot savas izjūtas par to, ko nozīmē būt Jēzus māceklim Efezas izsmalcinātajā, urbānajā un dziļi pagāniskajā kultūrā. Lai gan viņa klausītāji jau ir kristieši, Pāvila tonis ir tāds, kas aicina iesaistīties. Viņš cenšas viņus atgriezt kristīgajā ticībā, no jauna iededzināt nodošanās Kristum liesmu un atmodināt sajūsmu, esot daļai no Dieva lielā darba pasaulē un draudzē.

Tā kā kristīgajā ticībā viss ir par Kristu, Pāvils izstaro Viņa apbrīnu un pielūgsmi. Ja nestabiliem kristīgajiem mācekļiem jāatgūst savs pamats, tad tas notiks tāpēc, ka viņi atgūs savu pirmo mīlestību uz Jēzu un no jauna uzticēsies Viņa žēlastībai un spēkam. Tā Pāvils izgaismo Kristus paaugstināšanu Debesīs pāri visām varām un dievībām, kas Efezā cenšas sev piesaistīt ticīgo nodošanos. Jēzus ir dievišķā plāna mērķis visos laikmetos – šajā plānā ticīgajiem, tāpat kā draudzei kopumā, ir svarīga loma Dieva plānos apvienot visas lietas Kristū.

Cenšoties panākt, lai ticīgie Efezā no jauna nododas Kungam, Pāvils nesamazina kristīgo mācekļu prasības. Viņš sīki izskaidro, kāda izskatās kristīga uzvedība un kādai jābūt kopienai. Kristiešus aicina uz Gara iedvesmotu, Kristu pagodinošu, Dieva vadītu pielūgsmi, ko Pāvils atkārtoti ilustrē. Nodoties Kristum ietekmē to, kā cilvēks rīkojas un runā. Mīlēt Kristu nozīmē cienīt un vērtēt ticības biedrus. Tas nozīmē stāties pretī ļaunprātīgiem, garīgiem un seksuāli pagrimušiem uzvedības modeļiem, kas viņu kultūrā bija tik izplatīti. Tas nozīmē savās attiecībās draudzē un mājās ņemt paraugu no Kristus pašuzpurīgās uzvedības. Tas nozīmē piedāvāt līdzpilsoņiem Efezā skaidru paraugu jauna cilvēka eksistences modelim.

Lielu vēstules daļu Pāvils velta, lai izteiktu savu sajūsmu par šo jauno modeli, kas

parāda, ko nozīmē būt cilvēkam, esot Dieva draudzes loceklim. Viņu īpaši iedvesmo doma, ka Dievs draudzē ir savienojis vienā veselumā atsvešinātas cilvēces daļas – jūdus un pagānus. Dzīvojot vienotībā tur, kur būtu gaidāms naidīgums, viņiem bija iespēja parādīt Dieva jaunās sabiedrības un nākamās valstības raksturu.

Turpinot runāt par to, cik svarīgi ir būt Dieva draudzes daļai, Pāvils rada četras draudzi apzīmējošas metaforas. Ticīgie veido Kristus miesu, apliecinot nodošanos Kristum un vienotību citam ar citu. Viņi ir dzīvs templis, kas celts, pateicoties Kristus upurim Golgātā, un kurā pielūdz Dievu. Viņi ir Kristus līgava, kas gaida krāšņo laulības ceremoniju, kad līgavainis nāks un pieprasīs viņus Sev kā savējos. Pēdējā metafora, kas atklāj Pāvila pūles atgriezt efeziešus pie kristīgās ticības, ir Kristus armija, kas cīnās par mieru Viņa vārdā, uzvarot tumsas spēkus Dieva spēkā, kamēr tiek gaidīta Kristus atgriešanās.

Vēstule efeziešiem runā par laikiem, kas ir līdzīgi mūsējiem, kad pasaules vilinājums un laika ritējums draud notrulināt kristīgos mācekļus. Tie paaugstina Kristu un uzsver to, cik nozīmīgi ir sekot Viņam kā iesaistītiem, aktīviem Viņa draudzes locekļiem, izdīvojot dzīvē Viņa atgriešanās cerību. Šajā ceturksnī mums ir priekštiesība ar lūgšanām ieklausīties Vēstulē efeziešiem un no jauna piedzīvot aizrautību, sekojot Jēzum grūtību pilnos laikos.

Džons Makvejs (John K. McVay) ir Vala Vala universitātes prezidents un reliģijas profesors Vašingtonā, ASV, kur viņš kalpo kopš 2006. gada.

Ja nav norādīts citādi, Bībeles citātos izmantots 1965. gada izdevuma revidētais teksts un 2012. gadā izdotās Bībeles teksts (norādīts kā JT).

PĀVILS UN EFEZIEŠI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ap. d. 18:18–21, Ap. d. 19:13–20:1; Ap. d. 20:17–38; Ef. 1:1, 2; Ef. 6:21–24; Ef. 3:13; Ef. 1:9, 10.

ATMIŅAS PANTS:

“Atklādams mums Savas gribas noslēpumu pēc Sava labā nodoma, kuru Tas, laikiem piepildoties, bija apņēmis novest līdz galam, visu apvienojot zem vienas galvas—Kristus, gan to, kas debesīs, gan to, kas virs zemes.” (Ef. 1:9, 10)

Jmēs kaut ko rakstām, tad mums ir nolūks to darīt, reizēm svarīgs. Ābrahāms Linkolns, piemēram, uzrakstīja savu slaveno Getisburgas uzrunu 1863. gadā pēc šausmīgās postažas, ko radīja Amerikas pilsoņu karš, kurā dzīvību zaudēja 7000 kareivju. Šajā uzrunā, piesaucot valsts dibinātājus, Linkolns pauda pārliecību, ka Pilsoņu karš ir galējais pārbaudījums tam, vai 1776. gadā radītā tauta izturēs vai “pazudīs no zemes”.

Pāvilam ir dziļš nolūks, kas motivē viņu rakstīt šo vēstuli. Daļēji tāpēc, ka viņš bija apcietinājumā (Ef. 3:13, Ef. 6:20), un daļēji efezieši bija kārdināti zaudēt drosmi vajāšanu un kārdināšanu dēļ. Pāvils atgādina viņiem, kas notika, kad viņi atgriezās, pieņemot Kristu kā savu Glābēju un kļūstot par draudzes daļu. Viņi ir kļuvuši par Kristus miesu (Ef. 1:19–23, Ef. 4:1–16), par tempļa būvmateriālu (Ef. 2:19–22), Kristus līgavu (Ef. 5:21–33) un labi apgādātu armiju (Ef. 6:10–20). Viņiem ir stratēģiska loma Dieva lielā plāna piepildīšanā, lai apvienotu visu Kristū (Ef. 1:9, 10). Pāvils raksta, lai pamodinātu ticīgos Efezā un viņi pilnībā apzinātos savu kā Kristus sekotāju identitāti un priekštiesības.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 1. jūlijā.

Pāvils – Efezas evaņģēlists

Ko Pāvils dara savā pirmajā Efezas apmeklējumā otrā misijas ceļojuma beigās?
(Ap. d. 18:18–21) _____

Efeza bija viena no lielākajām pilsētām Romas impērijā ar aptuveni 250 000 iedzīvotājiem. Tā bija galvaspilsēta vienai no bagātākajām impērijas provincēm – Āzijas provincei, kas aizņēma lielu daļu no mūsdienu Mazāzijas. Pāvila dienās province piedzīvoja izaugsmes un labklājības laikus. Kā ostas pilsēta Efeza atradās daudzu zemes ceļu krustpunktā. Lai gan pilsētas iedzīvotāji pielūdza daudzas dievības, starp tām pārākā bija Artemīda, kas tika uzskatīta par pilsētas aizsardzības dievieti. Viņas pielūgsmē bija pilsoņu ceremoniju, sporta spēļu un gadskārtu svinību centrā (romieši Artemīdu sauca par Diānu; skat. Ap. d. 19:24, 35).

Pāvils vēlāk atgriežas Efezā sava trešā misijas ceļojuma laikā (Ap. d. 19:1–12) un paliek tur trīs gadus (Ap. d. 20:31). Apustulis pavada Efezā nozīmīgu laika posmu ar nolūku nostiprināt tur kristietību.

Kāds dīvains notikums Efezā vada uz plaši izplatītu godbijību pret Kungu Jēzu?
(Ap. d. 19:13–20) _____

Lūka stāsta dīvainu stāstu par septiņiem ceļojošiem jūdu izcelsmes garu izdzinējiem. Gan Jēzus, gan Pāvila vārdu iepīšana buramvārdos izrādās šiem eksorcistiem riskants pasākums. Kad ziņa izplatījās pa pilsētu, “viņus visus pārņēma bailes, un viņi slavēja Kunga Jēzus vārdu” (Ap. d. 19:17). Notikumam bija arī dziļa ietekme uz dažiem, kas jau bija kļuvuši ticīgi. Viņi nāca publiski sadedzināt savas dārgās maģijas mākslas rokasgrāmatas, kuru vērtība bija “piecdesmit tūkstoš sudraba gabalu” (Ap. d. 19:19). Kopā ar plašāku pilsētas iedzīvotāju pulku ticīgie mācās, ka Jēzus pielūgsmi nedrīkst atšķaidīt ar kaut kā cita pielūgsmi.

Uz ko norāda šo grāmatu sadedzināšana, pat ja tās viņiem bija maksājušas tik dārgi?
Ko tas stāsta par pilnīgu nodošanos Kungam? _____

Dumpis amfiteātri

Izlasi Ap. d. 19:21–20:1. Kādu mācību mēs varam gūt no šī stāsta? _____

Pāvila liecināšana lielajā, izsmalcinātajā Efezā bija tik efektīva, ka tā ietekmēja svarīgu pilsētas ekonomisko motoru – tūrismu, kura centrā bija Artemīdas templis. Un kas tas bija par templi! Šī krāšņā būve sastāvēja no 127 pilāriem, katrs no tiem bija 60 pēdas augsts, tie bija veidoti no balta marmora – augstu novērtēta skulptūru materiāla. 36 no šiem pilāriem bija pārveidoti un klāti ar zeltu, kas templim piešķīra viena no septiņiem senās pasaules brīnumiem slavu.

Noraizējies, ka Pāvila anti-elkdievīgā retorika mazinās tempļa finansiālo atbalstu (Ap. d. 19:27), sudrabbalkis Demetrijs sakūdīja savus amata brāļus uz nemieriem. Strauji augošais un satrakojies pūlis no tirgus laukuma ātri nonāca lielajā amfiteātri, kurā varēja sasēsties 25 000 cilvēku. Tur nemieri turpinājās un ļaudis divas stundas sauca: “Varena ir efeziešu Artemīda!” (Ap. d. 19:34) Pēc tam, kad pilsētas ierēdnis pūli izklīdināja, Pāvils tikās ar ticīgajiem un atstāja pilsētu.

Sava trešā misijas ceļojuma beigās Pāvils satiekas ar Efezas draudzes vecajiem. Kā tu apkopotu Pāvila bažas? (Skat. Ap. d. 20:17–38.) _____

Lūk, hronoloģija Pāvila saistībai ar Efezu:

- 52. g.** Pāvila pirmā isā vizīte Efezā (Ap. d. 18:18–21).
- 53.–56. g.** Pāvila trīs gadus ilgā kalpošana Efezā (Ap. d. 19:1–20:1). Tuvojoties šī laika beigām, viņš saraksta Pirmo vēstuli korintiešiem (1. Kor. 16:5–9).
- 57. g.** Esot Miletā, Pāvils satiekas ar vecajiem no Efezas (Ap. d. 20:17–38).
- 62. g.** Pāvils saraksta Vēstuli efeziešiem, iespējams, esot ieslodzījumā Romā.

“Tāpēc esiet nomodā, pieminēdami, ka es trīs gadus nakti un dienu neesmu mitējis ar asarām ikvienu pamācīt.” (Ap. d. 20:31) Kā tu domā, no kā Pāvils brīdinātu mūsdienu draudzi un kāpēc? _____

Klausoties Vēstuli efeziešiem

Pāvils rakstīja Vēstuli efeziešiem, lai tā tiktu lasīta skaļi Efezas ticīgajiem draudzes namos. Pēc Pāvila aiziešanas kristīgā kustība Efezā bija augusi un vairojies māju un dievnamu skaits. Agrīnajiem ticīgajiem būtu bijis svarīgi, ja Tihiks, kas bija draudzes dibinātāja apustuļa Pāvila personīgais pārstāvis, atrastos viņu vidū un lasītu vēstuli no Pāvila. Kā pašā vēstulē ierosināts, sapulcējusies ļaužu grupa iekļāva mājsaimniecības locekļus – tēvu, māti, bērnus un vergus (Ef. 5:21–6:9). Tajā laikā mājsaimniecība iekļāva arī citus – klientus (brīvus cilvēkus, kas bija atkarīgi no mājas saimnieka atbalsta) un pat pircējus. Līdz ar to arī viņi varēja būt klāt, kā arī citu mājsaimniecību locekļi.

Saistībā ar zemāk esošo vēstules konspektu izlasi visu vēstuli, ieteicams, skaļi (tas aizņems aptuveni 15 minūtes). Kādas tēmas izskan vēstulē kopumā? _____

1. Sākuma sveiciens (Ef. 1:1, 2).
2. Ievada svētības (Ef. 1:3–24).
3. Lūgšana par ticīgajiem, lai viņi saņemtu Kristus gudrību (Ef. 1:15–23).
4. Reiz garīgi miruši, tagad augšāmcēlušies ar Kristu (Ef. 2:1–10).
5. Kristus rada draudzi no jūdiem un pagāniem (Ef. 2:11–22).
6. Pāvils kā Kristus sludinātājs pagāniem (Ef. 3:1–13).
7. Lūgšana par ticīgajiem, lai viņi piedzīvotu Kristus mīlestību (Ef. 3:14–21).
8. Turēties pie draudzes vienotības Garā (Ef. 4:1–16).
9. Dzīvot jaunu, vienotību veicinošu dzīvi (Ef. 4:17–32).
10. Staigāt mīlestībā, gaismā un gudrībā (Ef. 5:1–20).
11. Īstenot Kristus veidotu mīlestību kristiešu mājās (Ef. 5:21–6:9).
12. Stāvēt kopā: draudze kā Dieva armija (Ef. 6:10–20).
13. Noslēguma sveiciens (Ef. 6:21–24).

Kāda galvenā tēma atklājas šajā vēstulē? Ko tā tev atklāj? Kuri punkti īpaši skar mājas? _____

Efezieši savā laikā

Kā Pāvils iesāk un noslēdz vēstuli ticīgajiem Efezā? Ko mēs varam mācīties par viņa visdziļākajām ilgām viņu dzīvē? Skat. Ef. 1:1, 2; Ef. 6:21–24. _____

Vēstules sākumā Pāvils norāda, ka viņš ir tās autors (Ef. 1:1). Vēstules vidū Pāvils atkal nosauc sevi vārdā, apzīmējot sevi kā “Jēzus Kristus cietumnieks jums, pagāniem” (Ef. 3:1, NKJV). Tuvu vēstules beigām viņš atkal runā par savu ieslodzījumu (Ef. 6:20) un noslēdz ar personīgiem vārdiem (Ef. 6:21, 22). Lai gan daži pētnieki noliedz, ka vēstuli būtu rakstījis Pāvils, ir svarīgi atzīmēt, ka vēstulē skaidri atklāts, ka Pāvils ir tās autors. Lielākā daļa kristiešu pieņem Pāvilu kā vēstules autoru, un tas ir pamatoti.

Kā Pāvils raizējas par sava apcietinājuma ietekmi uz ticīgajiem Efezā? Skat. Ef. 3:13.

Šķiet, ka Vēstule efeziešiem ir rakstīta tajā pašā laikā, kad Pāvils raksta citas vēstules no cietuma – Vēstuli kolosiešiem (skat. Kol 4:7, 8) un Filemonam. Šķiet, ka ir arī pagājis ievērojams laiks kopš Pāvila kalpošanas Efezā (Ef. 1:15; Ef. 3:1, 2). Pāvils, iespējams, sarakstīja Vēstuli efeziešiem, atrodoties cietumā Romā ap 62. gadu.

Vēstulē efeziešiem Pāvils piedāvā nelielas raksturīgās iezīmes attiecībā uz situāciju, kādā atrodas viņa klausītāji Efezā. Viņa redzesloks ir plašs. Viņš runā par lielu laika posmu, sākot ar Dieva lēmumu, kas pieņemts “pirms pasaules radīšanas” (Ef. 1:4) un plaši atspoguļo lielās tēmas par Dieva glābšanu, kas piedāvāta Kristū. Vēstulē izmantots pacilāts, literārs stils, ar gariem teikumiem, atkārtotiem izteicieniem un oriģinālām metaforām. Pāvils izmanto šādu stilu arī citur (piem., Rom. 8:31–39), bet Vēstulē efeziešiem tas ir koncentrētā veidā, valoda satur daudz slavēšanas, lūgšanu un pielūgsmes vārdu, un frāžu (Ef. 1:3–14, Ef. 1:15–23, Ef. 3:14–21), kā arī rūpīgi veidotus, ļoti retoriskus pantus (piem., Ef. 4:1–16, Ef. 5:21–33, Ef. 6:10–20).

Vēstule efeziešiem – piesātināta ar Kristu

Kā Pāvils paziņo savas vēstules tēmu? Ef. 1:9, 10 _____

Kā var apkopot Vēstules efeziešiem vēsti? No cietuma Pāvils izsaka vīziju Dieva plānam, kas centrēts Kristū, attiecībā uz laiku piepildīšanos un draudzes lomu tajā. Dievs ir rīkojies Kristū, lai īstenotu Savu plānu “novest līdz galam, visu apvienojot zem vienas galvas – Kristus, gan to, kas debesīs, gan to, kas virs zemes” (Ef. 1:10), un Viņš to darīja, radot draudzi kā vienību, kas sastāv no vienas jaunas cilvēces un ko veido gan jūdi, gan pagāni (Ef. 2:14). Ticīgie ir aicināti rīkoties saskaņā ar šo dievišķo plānu, dodot signālu jaunā spēkiem, ka Dieva augstākais nolūks tiek izpildīts (Ef. 3:10).

Kā teikts Ef. 1:9, 10, vienotība, kas Dievam ir padomā, ir centrēta Kristū. Tāpēc nav pārsteigums, ka Vēstule efeziešiem tik daudz stāsta par Kristu, ka tā visur slavē Dieva darbus Kristū un svin ticīgo piekļūvi garīgajiem resursiem, kas viņiem piedāvāti Kristū. Pāvils izmanto frāzi “Kristū” un līdzīgas frāzes vairāk nekā 30 reizes un viscaur paaugstina Jēzu. Lasot vēstuli, ieraugiet šīs frāzes un esiet modri, ievērojot, cik daudzos veidos Pāvils pievēršas Jēzum.

Pāvils cenšas no jauna aizdedzināt garīgu nodošanos Efezas ticīgajos, atgādinot viņiem, ka viņi ir daļa no draudzes jeb Dieva plāna, kā apvienot visus Kristū. Kur izmantots vārds “draudze” (“ekklēsia” grieķu val.), Pāvils ar to domā “universālu” draudzi jeb Dieva bērņus kopumā (nevis vietējo draudzi).

Pamatstratēģija, ko Pāvils izmanto, ir runāšana par draudzi, un viņš to dara, izmantojot dzīvas metaforas, no kurām četras izstrādātas detalizētāk:

1. Draudze kā miesa (Ef. 1:22, 23; Ef. 2:16; Ef. 3:6; Ef. 4:1–16, 25; Ef. 5:23, 29, 30).
2. Draudze kā celtne/ templis (Ef. 2:19–22).
3. Draudze kā līgava (Ef. 5:22–27).
4. Draudze kā armija (Ef. 6:10–20).

Katrs no šiem salīdzinājumiem savā veidā atklāj, kāds ir Dieva nodoms un nolūks attiecībā uz Savu draudzi.

Draudzē, kuras daļa tu esi, – septītās dienas adventistu draudzē – Dievs ir izveidojis dažādu tautību, dažādu valodu, dažādu rasu un kultūru kopienu (Atkl. 14:6, 7), kas parāda ceļu, kā piepildīt Viņa plānu apvienot visu Jēzū (Ef. 1:9, 10). Kā mēs varam strādāt saskaņā ar Dieva lielo plānu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Stāsts par garu izdzinējiem, kas nevietā lietoja Jēzus un Pāvila vārdu (Ap. d. 19:13–20, skat. svētdienas tēmu), palīdz izskaidrot, kāpēc Pāvils Vēstulē efeziešiem tik daudz runā par varu. Daži jaunie ticīgie, būdami tikko pārliecināti par Jēzus visvarenību, iemeta savas dārgās maģijas rokasgrāmatas uguns liesmās. Ir atrasti aptuveni 250 papirusi un arī citi atradumi saistībā ar maģiju, rituāliem, buramvārdiem, formulām, lāstiem utt., kas līdzīgi šīm maģijas rokasgrāmatām. Šajos sējumos tiek dots padoms rīkot rituālus, lai pārliecinātu dievus, dievietes un garus darīt visu, ko viņiem liek.

Lūka mums stāsta, ka šie sējumi bija 50 000 sudraba monētu jeb 50 000 dienu algas vērti (ja mūsdienās prasmīgs strādnieks nopelna 80 dolāru dienā, tad šī summa ir 4 miljoni!).

Šīs detaļas parāda, cik svarīgi un nozīmīgi šie sējumi bija viņu ikdienas dzīvē. “Bija vajadzīga visvarenā Dieva iejaukšanās, lai viņi kļūtu pietiekami pārliecināti, ka viņiem ir pilnībā jānožēlo sava amuletu, burvestību, dievu piesaukšanas un tradicionālo līdzekļu izmantošana garīga spēka gūšanai.” (Clinton E. Arnold, Ephesians (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2010), 34. lpp.)

Mēs esam nonākuši pie izpratnes, ka Vēstule efeziešiem ir uzrakstīta ticīgajiem, kam nepieciešamas pamācības, “kā tikt galā ar pastāvīgo Jauno kosmisko ‘spēku’ uzbrukumiem”. (Clinton E. Arnold “Power and Magic: The Concept of Power in Ephesians” (Grand Rapids, MI: Baker Books, 1992), 165. lpp.) Pāvila atbilde ir Vēstule efeziešiem, norādot uz Kristu, kas ir paaugstināts pāri visām citām varām (Ef. 1:20–23), un uzsverot, cik pārāks ir spēks, ko Dievs dod ticīgajiem (Ef. 2:15–19, Ef. 3:14–21, Ef. 6:10–20).

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādi spēki un varas ir aktīvi šodienas pasaulē un tavā dzīvē? Kā šie spēki atklājas, kārdinot ticīgos tos godāt un parādīt tiem cieņu, nevis palikt nedalāmi uzticīgiem paaugstinātajam Kristum?

2. Dieva “laika pilnības” plāna kontekstā, kas ietver visa apvienošanu Kristū, Pāvils pauž cerību nākotnei. Izpēti, kā viņš izmanto vārdu “cerība” Ef. 1:18, Ef. 2:12 un Ef. 4:4. Kāpēc viņš tic, ka ir cerība nākotnei?

3. Kā Pāvils šajos pantos norāda uz lielo Kristus atgriešanās nākotnes cerību? Ef. 1:13, 14; Ef. 1:21; Ef. 2:7; Ef. 4:30; Ef. 5:5. Ko šī cerība nozīmē mums šodien?

DIEVA LIELAIS, KRISTŪ CENTRĒTAIS PLĀNS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 1:3–14; Ef. 2:6; Ef. 3:10; Kol 1:13, 14; 5. Moz. 9:29.

ATMIŅAS PANTS:

“Lai slavēts mūsu Kunga Jēzus Kristus Dievs un Tēvs, kas mūs Kristū ir svētījis ar visāda veida garīgu svētību debesīs.” (Ef. 1:3)

25 gadus pēc tam, kad Nīls Ārmstrongs bija kļuvis par pirmo cilvēku, kas staigājis pa mēnesi, viņš uzrakstīja pateicību radošajai komandai (EMU), kas bija izveidojusi kosmonauta apģērbu, kurā viņš spēra šos vēsturiskos soļus. Nosaucot to par “visvairāk fotografēto kosmosa kuģi vēsturē” un smejojot, ka tas veiksmīgi slēpa “savu neglīto okupantu” no skatieniem, Ārmstrongs Džonsona kosmodromā pateicās “EMU brigādei” par “izturīgo, uzticamo un gandrīz mīlīgo” tērpu, kas pasargāja viņa dzīvību, sūtot viņiem “ceturtdaļu gadsimta vērtu pateicību un apsveikumus”.

Pāvils iesāk Vēstuli efeziešiem ar majestātisku pateicību, slavējot Dievu par svētībām, ko Viņš ir izlējis, svētībām, kas ir tik svarīgas ticīgo dzīvē kā kosmonauta tērps tam, kurš staigā pa mēnesi. Pāvils apgalvo, ka Dievs ir strādājis pie šīm svarīgajām svētībām “kopš pasaules radīšanas” (Ef. 1:4), un slavē Dievu par darbošanos ticīgo labā visos laikmetos.

Šie Pāvila ievadvārdi padara efeziešus par ārkārtīgi vērtīgiem, modelējot, kā pielūgt Dievu un slavēt Viņu par daudzajām svētībām, ko Viņš ir nodrošinājis.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 8. jūlijā.

Izraudzīti un pieņemti Kristū

Pateicības vēstule parasti ietver dāvanas aprakstu vai arī nosauc saņemtās dāvanas. Izsakot Dievam pateicību par evaņģēlija svētībām, Pāvils iekļauj garu dāvanu sarakstu Ef. 1:3–14.

Pāvils slavē Dievu par faktu, ka Viņš “mūs Kristū ir svētījis ar visāda veida garīgu svētību debesīs” (Ef. 1:3). Tas, ka svētības ir garīgas (grieķu val. “pneumatikos”), norāda, ka tās nāk ar Gara starpniecību (“pneuma”), sasaistot tās ar Pāvila svētību noslēgumu, kur viņš jūsmo par Svētā Gara darbu ticīgo dzīvē (Ef. 1:13, 14).

Ef. 1:3–6 iedvesmojošā valoda apraksta to, kā Dievs mūs redz Kristū. Pirms pasaules radīšanas Dievs izraudzīja mūs Kristū un noteica, ka mums ir jāstāv “svētiem un bez vainas” Viņa klātbūtnē (Ef. 1:4, salīdzini ar Ef. 5:27) kā dārgiem dēliem un meitām, pateicoties gan radīšanai, gan glābšanai Kristū (Ef. 1:5). Kopš saule ir sākusi spīdēt, Viņa stratēģija vienmēr bijusi tāda, ka mēs tiksim “pieņemti mīļotajā Dēlā” (Ef. 1:6). Īsāk sakot, Dieva nodoms ir mūs izglābt. Ja mēs zaudējam glābšanu, tad tikai savas grēcīgo lēmumu dēļ.

Vēstulē efeziešiem frāzes “debesu vietās” un “debesīs” norāda uz Debesīm kā Dieva mājvietu (Ef. 1:3, Ef. 6:9), uz gara spēku atrašanās vietu (Ef. 1:10, 20, 21; Ef. 3:10, 15; Ef. 6:12), kā arī uz Kristus paaugstināšanas vietu pie Tēva labās rokas (Ef. 1:20). Ticīgajiem nu ir pieeja šīm Debesu vietām kā tādām, kur Kristū tiek piedāvātas garīgas svētības (Ef. 1:3, Ef. 2:6). Lai gan “Debesu vietas” kļuvas par svētību vietu ticīgajiem, tās vēl joprojām ir vieta, kur notiek konflikti ar ļaunā spēkiem, kas apstrīd Kristus valdīšanu (Ef. 3:10, Ef. 6:12).

Pārdomā Ef. 1:4, kur teikts, ka mēs esam izraudzīti Viņā, Kristū, “pirms pasaules radīšanas”. Ko tas nozīmē? Kā tas atklāj Dieva mīlestību pret mums un Viņa ilgas, lai mēs tiktu glābti?

Dārga glābšana, dāsna piedošana

Grēks iepriekš bijis tumšs, dominējošs spēks Pāvila klausītāju dzīvē. Pāvils viņu iepriekšējo eksistenci pielīdzina miroņu staigāšanai, kas “miruši savos pārkāpumos un grēkos” (Ef. 2:1), tomēr “staigājot” jeb dzīvojot tā, kā pavēl sātans (Ef. 2:1–3). Būdami grēka un sātana vergi, viņi nespēja sevi atbrīvot. Viņiem bija vajadzīga glābšana. Dievs to ir paveicis ar Saviem žēlastības darbiem Kristū, un Pāvils priecājas par divām jaunām Dieva žēlastības svētībām ticīgo dzīvē: glābšanu un piedošanu.

Izlasi Ef. 1:7, 8. “Glābšana” ir doma, kas bieži izmantota Jaunajā Derībā. Salīdziniet, kā šī ideja pausta Kol. 1:13, 14; Tit. 2:13, 14 un Ebr. 9:15. Kādas šajos pantos ir kopīgas tēmas ar Ef. 1:7, 8?

Grieķu valodas vārds, kas tulkots kā “glābšana” Ef. 1:7, ir “apolutrosis”, kas sākotnēji izmantots ar nozīmi “pirkt vergam brīvību” vai “samaksāt, lai atbrīvotu gūstekni”. Šajos vārdos dzirdam atbalsojamies vergu tirgotāja balsi, kas izsolē tirgo savas preces, un auksto vergu ķēžu žvadzēšanu. Kad Jaunā Derība runā par izpirkšanu, tā uzsver, cik dārgi ir atbrīvot vergus.

Mūsu brīvībai ir ārkārtīgi augsta cena: “Viņā mums dota pestīšana Viņa asinīs, grēku piedošana pēc Viņa bagātās žēlastības.” (Ef. 1:7) Glābšanas ideja arī pasvīturo Dieva žēlsirdīgo dāsnumu, samaksājot augsto cenu par mūsu brīvību. Dievs dod mums brīvību un cieņu. Mēs vairs neesam vergi!

“Būt glābtam nozīmē, ka pret tevi izturas kā pret personu, nevis kā pret priekšmetu. Tas nozīmē kļūt par Debesu pilsoņiem, nevis zemes vergiem.” (Alistar E. McGrath “What Was God Doing on the Cross?” (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1992), 78. lpp.)

Ievēro labi: ideja, ka Dievs samaksā glābšanas maksu sātānam, ir viduslaiku, nevis Bībeles mācība. Dievam nav nekas sātānam jāmaksā, ne arī Viņš to dara.

Golgātas labumi ietver arī “grēku piedošanu” (Ef. 1:7). Pie krusta Kristus uzņēmas uz Sevi maksu par mūsu grēkiem – gan par pagātnes, gan nākotnes grēkiem: “Viņš izdeldējis pret mums vērsto parādu rakstu ar visām tā prasībām un paņēmis to no mūsu vidus, pienaglodams pie krusta.” (Kol 2:14) Ar šo glābšanas un piedošanas darbu Kristū Dievs rikojas kā mūsu dāsna Tēvs, izlejot pār mums Savu bagātīgo žēlastību (Ef. 1:7, 8).

Ko tev nozīmē tas, ka, pateicoties Kristus salīdzinošajam upurim, tev ir piedots un tu esi glābts? Ja nu tu jūties necienīgs to saņemt? (Norāde: tu esi necienīgs, tieši tāda ir krusta jēga.)

Dieva lielais, Kristū centrētais plāns

Kāds ir Dieva plāns, "laikiem piepildoties", un cik tālu tas sniedzas? Ef. 1:9, 10 _____

Pāvils Dieva plānam izmanto trīs apzīmējumus. Tie ir (1) Viņa "gribas noslēpums", (2) Viņa "nodoms" un (3) "plāns, laikiem piepildoties" (ESV). Kāds ir Dieva galējais, augstākais plāns? Apvienot Jēzū visus cilvēkus visās vietās.

Jēdziens, ko Pāvils izmanto, lai aprakstītu plānu, ir tēlains (grieķu val. "anakefalaiosastai") – "sakopot" jeb "apvienot" visas lietas Kristū. Senā grāmatvedības praksē jūs saskaitītu skaitļus stabiņā un kopējo summu uzrakstītu augšā. Jēzus vada Dieva pēdējo, eshatoloģisko plānu. Šis uz Kristu centrētais plāns tika izveidots "pirms pasaules iesākuma" (Ef. 1:4) un ir tik plašs, ka ietver visu laiku ("laika pilnību", NKJV) un telpu ("visas lietas.. debesīs un virs zemes", ESV). Pāvils pasludina vienotību Kristū kā lielo, dievišķo mērķi visam Universam.

Pārrunājot Dieva "plānu laika pilnībai" (Ef. 1:10, ESV), Pāvils līdzdala tēmu, ko viņš ievij visā vēstulē. Dievs sāk Savu plānu, apvienojot visas lietas, kas sakņojas Jēzus nāvē, augšāmcelšanā, debesbraukšanā un paaugstināšanā (Ef. 1:15–2:10), dibinot draudzi un apvienojot tajā it kā nesavienojamus elementus – jūdus un pagānus (Ef. 2:11–3:13).

Šādi draudze dod signālu ļaunā spēkiem, ka Dieva plāns tiek īstenots un viņu šķērļošie noteikumi tiks pārtraukti (Ef. 3:10). Kādā citā vietā Bībele saka: "Tādēļ priecājieties, debesīs un kas tur mājō! Vai zemei un jūrai! Jo velns nonācis pie jums lielās dusmās, zinādams, ka tam maz laika atlicis." (Atkl. 12:12)

Pāvila vēstules otrā puse sākas ar dedzīgu aicinājumu uz vienotību (Ef. 4:1–16) un turpinās ar garu pārliecināšanu izvairīties no uzvedības, kas kaitē vienotībai, un tā vietā solidarizēties ar citiem ticīgajiem (Ef. 4:17–6:9). Pāvils noslēdz ar savilņojošu draudzes kā vienotas armijas attēlojumu, kas enerģiski piedalās miera nešanā Kristus vārdā (Ef. 6:10–20).

Kā jūs varat atzīt un priecāties par to, ka glābšana, ko jūs esat piedzīvojuši Kristū Jēzū, ir daļa no kaut kā liela un vispārēja, kā sastāvdaļa no Dieva augstākā plāna apvienot visas lietas Kristū? _____

Dzīvot, slavējot Viņa godību

“Viņš ir tas, ar kura gādību arī mēs esam kļuvuši par mantiniekiem, kas pēc Viņa nodoma – Viņš visu vada pēc Sava gribas lēmuma – bijām izredzēti jau iepriekš savu cerību likt uz Kristu, lai tādējādi pagodinātu Dieva varenību.” (Ef. 1:11, 12)

Ticīgie Efezā, šķiet, bija zaudējuši skaidru izjūtu par to, kas viņi ir kā kristieši, “zaudējuši drosmi” (Ef. 3:13). Saskaņā ar Pāvila iepriekš apstiprināto (Ef. 1:3–5) viņš vēlas atkal stiprināt viņu kā kristiešu identitāti. Ticīgie nav dažādu dievību vai astrālu spēku nejaušu, patvaļīgu lēmumu upuri. Viņi ir Dieva bērni (Ef. 1:5), un viņiem ir pieeja daudzām svētībām Kristū, balstoties uz dziļiem Dieva padomiem un mūžīgiem lēmumiem. Tas ir Dieva nolūks, padoms un griba (Ef. 1:1), kas tiek īstenota viņu dzīvēs saskaņā ar vēl plašāku Dieva plānu apvienot visu Kristū (Ef. 1:10). Viņiem ir nesatricināma pārliecība par savu stāvokli Dieva priekšā un par Viņa nodrošināto svētību ietekmīgumu. Viņu dzīvei vajadzētu skaļi paust Ef. 1:3–14 vēsti: Lai svētīts Dievs un mūsu Kunga Jēzus Kristus Tēvs!

Salīdzini, kā Ef. 1:11, 14, 18 izmanto “mantošanas” ideju. Kā tu domā, kāpēc šī ideja Pāvilam ir svarīga? _____

Vai tu esi kādreiz saņēmis mantojumu? Varbūt kāds aizgājušais radnieks tev ir atstājis vērtīgu mantojumu vai ievērojamu naudas summu. Pāvila skatījumā, pateicoties Jēzus nāvei, kristieši ir saņēmuši mantojumu no Dieva (Ef. 1:14) un kļuvuši par “mantojumu” Dievam (Ef. 1:18).

Vecajā Derībā Dieva ļaudis dažviet nosaukti par Viņa “mantojumu” (5. Moz. 9:29, 5. Moz. 32:9, Zah. 2:12). Šī doma par kļūšanu vai būšanu kā Dieva mantojumam Ef. 1:18 ir skaidra un visdrīzāk nozīmē Ef. 1:11 lasīto, un līdz ar to varam tulkot arī šādi: “Viņā mēs esam kļuvuši par mantojumu.” Kā centrālo elementu viņu kā kristiešu identitātē Pāvils novēl ticīgajiem iepazīt savu vērtību Dieva acīs. Viņi ne tikai saņem mantojumu no Dieva (Ef. 1:14, Ef. 3:6, salīdzini ar Ef. 5:5), bet viņi paši ir Dieva mantojums.

Kāda ir atšķirība – iegūt kaut ko strādājot vai mantojot? Kā šī doma palīdz mums saprast, kas mums ir dots Jēzū? _____

Svētais Gars: zīmogs un drošības nauda

Ef. 1:13, 14 Pāvils īsumā izstāsta savu lasītāju atgriešanās stāstu. Kādi soļi ir šajā stāstā?

Aprakstot Svētā Gara svarīgumu ticīgo dzīvē, Pāvils Gara apzīmēšanai izmanto divas metaforas jeb salīdzinājumus. Vispirms viņš aino Svēto Garu kā “zīmogu”, kā Gara apzīmogojošo klātbūtni kopš atgriešanās brīža. Senajos laikos zīmogi tika izmantoti dažādām funkcijām: lai apstiprinātu likumu un vienošanās kopijas, lai apstiprinātu konteinera satura izcilību vai kvantitāti (piem., Ec. 28:12) vai lai apliecinātu darījumus (piem., Jer. 32:10–14, 44), līgumus, vēstules (piem., 1. Kēn. 21:8), testamentus un adopcijas. Uzspiests uz priekšmeta, zīmogs pasludināja gan piederību, gan aizsardzību. Svētā Gara klātbūtne dzīvē ticīgos iezīmē kā Dievam piederīgus un pilda Dieva solījumu viņus pasargāt (salīdzini ar Ef. 4:30). Viņi ir “apzīmogoti ar apsolīto Svēto Garu” (Ef. 1:13, ESV).

“Pāvils skaidri apliecina, ka brīdī, kad cilvēks atdod savu dzīvi Jēzum un tic Viņam, Svētais Gars apzīmogo (grieķu darbības vārds “sfragizo”) šo ticīgo Kristū pestīšanas dienai. Kāda brīnišķīga atbrīvojoša un mierinoša patiesība! Dieva Gars iezīmē Kristus sekotājus ar glābšanas zīmogu tieši tad, kad viņi notic pirmo reizi.” (Jiří Moskala “Misinterpreted End-Time Issues: Five Myths in Adventism,” Journal of the Adventist Theological Society 28, no. 1 (2017), 95. lpp.)

Otrs salīdzinājums, ko Pāvils izmanto Svētā Gara apzīmēšanai, ir “garantija”. Svētais Gars ir mūsu mantojuma garantija, kas gaida, kad mantojums varēs mums tikt iedots pilnībā (salīdzini 2. Kor. 1:22, 2. Kor. 5:5).

Vārds, kas tulkots kā “garantija” (“arrabon”), bija ebreju valodā aizgūts vārds, kas tika plaši izmantots standarta jeb Koines grieķu valodā Jaunās Derības laikos. Tas apzīmēja “pirmo maksājumu”, “depozītu” vai “drošības naudu”, kas maksātājam uzliek pienākumu veikt turpmākos maksājumus.

Ievērojiet, ka ticīgie nemaksā šo drošības naudu, bet saņem to no Dieva. Dārgā Svētā Gara klātbūtne ticīgo dzīvē, kā saka Pāvils, ir pirmais maksājums no pilnā glābšanas un pestīšanas mantojuma, kas tiks saņemts, Kristum atgriežoties. Mūsu darbs ir ar pateicīgu un padevīgu sirdi saņemt to, kas mums ir piedāvāts Jēzū.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Vai Ef. 1:3–14 māca, ka Dievs iepriekš nosaka cilvēku nākotni, jau iepriekš nolemjot kādus mūžīgai dzīvei, bet citus mūžīgai nāvei? Diemžēl daudzi cilvēki tam tic. Tomēr pārdomājiet šīs domas:

1) Šajos pantos noteicošā ir Kristus loma, jo dievišķā izvēle mūs adoptēt notiek “caur Jēzu Kristu” (Ef. 1:5) vai “Viņā” (Ef. 1:4, 11). Tas norāda, ka Dieva izraudzīšana un iepriekš noteikšana attiecas uz visiem, kas izvēlas ticību Kristum, nevis tiek izvēlēti cilvēki, kas būs glābti vai ies bojā. Dieva lēmums ir izpētīta, iepriekš noteikta, dievišķa atbilde tiem, kas parāda ticību Kristum.

2) Ef. 1:3–14 arī satur dzīvu, ar attiecībām saistītu valodu par Dieva glābšanas darbu. Dievs ir “Tēvs”, un mēs esam Viņa “adoptētie” bērni (Ef. 1:3–5), kas saņem Viņa svētības bagātīgā mērā (Ef. 1:8). Mums ir jāsaprot rakstītais par Dieva izredzētību un iepriekš nolemtību šīs bagātīgās attiecību valodas gaismā. Dievs nav tāls, nejutīgs tiesnesis, kas izdod dekrētus no attāluma, bet gan gādīgs visu Savu bērnu Tēvs (skat. Ef. 3:15).

3) Tas, ka Dievs godā cilvēka izvēli, ir atspoguļots Ef. 1:3–14 (īpaši Ef. 1:13, kur kā svarīgas ir nosauktas “dzirdēšana” un “ticēšana”), kā arī citās vietās šajā vēstulē (Ef. 2:8; Ef. 3:17; Ef. 4:1–6:20, uzsverot izvēli un atsaušanos ticībā) un citviet Jaunajā Derībā (piem., 1. Tim. 2:4, Ap. d. 17:22–31). Vai, kā to izteikusi Elena Vaita: “Ar nesalīdzināmo dāvanu – savu Dēlu – Dievs visu pasauli ir ietvēris žēlastības atmosfērā, kas ir tikpat reāla kā gaiss, kas apņēm Zemi. Visi, kas izvēlas elpot šo dzīvību dodošo atmosfēru, dzīvos un uzaugs par pilnīgiem vīriem un sievietēm Kristū Jēzū.” (“Ceļš pie Kristus”, 68. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādus argumentus jūs gribētu pievienot augšminētajiem, atbalstot domu, ka Dievs neizvēlas pirms mūsu dzimšanas, kurš būs glābts un kurš ies bojā?

2. Kura izvēle galu galā izlemj, vai mēs tiksīm vai netiksīm glābti Jēzū?

3. “Viņā mums dota pestīšana Viņa asinīs, grēku piedošana pēc Viņa bagātās žēlastības.” (Ef. 1:7) Kā šis pants atklāj realitāti, ka glābšana notiek vienīgi ticībā, nevis ar likuma darbu palīdzību?

PAAUGSTINĀTĀ JĒZUS SPĒKS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 1:15–23; Ef. 3:14–21; 1. Tes. 5:16–18; 5. Moz. 9:29; 1. Kor. 15:20–22; Ps. 110:1.

ATMIŅAS PANTS:

Pateicoties Svētajam Garam, ticīgie var zināt, “cik pārlietu liels ir Viņa spēka mērs, kas parādās pie mums, ticīgajiem, darbodamies tādā pašā visspēcības varenībā, kādu Viņš parādījis Kristū. To uzmodinādam no miroņiem un sēdinādam pie Savas labās rokas debesīs.” (Ef. 1:19, 20)

Šķiet, ka cilvēki vienmēr vēlējušies iegūt lielāku varu. Automašīnu ražotājs “Devel Motors”, piemēram, lielījies ar savu “Devel 16” – automašīnu ar 16 cilindriem, 12,3 litru motoru, kas panāk vairāk nekā 5000 zirgspēkus. Vai arī, ja ar to nepietiek, padomājiet par “Peterbilt” kravas automašīnu, kurā ir trīs “Pratt & Whitney J34–48” reaktīvo dzinēju motori. Ar 36 000 zirgspēkiem šis spēkrats ceturtdaļjūdzi (ap 400 m – tulk. piez.) var noskriet 6,5 sekundēs un parasti sasniedz 376 km/h pirms abu izpletņu atvēršanas.

Turpretī Pāvils lūdz, lai ticīgie Efezā, kas tiek kārdināti apbrīnot savas kultūras dažādās varas un dievības, Svētajā Garā piedzīvo milzīgo spēku, ko Dievs dara viņiem pieejamu Kristū. Šis dievišķais spēks nav mērāms zirgspēkos vai maģijā, bet ir redzams četros Visumu pārveidojošos glābšanas vēstures notikumos, un tie ir: (1) Jēzus augšāmcelšanās; (2) Viņa paaugstināšana pie Dieva troņa; (3) viss tiek nolikts Kristus pakļautībā; (4) Kristus ir dots draudzei kā tās Galva (Ef. 1:19–23).

Pārdomājot šos četrus notikumus, ticīgie var sākt aptvert – un piedzīvot – bezgalīgo spēka apmēru, ko Dievs izmanto viņu labā.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 15. jūlijā.

Lūgšana un pateicība

Saņēmis iedrošinājumu no ziņas, ka ticīgie Efezā plaukst ticībā Jēzum un mīlestībā cits pret citu (iespējams, par to ziņo Tihiks, skat. Ef. 6:21, 22), Pāvils atklāj, kā par viņiem aizlūdz.

Salīdzini divus Pāvila ziņojumus par lūgšanām Vēstulē efeziešiem – Ef. 1:15–23 un Ef. 3:14–21. Kādas ir kopīgās tēmas abos ziņojumos? _____

Reizēm mēs lūgšanā jūtamies nožēlojami, sūdzoties par kādu izaicinājumu vai problēmu. Pāvila ziņojumi par lūgšanām Vēstulē efeziešiem liecina, ka lūgšanu “dzimtā valoda” ir pateicība. Mēs sakrājam Dieva svētības un pateicamies Viņam par tām. Mēs cenšamies saskatīt Dievu grūtajās situācijās un slavējam Viņu par transformējošo klātbūtni mūsu dzīvē. Svinot paaugstinātā Jēzus žēlastību un spēku (Ef. 1:20–23), mēs pateicamies par Viņa svētībām tiem cilvēkiem, kas ir mūsu ietekmes lokā. Lūk, Pāvila lūgšanu transformējošais noslēpums: lūgšana ir slavas un pateicības atslēga.

Pāvils arī teic, ka viņš nebeidz “pateikties Dievam par jums, pieminēdams jūs savās lūgšanās” (Ef. 1:16; skat. arī Fil. 1:3, 4; 1.Tes 1:2 un 1.Tes 5:16–18).

Ko nozīmē “lūgt bez mitēšanās” (1.Tes 5:17)? Tas nevar nozīmēt, ka mēs nemitīgi zemojamies Dieva priekšā lūgšanā. Tas nozīmē to, ka, Dieva Gara svētīti, mēs ejam pa dzīvi ar Dieva klātbūtni un spēkam atvērtām sirdīm, meklējot iemeslus Viņam pateikties. Tas nozīmē būt gataviem interpretēt dažādus dzīves notikumus Dieva klātbūtnē, meklēt dievišķu padomu, piedzīvojot dzīves sagādātās pārmaiņas un pavērsienus. Tas nozīmē nedzīvot atsvešināti no Dieva, bet sadarboties ar Viņu, esot atvērtiem dievišķai vadībai.

Mēs pārāk bieži lūgšanu uzskatām kā detaļu, mācekļa dzīves papildu sastāvdaļu, ko īstenot, kad mums ir ērti. Pāvilam ir cits skatījums. Pāvils uztver nopietni pienākumu lūgt par ticīgajiem Efezā, gan izsakot pateicību par viņiem (Ef. 1:16; salīdzini ar Ef. 1:3–14), gan aizlūdzot par viņiem (Ef. 1:17–23; salīdzini ar Ef. 3:14–21). Viņam lūgšana ir svarīgs vai pat vissvarīgākais kristieša ticības pienākums. Šie panti ir motivējošs aicinājums lūgt, aicinājums katram no mums pārdomāt savu “lūgšanu kalpošanu” Pāvila nodotībā gaismā.

Kāpēc vienmēr ir svarīgi pateikties Dievam lūgšanā par to, par ko tev jābūt pateicīgam?

Piedzīvot gudrību no Svētā Gara

“Es arī nebeidzu pateikties Dievam par jums, pieminēdams jūs savās lūgšanās, aizlūgdams, lai mūsu Kunga Jēzus Kristus Dievs un godības pilnais Tēvs jums dotu gudrības un atklāsmes garu, lai jūs labāk Viņu izprastu.” (Ef. 1:16, 17)

Ziņojot par savām lūgšanām, Pāvils stāsta par galveno lūgumu, ko viņš nes Dieva troņa priekšā. Viņš jau ir minējis, ka Svētais Gars ir ienācis ticīgo dzīvē viņu atgriešanās laikā (Ef. 1:13, 14). Tagad Pāvils lūdz pēc svaigām Gara svētībām, lai saņemtu nepieciešamo garīgo gudrību attiecībā uz dziļāku Jēzus izpratni (“lai jūs labāk Viņu izprastu”, Ef. 1:17).

Par kādām trim tēmām Pāvils lūdz, lai Svētais Gars dod ticīgajiem īpašu gudrību?

Skat. Ef. 1:17–19. _____

Kad Pāvils lūdz ticīgajiem pēc gudrības attiecībā uz “cerību, kurai Viņš jūs ir aicinājis” (Ef. 1:18, ESV), viņš lūdz, lai viņi ierauga, ko Dievs pagātnē jau ir izdarījis viņu glābšanas labā (Ef. 1:3–9, 11–13) un godības pilnajai nākotnei, ko Viņš tiem ir ieplānojis (Ef. 1:10, 14).

Lūdzot pēc izpratnes par to, “kādu godības bagātību Viņš savējiem liek iemantot” (Ef. 1:18), viņš atgādina Vecās Derības ideju par ticīgajiem kā Dieva mantojumu (5. Moz. 9:29, 5. Moz. 32:9, Zah 2:12, salīdzini ar Ef. 1:11). Pāvils vēlas, lai viņi zina, ka viņiem ne tikai pieder mantojums no Dieva, bet ka viņi paši ir Dieva mantojums, un Pāvils grib, lai viņi saprot savu vērtību Dieva acīs.

Kad Pāvils lūdz pēc garīgas gudrības attiecībā uz to, “cik pārlieku liels ir Viņa spēka mērs, kas parādās pie mums, ticīgajiem” (Ef. 1:19), viņš iztēlojas, kā Svētais Gars nes jaunu izpratni par Dieva bezgalīgo spēku un aktualizē to viņu pieredzē.

Visās šajās lūgšanās Pāvils grib, lai cilvēki paši piedzīvo, kas viņiem dots Jēzū.

Kā tu vari labāk piedzīvot, “cik pārlieku liels ir Viņa spēka mērs, kas parādās pie mums, ticīgajiem”? Ko tas nozīmē ikdienas dzīvē? _____

Piedalīšanās pie augšāmcelšanās spēka

Pārējos lūgšanu ziņojuma pantos Ef. 1:20–23 Pāvils plašāk apskata trešo tēmu, kurā viņš cer, ka Svētais Gars dos ticīgajiem gudrību – Dieva visvareno spēku, ko Viņš izmanto viņu labā. Sākumā Pāvils norāda uz diviem glābšanas vēstures notikumiem, kas ir kā galvenās Dieva spēka ilustrācijas: (1) Jēzus augšāmcelšanās no mirušajiem, (2) Jēzus paaugstināšana Visuma tronī (Ef. 1:20).

Kā Dieva spēks izpaužas Jēzus augšāmcelšanās? Ef. 1:20, 1. Kor. 15:20–22; Fil. 3:8–11; Ebr. 13:20, 21; 1. Pēt. 1:3.

Jēzus augšāmcelšanās ir neapšaubāma kristiešu ticības mācība (1. Kor. 15:14, 17). Tā kā Kristus ir augšāmcelies, arī ticīgos nākotnē sagaida varena augšāmcelšanās mūžīgai dzīvei, kad Kristus atgriezīsies (1. Kor. 15:20–23). Tā kā Kristus ir augšāmcelies, mēs varam droši raudzīties uz Viņu arī mūsdienās, lai saņemtu visas evaņģēlija svētības, ieskaitot Svētā Gara klātbūtni mūsu dzīvē.

Līdzība, kā Dievs nosēdinājis Viņu “pie Savas labās rokas” (Ef. 1:20), ir ņemta no Ps. 110:1, kas ir visbiežāk citētais pants Jaunajā Derībā. Kristus paaugstināšana Vēstulē efeziešiem ir ļoti pārlicinoša. Ticīgie “apsēdināti .. ar Viņu [Jēzu Kristu] Debesu vietās” (Ef. 2:6, ESV). Papildinot Pāvils atsauca uz Kristus debesbraukšanu kā uz ievadu tam, ka Kristus piepilda visas lietas un dod dāvanas Savai draudzei (skat. Ef. 4:8–11).

Ef. 4:8–11 Pāvils brīdina mūs, lai mēs nepieņemam, ka Kristus nekustīgi sēž uz Tēva troņa, atklājot drīzāk “dinamisku Jaunās Derības paaugstinātā Kristus ainojumu, kas iziet Sava Gara spēkā pa visu pasauli, uzvarot un lai uzvarētu” (F. F. Bruce “The Epistles to the Colossians, to Philemon, and to the Ephesians” (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1984), 133. lpp.) Tā Pāvils attēlo Kristus paaugstināšanu/ kronēšanu ne tikai kā ticīgajiem piedāvātā dievišķā spēka ilustrāciju, bet arī kā šī spēka avotu.

Kādos veidos jums dzīvē ir nepieciešams Kristus spēks, un kā mēs varam labāk sevi padarīt šim spēkam pieejamus? Kāda rīcība var neļaut mums piekļūt Viņa spēkam?

Kristus pāri visām varām

Pāvils priecājas par Jēzus, kas tagad sēž kopā ar Tēvu Visuma tronī, paaugstināšanu. Nodefinējis Kristus pozīciju attiecībā ar Tēvu (“sēdināts .. pie Viņa labās rokas Debesu vietās” Ef. 1:20, ESV), Pāvils pievēršas Jēzus attiecībām ar “varām”. Jēzus kā Valdnieks kopā ar Tēvu ir “augstāk” par ikvienu no tām (Ef. 1:21).

Salīdzini, kā Pāvils runā par ļaunajiem garīgajiem spēkiem Ef. 1:21, Ef. 2:2 un Ef. 6:12. Kā tu domā, kāpēc Pāvils parāda tik lielu interesi par šiem spēkiem? _____

Ap. d. 19:11–20 stāsts par septiņiem Skevas dēliem parāda, ka Efeza Pāvila laikā bija maģijas mākslu centrs. “Visā hellēnisma pasaulē burvju prakses galvenā iezīme bija garu pasaules iepazīšana, kas ietekmēja gandrīz visus dzīves aspektus. Burvja mērķis bija atšķirt izpalīdzīgos garus no kaitīgajiem un apgūt noteiktas darbības un garu relatīvās stiprās puses un autoritāti. Izmantojot šīs zināšanas, varēja izveidot līdzekļus (ar runātām vai rakstītām formulām, amuletiem utt.), lai manipulētu ar gariem katra indivīda interesēs. Ar pareizo formulu varēja izārstēt gara izraisītu slimību vai uzvarēt ratu sacīkstēs.” (Clinton E. Arnold “Power and Magic: The Concept of Power in Ephesians”, 18. lpp.)

Reliģiskajai dzīvei Efezā bija raksturīga interese par dievību un spēku piesaukšanu burvestībās (skat. Ap. d. 19:13), un tā tas notiek arī mūsdienās. Pāvils vēlas izskaidrot saistību starp Kristu un “varām”: paaugstinātais Jēzus ir “augstāk par ikvienu valdību, varu, spēku, kundzību” (Ef. 1:21).

Lai pārlicinātos, ka viņa klausītāji saprot – nav tādas varas, kas būtu augstāka par Jēzus varu, – viņš pievieno netiešu norādi uz praksēm, kurās tiek piesaukti dievību vārdi burvestībās (“un ikvienu vārdu, kas tiek minēts”, Ef. 1:21). Pārejot no telpas dimensijas uz laika dimensiju, Pāvils uzsver neierobežoto Jēzus paaugstinātās valdīšanas hronoloģiju. Viņa valdīšana pār visām varām attiecas “ne tikai uz šo laiku, bet arī uz nākamo” (Ef. 1:21, ESV).

Kādas ir ļauno spēku izpausmes mūsdienās, un kā mēs varam būt droši, ka neviens no tiem neko neiespēs pret mums? _____

Jēzus, visas lietas un Viņa draudze

Pirmie kristieši Ps. 110:1 saskatīja pravietojumu par Jēzus paaugstināšanu: “Tā Kunga vārds manam kungam: “Sēdies pie Manas labās rokas, tiekāms Es lieku tavus ienaidniekus par pameslu tavām kājām!”” Viņi tieši tāpat saprata Ps 8, kur ir apstiprināts, ka Dievs visu “nolicis pie viņa kājām” (Ps. 8:7), pie “cilvēka dēla” kājām (Ps. 8:4, ESV). Lai gan viņi ticēja, ka tumsas spēki Debesu vietās ir virs viņu galvām un draud viņus pakļaut, viņi turējās pie patiesības, ka šie spēki atrodas zem Kristus kājām.

Ievērojiet labi, ka, nolicis visu zem Jēzus kājām, Tēvs “Viņu pašu pāri visam iecēlis par galvu draudzei”. “Viss” ir ļoti universāls un visu ietverošs jēdziens. Pāvilam prātā vēl ir “varas”, kas pieminētas Ef. 1:21. Viss – ieskaitot kosmiskos, pārdabiskos, garīgos spēkus – ir zem Kristus kājām un pakļauts Viņam.

Kādu labumu izdara Kristus paaugstināšana Visuma tronī, un ko Viņa valdīšana pār visām Debesīm un virs zemes dod Viņa draudzei? Ef. 1:22, 23. _____

Dievs ir darījis Kristu par uzvarētāju pāri visām ļaunajām varām. Draudze, kas ir cieši saistīta ar Kristu un saņem no Viņa visu, kas tai nepieciešams, pati par sevi ir garantēta uzvara pār šiem ienaidniekiem. Dieva spēks, kas atklājās augšāmcelšanā un Viņa paaugstināšanā pāri visiem kosmiskajiem spēkiem, ir aktivizēts draudzes labā. Dievs ir devis uzvarošo Kristu draudzei, kas ir tik vienota ar Viņu, ka to sauc par Viņa miesu.

Kā mēs, ticīgie, varam pazīt paaugstināto Kristu un piedzīvot Dieva spēku savā dzīvē? Pāvils nerunā par kādiem konkrētiem mehānismiem vai stratēģijām, kā tas notiek. Tomēr fakts, ka šie panti ir daļa no “lūgšanu ziņojuma”, dod ierosmi. Pāvils tic, ka Dievs atbildēs uz viņa lūgšanām. Viņš apstiprina, cik efektīvi ir godināt Dieva spēku, kas atklāts Kristū, paša Dieva klātbūtnē, un lūgt, lai tas būtu aktīvs ticīgo dzīvē.

Kāda ir bijusi tava personīgā pieredze ar lūgšanu spēku? Tas ir, ne tikai ar atbildētām lūgšanām, bet ar lūgšanām vispār? Kā lūgšanas velk mūs tuvāk Dievam un spēkam, kas mums ir piedāvāts Jēzū? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izpētiet šos divus Kristus paaugstināšanas aprakstus no E. Vaitas rakstiem.

“Kristus pacelšanās Debesīs bija signāls, ka Viņa sekotājiem jāsaņem apsolītās svētības. Tās viņi nu gaidīja, pirms uzsāka savu darbu. Kristum ieejot pa Debesu vārtiem, Viņš pielūdzošo eņģeļu vidū no jauna tika nosēdināts uz troņa. Tikko šī ceremonija beidzās, pār mācekļiem bagātīgi nonāca Svētais Gars, un Kristus tādā veidā tika pagodināts ar to godību, kas Viņam bija kopā ar Tēvu visā mūžībā. Gara izliesnās Vasarsvētkos bija Debesu paziņojums, ka Pestītāja inaugurācija ir pabeigta. Saskaņā ar apsolījumu Viņš no Debesīm saviem sekotājiem sūtīja Svēto Garu kā zīmi, ka Viņš, būdams Priesteris un Ķēniņš, ir saņēmis varu Debesīs un virs Zemes un ir kā Svaidītais pār saviem ļaudīm.” (“Apustuļu darbi” 38., 39. lpp.)

“Tēva rokas apskauj Dēlu, un atskan vārdi: “Visi Dieva eņģeļi Viņu lai pielūdz!” (Ebr. 1:6) Ar neizteicamu prieku Debesu valdnieki, valdības un varas atzīst dzīvības Lielkunga virsvaldību. Eņģeļu pulki metas ceļos Viņa priekšā, un visus Debesu pagalmus piepilda prieka sauciens: “Cienīgs ir tas Jērs, kas tapa nokauts, ņemt varu, bagātību, gudrību, stiprumu, godu, slavu un pateicību!” (Atkl. 5:12)

Atskan uzvaras dziesmas, saplūzdamas ar eņģeļu mūzikas instrumentu pavadījumu, līdz visas Debesis, šķīst, viļņojas no gavilēm un līksmības. Mīlestība ir uzvarējusi. Pazudušais ir atrasts. Debesis skanēt skan no balsīm, kas brīnišķās slavas dziesmās pasludina: ‘Tam, kas sēd goda krēslā, un tam Jēram lai ir pateicība, gods, slava un vara mūžu mūžos.’ (Atkl. 5:13)” (“Laikmetu ilgas” 834., 835. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārdomājiet “jau” un “vēl ne” jautājumus saistībā ar Jēzus paaugstināšanu. Kādā ziņā Jēzus jau ir Kungs pār visu, dēmoniskajiem spēkiem pakļaujoties Viņam? Kādā ziņā Viņa pilnīgā valdīšana pār visu būs nākotnē? (Skat. 1. Kor. 15:24–28.)

2. Cik lielā mērā jūs dzīvojat ar atziņu, ka Kristus valda pār visu? Vai arī cik lielā mērā jūs dzīvojat citu varu jeb kritušo varu autoritātes pakļautībā, kas vienlīdz zudis? Kā jūs zināt, kurš ir kurš, un kā jūs varat atbrīvoties no ļaunā spēkiem, kas, lai gan noteikti ir uzvarēti, tomēr vēl joprojām valda mūsu pasaulē?

KĀ DIEVS MŪS GLĀBĪ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 2:1–10; Ef. 5:14; Rom. 5:17; Ef. 5:6; 2. Tim. 1:7.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet Dievs, bagāts būdams žēlastībā, Savā lielajā mīlestībā, ar ko Viņš mūs ir mīlējis, arī mūs, kas savos pārkāpumos bijām miruši, darījis dzīvus līdz ar Kristu: žēlastībā jūs esat izglābti!” (Ef. 2:4, 5)

18 mēnešus vecā Džesika Maklūra (Jessica McClure) spēlējās savas tantes mājas pagalmā, kad viņa iekrita 22 pēdas dziļā pamestā akā. Viņas nožēlojamā situācija Midlendā, Teksasas štatā, piesaistīja visas pasaules mediju uzmanību. Tas notika 1987. gada 14. oktobrī. Pasaule vēroja, kā mazā Džesika gulēja, raudāja, dziedāja un sauca savu mammu. Viņi vēroja, kā neatliekamās palīdzības darbinieki akā ievadīja svaigu gaisu.

Beidzot, 58 stundas pēc iekrišanas, visa pasaule vēroja, kā Džesika tika atbrīvota no astoņas collas platās akas, kas viņu bija iesprostojuši vairāk nekā divas dienas. Fotogrāfs Skots Šovs (Scott Shaw) iemūžinājis šo mirkli fotogrāfijā, kas saņēma Pulicera (Pulitzer) balvu: glābšanas virve sadala divās daļās Džesikas glābēju noraizējušās sejas, kas raugās uz satīto vīstoklīti drāmas centrā – mazulīti Džesiku.

Nav nekas tik aizraujošs kā labs glābšanas stāsts, un Pāvils Ef. 2:1–10 sniedz mums personīgu un tuvu skatījumu uz vislielāko, visaizraujošāko glābšanas misiju visos laikos – Dieva pūles glābt cilvēku. Stāsts kļūst vēl dramatiskāks, apzinoties, ka mēs neesam tikai kāda cilvēka glābšanas vērotāji, bet gan paši liecinieki.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 22. jūlijā.

Reiz miris un sātana piekrāpts

Izlasi Ef. 2:1–10. Kāda ir galvenā doma, ko Pāvils mums šeit pasaka par to, ko Jēzus ir mūsu labā izdarījis? _____

Pāvils jau ir aprakstījis glābšanu, kas dota kristiešiem (Ef. 1:3–14, 15–23), un īsumā izstāstījis Efezas ticīgo stāstu (Ef. 1:13). Ef. 2:1–10 Pāvils nu sīkāk un personīgāk izstāsta savu atgriešanās stāstu. Viņš pretstata viņu pagātni – grēcīgo eksistenci (Ef. 2:1–3) – Dieva glābšanas svētībām, ko viņš attēlo kā piedalīšanos Kristus augšāmcelšanā, debesbraukšanā un paaugstināšanā (Ef. 2:4–7), un viņš priecājas par šīs pestīšanas pamatu Dieva žēlastībā un radošajā darbā (Ef. 2:8–10).

Šīs trīs daļas veiksmīgi apkopo Ef. 2:5: (1) mēs “savos pārkāpumos bijām miruši”, (2) Dievs mūs “darījis dzīvus līdz ar Kristu”, (3) “žēlastībā jūs esat izglābti”.

Ef. 2:1, 2 Pāvils pasvīturo bēdīgo realitāti, ka viņa klausītāji bija garīgi miruši un praktizēja grēkus kā normālu parādību (Ef. 2:1) un ka viņus pārvaldīja sātans (Ef. 2:2). Tā kā Pāvils raksta dzīviem cilvēkiem, tad “miruši” bija domāts pārnestā nozīmē (sal. ar Ef. 5:14). Iepriekš viņu nožēlojamā situācija bija ļoti drausmīga, jo viņi bija šķirti no Dieva, dzīvības avota (sal. ar Kol. 2:13, Rom. 5:17, 6:23).

Pārspriežot savu klausītāju pagātni, Pāvils izceļ divus ārējos spēkus, kas viņus pārvaldīja. Pirmais no tiem – “pakļauti šīs pasaules varas nesējam” (Ef. 2:2), jo paražas un rīcība Efezā, kas vainojama cilvēku dzīves maiņā, lika tiem sacelties pret Dievu.

Sātans divos veidos tiek aprakstīts kā otrais ārējais spēks, kas pārvaldījis viņu agrāko eksistenci. Viņš ir “gaisa valsts valdnieks (Ef. 2:2), jo “gais” (jeb “Debesu vietas”) tiek identificēts kā pārdabisko spēku, tajā skaitā ļauno, atrašanās vieta (salīdzini Ef. 1:3, Ef. 3:10, Ef. 6:12). Viņš ir arī aktīvs virs zemes, jo viņš ir “gars, kas vēl tagad darbojas nepaklausības bērnos” (Ef. 2:2).

Ko šie panti mums māca par lielās cīņas realitāti? Vienlaikus kā mēs varam gūt mīrinājumu un cerību, zinot, ka Jēzus ir bijis uzvarošs un ka mēs tagad varam būt Viņa uzvaras dalībnieki? _____

Paši savu vēlmju piekrāpti

“Kopā ar tiem arī mēs visi reiz dzīvojām savas miesas kāribās, ļaudamies miesas un miesas prāta iegribām, pēc savas dabas būdami Dieva dusmības bērni kā visi pārējie.” (Ef. 2:3)

Bez Dieva iejaukšanās cilvēka eksistenci pārvalda ne tikai ārējie spēki, kas minēti Ef. 2:2, bet arī iekšējie – “mūsu miesas kāribas, kas īsteno miesas un prāta vēlmes” (Ef. 2:3, ESV; salīdzini ar Jēk 1:4, 15; 1Pēt 1:14).

Ko Pāvils domā, sakot, ka viņa klausītāji reiz bija “pēc savas dabas dusmības bērni kā visi pārējie” (Ef. 2:3)? Salīdzini Ef. 2:3 ar Ef. 5:6. _____

Jau pašreizējā apziņa par zaudētu dzīvi ir pietiekami satraucoša, taču vēl biedējošākas ir tās sekas pēdējās dienās. Cilvēki, kas ir “pēc savas dabas dusmības bērni kā visi pārējie” (Ef. 2:3), ir pakļauti Dieva tiesas draudiem laika beigās. Frāze “pēc savas dabas dusmības bērni” norāda arī uz citu biedējošu realitāti. Lai gan mēs vēl joprojām esam Dieva līdzības nesēji, mēs esam sapratuši, ka mūsos kaut kas ir nogājis ļoti greizi. Tāpat kristīga dzīve nav tikai viena vai divu sliktu ieradumu pārvarēšana vai visu šobrīd draudošo “pārkāpumu un grēku” (Ef. 2:1) uzveikšana. Mēs necināmies tikai ar grēkiem, bet ar Grēku. Mūsu tendence ir sacelties pret Dievu un iznīcināt sevi. Cilvēki pēc noklusējuma atrodas pašiznīcinošas, grēcīgas uzvedības modelī, sekojot sātana norādījumiem (Ef. 2:2) un savām iedzimtajām, grēcīgajām tieksmēm (Ef. 2:3). Ticīgie reiz bija “pēc dabas dusmības bērni”.

Ir svarīgi atzīmēt, ka Pāvils izmanto pagātnes laiku – mēs “bijām pēc dabas dusmības bērni” (Ef. 2:3, KJV). Tas nenozīmē, ka iedzimtā nosliece uz ļaunu ticīgajiem vairs nav realitāte. Ievērojamu savas vēstules daļu – no Ef. 4:17 līdz 5:21 – Pāvils izmanto, lai brīdinātu, ka grēcīga rīcība, kas sakņojusies grēcīgā dabā, kristiešiem ir un paliek drauds. Tomēr tas nenozīmē, ka šis “vecais es” vairs nevalda pār ticīgo, kas Kristus spēkā var novilkt “vecu cilvēku” un apgērbt “jauno cilvēku”, “kas radīts pēc Dieva patiesā taisnībā un svētumā” (Ef. 4:22–24).

Kurš gan nav piedzīvojis, cik samaitāta var būt mūsu pašu daba, pat pēc tam, kad esam atdevuši sevi Jēzum? Ko tam vajadzētu mums mācīt par to, cik svarīgi ir piekerties Viņam katru savas dzīves mirkli? _____

Augšāmcēlušies, pacēlušies Debesīs un paaugstināti ar Kristu

“Bet Dievs, bagāts būdams žēlastībā, Savā lielajā mīlestībā, ar ko Viņš mūs ir mīlējis,” (Ef. 2:4) – šajā tekstā Pāvils ar diviem spēcīgiem vārdiem “bet Dievs” pāriet no savu klausītāju skumjās pagātnes ainojuma (Ef. 2:1–3) uz jaunu, cerības pilnu realitāti, kas iezīmē viņu kā ticīgo dzīvi (Ef. 2:4–10).

Kādā ziņā ticīgie piedalās Kristus augšāmcelšanā, debesbraukšanā un paaugstināšanā? Kad notiek šī piedalīšanās? Ef. 2:6, 7 _____

Mēs jau atzīmējām, ka Vēstule efeziešiem ir ar Kristu piesātināta vēstule, kas uzsver ticīgo solidaritāti ar Kristu. Pāvils Ef. 2:5, 6 paplašina šo tēmu, izmantojot trīs saliktus darbības vārdus, lai atklātu satriecošu patiesību, ka, pateicoties Dieva iniciatīvai, ticīgie paši piedalās svarīgos pestīšanas vēstures notikumos, kuru centrā ir Mesija Jēzus.

Ticīgie ir: (1) augšāmcēlušies līdz ar Kristu, (2) pacelti līdz ar Kristu (Pāvils, iespējams, tādējādi norāda uz ticīgo piedalīšanos Kristus debesbraukšanā), (3) sēž līdz ar Kristu “Debesu vietās”, kas nozīmē, ka ticīgie piedalās Kristus “sēdēšanā” Visuma tronī. Viņi ir paaugstināti līdz ar Jēzu.

Lai novērtētu Pāvila argumentu spēku, mums ir jāparaugās atpakaļ uz Ef. 1:19–23 un jāatsauc atmiņā, ka Savā nāvē, augšāmcelšanā, debesbraukšanā un paaugstināšanā Kristus gūst uzvaru pār visiem ļaunajiem un garīgajiem spēkiem, kas reiz pārvaldīja ticīgo dzīvi. Jēzus augšāmcelšanās notikumā, debesbraukšanā un paaugstināšanā šie spēki – lai gan vēl joprojām aktīvi un apdraud cilvēka eksistenci – ir lielā mērā aizstāti. Visums ir mainījies, realitāte ir mainījusies. Ticīgie nav tikai šo notikumu vērotāji, bet ir dziļi un personīgi tajos iesaistīti. Tas, ka mēs esam augšāmcēlušies, pacēlušies Debesīs un paaugstināti līdz ar Jēzu, paver mums daudzas jaunas iespējas. Mums ir tiesības novērsties no dēmonu pārvaldītās eksistences un pievērsties garīgas pārpilnības un spēka pilnai dzīvei Kristū (2. Tim. 1:7).

“Jo Dievs nav mums devis bailības garu, bet spēka, mīlestības un savaldības garu.” (2. Tim. 1:7) Kā panti, ko šajā dienā aplūkojām, palīdz mums saprast, ko Pāvils šeit raksta? _____

Žēlastībā svētīti uz mūžīgiem laikiem

Salīdzini Dieva plānošanu glābt (Ef. 1:3, 4) ar mūžīgajiem rezultātiem, ko šis plāns apraksta (Ef. 2:7). Kas ir būtiskie Dieva “glābšanas plāna” elementi un mērķi? _____

Izlaidumi ir brīnišķīgas svinības, vienalga, vai tas būtu bērnudārzā vai pēc doktorantūras studijām. Izlaidums iezīmē svarīgu sasniegumu, pāreju uz citu līmeni dzīvē vai karjerā. Mums, ticīgajiem, ir svarīgi saprast dziļo evaņģēlija patiesību: mēs nekad nepiedzīvosim izlaidumu no žēlastības. Nekad nesvinēsīm, ka esam ieguvuši doktora grādu žēlastībā vai arī ka mums tā nav vairs vajadzīga.

Pāvils šo patiesību apstiprina Ef. 2:7, akcentējot to ar plašu hronoloģiju. Dievs pagātnē ir darbojies, lai Kristū mūs izglābtu, tādējādi identificējot mūs ar Savu Dēlu Jēzu Kristu un padarot par Viņa augšāmcelšanās, debesbraukšanas un paaugstināšanas līdzdalībniekiem (Ef. 2:4–6). Tomēr Dieva plāns nebeidzas ar žēlastības pilnu pagātni un žēlastības papildītu tagadni. Dieva plāns, kas radīts dievišķās sanāksmēs laiku pirmslaikos (Ef. 1:4), iestiepjas mūžībā uz palikšanu. Tas ietver visus “nākamos laikmetus” (Ef. 2:7, ESV). Viņa plāns mūžīgajai nākotnei ir balstīts uz tādu pašu principu kā Viņa darbība pagātnē un tagadnē – uz žēlastības principu. “Nākamajos laikmetos” Dievs vēlas “parādīt Kristū Jēzu mums.. Savas žēlastības un laipnības pāri plūstošo bagātību” (Ef. 2:7).

Pāvils par Dieva žēlastību domā kā par dārgumu vai veiksmi ar neaptveramu vērtību (salīdzini Ef. 1:7, Ef. 3:8), kas var apmierināt jebkuru ticīgo vajadzību. Šis lielais Dieva dāsnums pret mums kļūst par daiļrunīgu, mūžīgu un kosmisku Viņa žēlastības izpausmi.

“Kad Jēzus atnāca, lai mājotu mūsu vidū, Viņam Dievs bija jāatklāj gan cilvēkiem, gan eņģeļiem. [...] Šo atklāsmi saņēma ne tikai uz zemes dzimušie Dieva bērni. Mūsu mazā pasaule ir Visuma mācību grāmata. Dieva brīnišķīgās žēlastības nodoms un glābjošās mīlestības noslēpums ir temats, kurā “pat arī eņģeļi kāro ieskatīties” (1. Pēt. 1:12). Tas būs viņu mācību priekšmets visā bezgalīgajā mūžībā. Ne tikai atpestītajiem, bet arī nekritušajām būtņēm Kristus krusts būs gan zinātne, gan dziesma. Tad atklāsies, ka Jēzus sejā starojošā godība ir sevi ziedojošas mīlestības godība.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 19., 20. lpp.)

Tagad Dieva glābti

Pārlasiet Ef. 2:1–10, pievērošoties Pāvila noslēdzošajiem pantiem (8.–10.).

Kādas domas viņš uzsver, noslēdzot šo daļu? _____

Ef. 2:1–3 Pāvils raksta, ka Efezas ticīgo glābšana nenotiek viņu labās uzvedības vai apburošo rakstura īpašību dēļ. Kad stāsts sākas, viņi ir garīgi miruši. Viņos nav dzīvības dzirksts vai kādas vērtības (Ef. 2:1). Grēks viņus ir pilnībā pieveicis (Ef. 2:1). Viņi neparāda nekādu personīgu iniciatīvu, bet viņus vada pats sātans ar savām zemiskajām kaislībām un mentālajiem maldiem (Ef. 2:2, 3).

Viņiem nezinot, viņi ir daudz sliktākā pozīcijā nekā vienkārši bez garīgas dzīves vai tikuma. Kopā ar visu cilvēci viņi ir patiesā Dieva ienaidnieki un virzās pretī dienai, kad sastapsies ar savu likteni un dievišķo tiesu. Viņi ir “dusmības bērni kā visi pārējie” (Ef. 2:3).

Tā vietā, lai paļautos uz savām rakstura īpašībām, viņu glābšana ir nopamatota Dieva neizsakāmajā mīlestībā – mīlestībā, ko nevar izskaidrot, ja par pamatu ņemtu šī mīlestības objekta vērtību. Žēlastībā un mīlestībā Dievs darbojas viņu labā Kristū Jēzū (Ef. 2:4), augšāmceļot no garīgās nāves. Pateicoties Dieva darbībai, viņi piedzīvo brīnišķīgu ceļojumu, kas seko paša Jēzus trajektorijai. No garīgās nāves un nomācošas verdzības bedres viņi tiek augšāmcelti un pavadīti uz “Debesu vietām”, kā arī nosēdināti līdz ar Kristu Visuma tronī (Ef. 2:5, 6). Tomēr šī zibenim līdzīgā dievišķā darbība nav īslaicīga parādība. Tā ir noturīga, ar mūžīgu ilgtspēju, jo Dievs ir nolēmis parādīt viņiem Savu žēlastību Kristū Jēzū visu mūžību (Ef. 2:7).

Ef. 2:1–10 noslēdzošajos pantos Pāvils atgriežas vēlreiz pie šī, vēloties pārliecināties, ka viņa doma ir palikusi skaidra: ticīgo glābšana ir dievišķs, nevis cilvēcisks darbs. Tas nesākas mūsos, bet ir Dieva dāvana. Neviens cilvēks nevar lielīties, ka būtu to iesācis (Ef. 2:8, 9). Mēs, ticīgie, stāvam Dieva žēlastībā, mēs esam tikai un vienīgi Viņa žēlastības izpausmes. Mēs esam Viņa meistardarbs, ko Dievs radījis “Kristū Jēzū” (Ef. 2:10).

Kāpēc mums ir tik svarīgi saprast, ka mūsu glābšana nāk no Dieva un ka tā nebalstās uz mūsu pašu vērtību vai pūlēm? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Vēstules efeziešiem pamatā ir viens stāsts, ko bieži daļēji atkārtο vai norāda uz to. Stāsta galvenie notikumi ir šādi:

1. Dievs izvēlas cilvēkus “pirms pasaules radīšanas” (Ef. 1:4, 5, 11).
2. Viņu pagātnes iznīcinošā eksistence (Ef. 2:1–3, 11, 12; Ef. 4:17–19, 22; Ef. 5:8).
3. Dieva darbības Kristū, lai viņus glābtu (Ef. 1:7, 8; Ef. 2:4–6, 13–19; Ef. 4:1, 20, 21; Ef. 5:2, 8, 23, 25, 26).
4. Evaņģēlija pieņemšana (Ef. 1:12, 13 un citur). Tie, kas kādreiz bija bez cerības (Ef. 2:12), tagad ir ieguvuši cerību, kurai pretī virzās ar ticību (Ef. 4:4, salīdzini ar Ef. 1:18).
5. Tagadējā dzīve kā mācekļiem. Lai gan viņi dzīvo laikā, kas ir briesmu un ļaunā spēku pretestības pilns, viņi var izmantot resursus, ko viņiem piedāvā augšāmcēlies Kungs (Ef. 1:15–23; Ef. 2:6, Ef. 3:14–21, Ef. 4:7–16, Ef. 6:10–20).
6. Vēstures kulminācijā nākotnē Gara kā “garantijas” (Ef. 1:13, 14) jeb “zīmoga” (Ef. 4:30) loma sasniedz briedumu. Šajā noslēdzošajā brīdī adresāti tiks atalgoti par viņu uzticību, pārņemot savā īpašumā “mantojumu”, kas viņiem jau piešķirts Kristū (Ef. 2:7; Ef. 6:8, 9), un, pateicoties ticībai Kristum, viņiem tiks piešķirta vieta laikmetā, kur Kristus būs visa centrā (Ef. 1:21; Ef. 2:7, 19–22; Ef. 4:13, 15; Ef. 5:27).

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Vēstules efeziešiem pamatā esošais stāsts (skat. augstāk) nav tikai 1. gadsimta ticīgo stāsts. Tas ir arī mūsu stāsts. Kuri no galvenajiem soļiem jeb līmeņiem šajā stāstā šobrīd dod tev vislielāko cerību?
2. Kā tu domā, kāpēc Pāvils tik bieži atsaucas uz savu klausītāju grēcīgo pagātni, aicinot viņus pārdomāt savu dzīvi pirms atgriešanās?
3. Salīdzini Pāvila evaņģēlija apkopojumu Ef. 2:8–10 un viņa iepriekšējo apkopojumu Rom. 1:16, 17. Kādas līdzīgas tēmas šeit parādās? Kādā ziņā tās ir atšķirīgas?
4. Lai gan ticīgo labajiem darbiem nav nekādas lomas viņu glābšanā (jo tie nevar nodrošināt cilvēkiem tik lielu nopelnu Dieva priekšā, kas viņus spētu glābt), kādu svarīgu lomu viņi ieņem Dieva glābšanas plānā ticīgajiem? (Ef. 2:10)

HORIZONTĀLĀ SALĪDZINĀŠANA: KRUSTS UN DRAUDZE

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 2:11–22; Rom. 3:31, Rom. 7:12; Jes. 52:7; Jes. 57:19, Jņ. 14:27; 1. Kor. 3:9–17.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet tagad jūs esat Kristū Jēzū; jūs, kas kādreiz bijāt tālu, Kristus asinīs esat kļuvuši tuvi. Jo Viņš ir mūsu miers: Viņš abus darījis par vienu un noārdījis starpsienu, kas mūs šķīra, proti, ienaidu.” (Ef. 2:13, 14)

Tu esi pagāns, grieķis, kas ir iemācījies augstu vērtēt jūdu Dievu. Patiesībā tu esi atstājis daudzu dievu pielūgsmi un pieķēries vienīgajam patiesajam Dievam. Dodoties cauri Jeruzalemes tempļa skaistajiem pagalmiem un rievotajām kolonnām, pielūgsmes skaņas izsauc tavu slavēšanu. Taču tad tevi pārsteidz četras pēdas augsta akmens barikāde. Uz tās ik pa posmam latīņu un grieķu valodā ir iegravēts šāds vēstījums: “Neviens svešinieks nedrīkst ieiet aiz barjeras un tempļa norobežojuma. Ikviens, kurš tiks pieķerts, to darot, būs vainojams savā nāvē.” Tajā brīdī tu jūties izslēgts, svešs un atstumts.

Ef. 2:11–22 Pāvils redz, ka Kristus krusts rada milzīgas pārmaiņas, iznīcinot šādas barjeras un sienas. Vertikālā virzienā krusts pārtrauc atsvešinātību, samierinot cilvēkus ar Dievu. Horizontāli tas samierina cilvēkus savā starpā. Krusts novērš naidu un ienes mieru ebreju un pagānu starpā, padarot tos par “vienu jaunu cilvēci” (Ef. 2:15, NIV). Kopā tie kļūst par jaunu templi, “Dieva mājokli Garā” (Ef. 2:22).

Ko šī patiesība nozīmē mums?

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 29. jūlijā.

Satuvināti Kristū

Salīdzini Ef. 2:1–3, Pāvila agrāko savu adresātu pagāniskās vēstures aprakstu, ar Ef. 2:11, 12. Ko viņš uzsver jaunākajā viņu pagātnes aprakstā? _____

Pagāni, kas nu bija ticīgie Kristū un Viņa “miesas” locekļi, draudze, reiz bija pilnībā atdalīti no Israēla un Dieva piedāvātās glābšanas. Pāvils spriež, ka viņiem ir svarīgi “pie-minēt” (Ef. 2:11) šo pagātni. Viņi toreiz bija “bez Kristus”, Svaidītā, bez Israēla Mesijas. Viņi bija “atsvešināti no apsolījumu derībām”, neņemot vērā glābšanas apsolījumus, ko Dievs ir piedāvājis visā glābšanas vēsturē. Atsvešinātība no Israēla un glābšanas nozīmēja to, ka viņiem reiz “nebija cerības” un viņi bija “bez Dieva pasaulē” (Ef. 2:12, NKJV).

Tāpat savā iepriekšējā eksistencē pagāni tika ierauti dziļā naidā ar ebrejiem. Pāvils atklāj šo iesakņojušos naidu, atsaucoties uz vienu tā simptomu – apsūkāšanu. Ebreji nicinoši dēvēja pagānus par “neapgraizītajiem”, bet pagāni ar tādu pašu nicinājumu sauca ebrejus par “apgraizītajiem” (Ef. 2:11).

Tomēr Ef. 2:13 norāda uz kaut ko radikāli atšķirīgu. Pāvils rakstīja: “Bet tagad jūs esat Kristū Jēzū; jūs, kas kādreiz bijāt tālu, Kristus asinīs esat kļuvuši tuvi.” (Ef. 2:13)

Aprakstot pagānu ticīgos kā reiz “tālu”, viņš atbalso Jes. 57:19: “.. mieru – mieru tālajiem un tuvajiem, saka Tas Kungs, un Es to dziedināšu” (salīdzini ar Ef. 2:17, 18). Kristū un pateicoties Viņa krustam pagānu ticīgie kļuva pietuvināti visiem, no kuriem bija šķirti, – Dievam, cerībai un viņu ebreju brāļiem un māsām. Lūk, ārkārtīgi labās ziņas, uz ko netieši norāda Pāvila apraksts: tas, ka Kristus krusts var dziedēt plašo aizu starp ebrejiem un pagāniem, nozīmē, ka ir atrisināms ikviens naidis un šķelšanās. Šī labā ziņa aicina padomāt par šķelšanos, kas pastāv mūsu pašu dzīvē un baznīcā, un pārdomāt krusta spēku to pārvarēt.

No kāda stāvokļa Jēzus tevi ir izglābis? Kāpēc tev varētu būt svarīgi diezgan regulāri atcerēties, kur tu biji, kad Viņš tevi atrada, un kur tu varētu būt tagad, ja Viņš nebūtu tevi atradis? _____

Samierināšana – Dieva dāvana no krusta

“Jo Viņš ir mūsu miers: Viņš abus darījis par vienu un noārdījis starpsienu, kas mūs šķīra, proti, ienaidu, [...] lai ..salīdzinātu vienā miesā gan vienus, gan otrus ar Dievu.” (Ef. 2:14–16)

Kā katrā no šiem pantiem Vēstulē efeziešiem Pāvils apraksta krustu un pie tā paveiktā Kristus darba ietekmi? Kā tu apkopotu, ko Pāvils saka par krustu un kā tas pārveido mūsu attiecības? (Skat. Ef. 1:7, 8; Ef. 4:32; Ef. 2:13, 14; Ef. 2:16; Ef. 5:2, 25.) _____

Mūsu šīs nedēļas pantu kontekstā Ef. 2:11–22 krusts sniedz ticīgajiem trīs lieliskus līdzekļus: (1) pagāni, kas bija “tālu” no Dieva un Viņa ļaudīm, ir “kļuvuši tuvu” (Ef. 2:13) abiem, kļūstot par Dieva dēliem un meitām un par brāļiem un māsām jūdu ticīgajiem (Ef. 2:19); (2) “ienaidi” (grieķu valodā vārds “ehtran”, radniecīgs vārdam “ehtros”, “ienaidnieks”) starp jūdiem un pagānu ticīgajiem pats par sevi ir “nonāvēts” (Ef. 2:16). Kristus krusts atbrīvo no šķietami mūžīga ienaida un karastāvokļa – jūdi un pagāni tika uzskatīti par nesamierināmiem ienaidniekiem (Ef. 2:17); (3) ienaida vietā nāk samierināšana. Kristus nolūks bija ar krusta palīdzību samierināt “vienā miesā gan vienus, gan otrus ar Dievu” (Ef. 2:16, salīdzini ar Kol. 1:19–22).

Kā izskatās samierināšana? Kā jūtas tie, kas ir samierināti? Iedomājieties dziļu atsvešinātību starp māti un meitu, kas jau ilgusi vairākus gadus. Iedomājieties, ka šis nepatīkamais stāvoklis izšķīst žēlastības un piedošanas vilnī un tam seko abu pušu apvienošanās. Tā ir samierināšana. Samierināšana tiek piedzīvota brīdī, kad viens draudzē loceklis noliek malā visu, kas viņu šķir no otra, un atzīst otru draudzē locekli par savu mīļoto brāli vai māsu. Samierināšana nav tehnisks vai juridisks jēdziens, bet gan attiecības raksturojošs vārds, kas izsaka prieku par salauztu attiecību dziedināšanu. Pāvils uzdrošinās iztēloties Kristus spēcīgo darbu pie krusta kā tādu, kas ietekmē attiecības ne tikai starp atsevišķiem indivīdiem, bet arī cilvēku grupām. Viņš iztēlojas, kā tas ienāk mūsu dzīvē un iznīcina šķelšanos, atrisina strīdus un atjauno mūsu sadraudzību un saprašanos citam ar citu.

*Kādos veidos tev vajadzētu izmantot šeit minētos principus, lai izlīgtu ar kādu?
Kā to darīt? _____*

Nojaucot šķirošo sienu

Kādu soli, Pāvila vārdiem runājot, Kristus ir spēris attiecībā uz “bauslību ar viņas daudzajiem priekšrakstiem”? Kāpēc Viņš spēra šādu soli? (Skat. Ef. 2:14, 15.) _____

Pāvils šeit, iespējams, runā par žogu, kas ieskāva Israēla pagalmu Hēroda templī, un tā nāves draudiem. Pāvils iztēlojas, ka šī siena tiek nojaukta un pagāniem tiek dota brīva piekļuve Dieva pielūgsmei (Ef. 2:18). Pāvils raksta, ka krusts nojauc jebkuru šādu sienu. Jo tur mēs uzzinām, ka šīs divas tautas – jūdi un pagāni – patiešām ir viena.

Daži domā, ka Ef. 2:14, 15 mācība ir: krusts ir “atcēlis” vai “nolicis malā” desmit baušļus, tai skaitā sabata bausli. Tomēr Vēstulē efeziešiem Pāvils parāda dziļu cieņu desmit baušļiem kā līdzeklim, kas veido kristīgos mācekļus. Viņš citē piekto bausli (Ef. 6:2, 3) un atsaucas uz citiem (piem., septīto – Ef. 5:3–14, 21–33; astoto – Ef. 4:28; devīto – Ef. 4:25; desmito – Ef. 5:5). Tas saskan ar Pāvila iepriekš izteiktajām pārliecībām par likumu (Rom. 3:31, Rom. 7:12). Viņš runā par likuma nepareizu izmantošanu, bet viņš ciena likumu pašu par sevi un pieņem tā nepārtraukto spēkā esamību. Tādējādi izmantot šos pantus, lai atceltu desmit baušļus, jo īpaši ņemot vērā visus pārējos Bībeles tekstus par bauslības mūžīgumu, nozīmē acimredzami nepareizi skaidrot šeit atklāto Pāvila nodomu.

Pāvilam drīzāk nebūtu pieņemama jebkāda likuma izmantošana, lai iedzītu ķili starp ebrejiem un pagāniem un jo īpaši lai izslēgtu pagānus no pilnīgas sadraudzības ar Dieva ļaudīm un pieejas pielūgsmei, kā arī viņš to uzskatītu par dievišķā nodoma ļaunprātīgu izmantošanu. “Likums” Ef. 2:14, 15 ir vai nu likuma ceremoniālais aspekts, kas atdalīja jūdus no pagāniem, kā tas atklāts Pāvila sarežģītajā frāzējumā: “bauslību, kas izteikta priekšrakstos” (ESV), vai arī tā ir visa Vecās Derības bauslības sistēma, jo tā tika skaidrota, papildināta un ļaunprātīgi izmantota kā ķilis, lai attālinātu jūdus no pagāniem.

Kādas spriedzes ir jāuzvar, kas pastāv septītās dienas adventistu vidū vai plašākā kristiešu kopienā? Kāpēc ar mūsu kopīgo mīlestību pret Kristu vajadzētu pietikt, lai šīs spriedzes pārvarētu? _____

Jēzus, miera sludinātājs

Kā Pāvils Ef. 2:17, 18 apkopo Kristus kalpošanu? _____

Miera koncepts Vēstulē efeziešiem ir svarīgs – tā sākas un beidzas ar miera svētībām “no Dieva, mūsu Tēva un Kunga Jēzus Kristus” (Ef. 1:2, NKJV; salīdzini ar Ef. 6:23). Iepriekš Ef. 2:11–22 Pāvils apgalvoja, ka Kristus iemieso mieru, “jo Viņš pats ir mūsu miers”, un ka Viņa krusts to rada (Ef. 2:14–16). Kristus ne tikai iznīcina naidu starp jūdiem un pagāniem (Ef. 2:14, 15), Viņš rada jaunu cilvēci, ko raksturo miera un izlīguma attiecības (Ef. 2:15–17). Šāds miers nav tikai konfliktu neesamība, bet tas saskan ar ebreju “šalom” konceptu – veseluma un labklājības pieredzi gan mūsu attiecībās ar Dievu (Rm. 5:1), gan ar citiem.

Kā Pāvils iztēlojas, ka ticīgie piedalās Jēzus miera vēsts līdzdalīšanā? Ef. 4:3; Ef. 6:14, 15; salīdzini Rm. 10:14, 15 ar Ef. 2:17–19, Jes. 52:7, Jes. 57:19. _____

Evaņģēliji satur dzīvus piemērus, kur Jēzus atklājas kā miera sludinātājs. Savā atvadu runā mācekļiem Viņš tiem – un arī mums – apsola: “Mieru Es jums atstāju, Savu mieru Es jums došu.” (Jņ 14:27) Un Viņš noslēdz: “To visu Es esmu runājis uz jums, lai jums miers būtu Manī. Pasaulē jums ir bēdas; bet turiet drošu prātu, Es pasauli esmu uzvarējis!” (Jņ 16:33) Pēc augšāmcelšanās, kad Viņš parādījās mācekļiem, Viņš atkal teica: “Miers ar jums!” (Jņ. 20:19, 21, 26)

Ef. 2:17, 18 Pāvils dedzīgi norāda, ka Kristus miera sludināšana sniedzas tālāk par Viņa zemes kalpošanas laiku. Viņš tagad ir “sludinājis mieru” gan tiem, kas “tālu” (pagānu ticīgie pirms atgriešanās), gan tiem, kas “tuvu” (jūdu ticīgajiem; salīdzini ar Ef. 2:11–13). Pieņēmuši šo sludināšanu, visi ticīgie piedzīvo dziļas svētības.

Kā mēs varam iemācīties būt miera sludinātāji, nevis konfliktu cēlāji? Kādās situācijās tu vari ienest dziedināšanu jau šodien? _____

Draudze – svēts templis

Kādus sakāpinātus atspoguļojumus Pāvils izmanto Ef. 2:11–22, lai norādītu uz vienotību starp jūdiem un pagāniem draudzē? _____

Pārskatot Ef. 2. nodaļu, mēs atceramies, ka 1.–10. pants māca – mēs dzīvojam vienoti ar Jēzu, kamēr 11.–22. pants māca, ka mēs dzīvojam solidaritātē ar citiem kā daļu no Viņa draudzes. Jēzus nāve dod labumu gan vertikālā virzienā, nodibinot mūsu attiecības ar Dievu (Ef. 2:1–10), gan horizontālā virzienā, nostiprinot mūsu attiecības ar citiem (Ef. 2:11–22). Pateicoties krustam, Jēzus atspēko visu, kas šķīra pagānu ticīgos no jūdu ticīgajiem, ieskaitot likuma nepareizu izmantošanu, lai paplašinātu plaisu (Ef. 2:11–18). Jēzus arī kaut ko uzceļ – brīnišķīgu, jaunu templi, ko veido ticīgie. Pagāni, kas kādreiz bija izslēgti no pielūgsmes tempļa svētajā vietā, nu pievienojas jūdu ticīgajiem, kļūstot par jaunu templi. Mēs visi kļūstam par Dieva draudzes daļu – “svētu templi Kungā” (Ef. 2:19–22, ESV) – un mums ir priekštiesība dzīvot vienotiem ar Jēzu un mūsu brāļiem un māsām Kristū.

Kā Pāvils izmanto draudzes kā tempļa metaforu Ef. 2:19–22, salīdzinot ar tās izmantošanu šajos pantos: 1. Kor. 3:9–17; 2. Kor. 6:14–7:1; 1. Pēt. 2:4–8. _____

Pāvils izmanto draudzes kā tempļa metaforu, sasniedzot kulmināciju pilnīgā pagānu uzņemšanā draudzē. Reiz izraidīti no pielūgsmes “Israēla pagalmā” templī, viņiem nu ir ne tikai pilna pieeja (Ef. 2:18), bet viņi paši ir kļuvuši par celtniecības materiālu jaunam templim, kas ir paredzēts kā “Dieva mājoklis garā” (Ef. 2:22).

Jaunās Derības autori izmanto tempļa metaforu, lai vizualizētu draudzes svētumu, Dieva lomu draudzes dibināšanā un augšanā un draudzē esošo ticīgo vienotību. Metafora ir izmantota kopā ar bioloģiskiem jēdzieniem (skat. Ef. 2:21, kur templis “aug”), un bieži ir akcentēts būvēšanas process (skat. Ef. 2:22, “Viņā arī jūs līdzti tiek atcelti”). Statiska tēla vietā draudze spēj atzīt savu kā “dzīvā Dieva tempļa” identitāti (2. Kor. 6:16, NKJV).

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Rūpīgi izpētiēt šo ievadu, pirms pievērsaties jautājumiem pārrunām.

Kāds tad ir īpašais konteksts, kurā Pāvils raksta Ef. 2:11–22, aprakstot krusta ietekmi uz cilvēku attiecībām? Viņš runā par attiecībām starp jūdu un pagānu ticīgajiem, kas kopā ir draudzes locekļi. Viņš izsaka acīmredzamas bažas, ka viņi saprot un izdzīvo savu kopīgo izlīguma statusu kā Dieva saimes sadraudzības locekļi (Ef. 2:19). Tomēr vēstules kontekstā kopumā Pāvils parāda plašu, tālu sniedzošu nolūku. Viņa tēma ir Dieva grandiozais, galējais plāns apvienot visu Kristū (Ef. 1:9, 10), un viņa redzeslokā ir iekļauta “ikviena cilts debesīs un virs zemes” (Ef. 3:15).

Svarīgi, ka draudzes locekļu vienotība draudzē – īpašā tēma, par ko viņš runā Ef. 2:11–22, – pati par sevi ir ar plašāku nolūku, ko Pāvils atklāj Ef. 3:10: “Lai tagad caur draudzi visām varām un spēkiem debesīs Dieva daudzveidīgā gudrība [radot draudzi no jūdiem un pagāniem] kļūtu zināma.”

Aktualizējot vienotību, ko Kristus panāca pie krusta, ticīgajiem ir jārāda, ka tiek īstenots Dieva galējais plāns apvienot visas lietas Kristū. Viņu samierinātās attiecības liecina par Dieva plānu Kristū vienotam Visumam. Tāpēc ir lietderīgi aplūkot Ef. 2:11–22 visas vēstules kontekstā, lai ieraudzītu Bībeles principus, kas skar mūsdienās svarīgu tēmu – attiecības starp cilvēku grupām vai rasēm.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādi Bībeles principi etnisko attiecību jautājumā ir atrodami Ef. 2:11–22? Kā pantos ir piedāvāta atšķirīga, Kristū centrēta pieeja tēmai par to, kā vienas etniskās grupas locekļiem vajadzētu attiekties pret citu grupu?

2. Ņemot vērā Dieva plānu cilvēces nākotnei (Ef. 1:9, 10; Ef. 2:11–22), cik svarīgi ir draudzei tikt galā pašai ar saviem iekšējiem jautājumiem un konfliktiem starp rasēm?

3. Kādas problēmas starp etniskajām grupām, kuras pārāk bieži tiek slēptas un ignorētas, pastāv jūsu kopienā? Kā jūsu draudzei varētu būt pozitīva loma vienojošā darba aktualizēšanā, ko Kristus jau paveica pie krusta? Kā jūs varētu piedalīties šajā darbā?

EVANĢĒLIJA NOSLĒPUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 3. nod., l.j. 11:5–9; Ec. 43:13–16, Am. 7:7, 8; Atkl. 11:1, 2.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet Viņam, kas, darbodamies mūsos ar Savu brīnišķo varu, spēj darīt daudz vairāk par visu, ko lūdzam vai saprotam, lai ir gods draudzē un Kristū Jēzū uz audžu audzēm mūžu mūžos.” (Ef. 3:20, 21).

Pāvils Ef. 3. nodaļu iesāk ar tēmu, kurai viņš pieskārās jau iepriekš, “ka, evaņģēlijam nākot, pagāni Jēzū Kristū līdzī kļuvuši par apsolījuma mantiniekiem, par vienas miesas locekļiem un dalībniekiem” (Ef. 3:6). Lai gan mūsdienu draudzei tas var nebūt liels pārsteigums, jo tā sastāv galvenokārt no pagāniem, tā laika lasītājiem tas izklausījās ļoti radikāli.

Tad Pāvils turpina savus inspirētos vārdus, runājot par savu degsmi sludināt Jēzus evaņģēliju pagāniem.

Mēs arī uzzinām par viņa tā brīža grūtībām, paplašinot šo kalpošanu. Šīs grūtības ietver arī laiku romiešu cietumā.

Mēs arī dzirdam par viņa nodošanos noslēpuma, kas ir evaņģēlija sirdī, noslēpumam, ka draudzē pagāni ir vienādā līmenī ar saviem jūdu brāļiem un māsām. Mēs piedzīvojam viņa sajūsmu par draudzi un tās kosmisko misiju. Mēs ieklausāmies, kā viņš izsaka lūgšanu, slavu Dievam, parādot Viņa žēlastību ar draudzes starpniecību.

Īsāk sakot, mēs tiekam iedvesmoti pievienoties Pāvilam viņa degsmē par evaņģēliju.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 5. augustā.

Pāvils – apcietinātais pagānu apustulis

Izlasi Ef. 3. nodaļu. Lasot nosakiet vienu vai divas galvenās tēmas. Kas ir galvenās domas, ko Pāvils izsaka? _____

Ef. 3. nodaļai ir interesanta uzbūve. Pāvils iesāk nodaļu ar šiem vārdiem: “Tāpēc es, Pāvils, nesdams Kristus Jēzus važas par jums, pagāniem.” (Ef. 3:1) Tad viņš pārtrauc par to runāt, kas, kā izrādās, ir tikai gara atkāpe par savu apustuļa darbu pagānu vidū (Ef. 3:2–13). Pēc atkāpes viņš ar frāzi “šī iemesla dēļ” (Ef. 3:14, NKJV) atgriežas pie sākotnējā domu gājiena, un 14.–21. pants turpina pārtraukto lūgšanas ziņojumu.

Ef. 3:1 Pāvils nosauc sevi par “Jēzus Kristus gūstekni” (NKJV), šādā veidā apgalvojot, ka, lai gan viņš atrodas romiešu gūstā un Romas impērijas pakļautībā, viņa dzīvei ir paredzēts dziļāks, dievišķs nolūks. Viņš ir nevis Romas ieslodzītais, bet “Jēzus Kristus gūsteknis” (salīdzini ar Ef. 4:1)!

Savu ciešanu (Ef. 3:13) un vēlāk savu ķēžu (Ef. 6:20) pieminēšana norāda, ka Pāvils ir nevis ērtā mājas arestā (sal. ar Ap. d. 28:16), bet cietumā – nokļūt pirmā gadsimta Romas apakšzemes cietumos bija liels izaicinājums. Romas impērijā nebija labi organizētu cietumu ar sanitārām labierīcībām un regulārām ēdienreizēm. Patiesībā cietumi nebija īpaši vajadzīgi, jo tie netika izmantoti kā soda veids, bet gan kā “uzgaidāmā telpa” līdz tiesai vai soda izpildei. Cietumniekiem ēdiena un citos jautājumos nācās apgādāt sevi pašiem vai paļauties uz radniekiem un draugiem.

Iespējams, ka Pāvila galvenās bažas ir par viņa apcietinājuma ietekmi uz ticīgajiem, jo būt apcietinātam kauna/ goda kultūrā bija ārkārtīgi liels sociālais pazemojums. Viņš varbūt baidījās, ka kāds varētu jautāt: “Kā Pāvils var būt paaugstinātā Kristus apustulis un vēstnesis, tajā pašā laikā arī nicināts ieslodzītais?” Tāpēc viņš sniedz citu kontekstu savam apcietinājumam, palīdzot ticīgajiem ieraudzīt to kā daļu no Dieva plāna. Viņš cieš viņu labā (“es ciešu jūsu dēļ”), un tas, kas šķiet kauna avots, beigās izrādīsies viņu lielākais “gods” (Ef. 3:13).

Kā mēs varam mācīties uzticēties Dievam un Viņa ceļiem, dzīvojot ļoti izaicinošos apstākļos? _____

Ilgi apslēptais evaņģēlija noslēpums

Kāds noslēpums ir uzticēts Pāvilam? Ef. 3:1–6. _____

Pētot Ef. 3:1–6, ievērojiet vairākas lietas.

Pirmkārt, Pāvils raksta šo vēstules daļu īpaši pagānu ticīgajiem mājas draudzēs Efezā (Ef. 3:1).

Otrkārt, Pāvils apgalvo, ka saņem to, ko viņš nosauc par “Dieva žēlastību”, kas viņam ir uzticēta, lai darbotos “jūsu labā”, pagānu ticīgo labā (Ef. 3:2). Šī žēlastības kalpošana ir Pāvila veids, kā aprakstīt viņam doto uzdevumu sludināt evaņģēliju (“Dieva žēlastību”) pagāniem (salīdzini ar Ef. 3:7, 8).

Treškārt, Pāvils apgalvo, ka viņam ir atklāts noslēpums – tēma, par ko viņš jau rakstīja šajā vēstulē (skat. īpaši Ef. 1:9, 10; Ef. 2:11–22), “Kristus noslēpums” (Ef. 3:3, 4). Pāvils nevēlas, lai viņu uztvertu kā evaņģēlija izgudrotāju; viņš atsaucas uz Dieva uzticēto kalpošanas darbu to pasludināt.

Ceturtkārt, Pāvils nav vienīgais, kas ir saņēmis plašāku atklāsmi par šo “noslēpumu”, kā to Gars ir arī atklājis Kristus “svētajiem apustuļiem un praviešiem” tādā veidā, kas pārsniedz Dieva plāna atklāsmi iepriekšējām paaudzēm (Ef. 3:5). Jēdziens “pravieši” šeit, iespējams, attiecas uz tiem, kam ir un kas īsteno pravietošanas dāvanu agrīnajās kristiešu mājas draudzēs, nevis uz Vecās Derības praviešiem. “Noslēpums”, kas kādreiz bija apslēpts, nu kļuvis par “atklātu noslēpumu”.

Visbeidzot viņš pasludina: Kristus noslēpums ir tas, “ka, evaņģēlijam nākot, pagāni Jēzū Kristū līdzī kļuvis par apsolījuma mantiniekiem, par vienas miesas locekļiem un dalībniekiem” (Ef. 3:6).

Pāvils deg par evaņģēliju un īpaši par veidu, kā tas tiek pausts draudzē, kas sastāv gan no jūdiem, gan pagāniem. Šīs divas grupas ir kļuvis par celtniecības materiālu Dieva jaunajā kopienā, Viņa jaunajā cilvēcē, draudzē (skat. Ef. 2:14–16). Mēs varētu teikt, ka viņi nu ir pārvērsti no ienaidniekiem par “līdzmantinekiem”, “līdzmiesotiem” (iekļauti vienā miesā, kas ir Kristus miesa”) un evaņģēlija apsolījuma “līdzdalībniekiem” (skat. Ef. 3:6).

Kādas varētu būt attieksmes, pie kurām jūs varbūt turaties un kuras ir pretrunā iekļaušanai, ko māca evaņģēlijs? Kā jūs varat no tām atbrīvoties? _____

Draudze – Dieva gudrības atklājēja

Ko Pāvils saka par Dievu un Viņa darbiem Ef. 3:7–13? _____

Pāvils šeit atkal apgalvo, ka viņš ir “kalps”, pateicoties “Dieva žēlastības dāvanai” (Ef. 3:7, ESV, salīdzini ar Ef. 3:1, 2). Šī dāvana, līdzīgi kā pats evaņģēlijs, nav piešķirta saņēmēja vērtības dēļ, bet Dieva žēlastībā. Pāvils uzsver šo domu, aprakstot sevi kā “vismazāko starp visiem svētajiem” (Ef. 3:8).

Pāvila sevis izpratnē vērojama interesanta progresija, ko var ieraudzīt, lasot Pāvila vēstules tādā secībā, kādā tās ir sarakstītas. Sākumā viņš sevi sauc par dievišķi ieceltu apustuļi (Gal. 1:1). Tomēr stipri vēlāk viņš ar sevi iepazīstina kā ar “mazāko no apustuļiem” un apgalvo, ka nav “cienīgs, ka mani sauc par apustuļi” (1. Kor. 15:9). Vēstulē efeziešiem viņš saskata sevi kā “vismazāko no visiem svētajiem” (Ef. 3:8). Visbeidzot viņš apraksta sevi kā “galveno” (NKJV) vai “ļauņāko” grēcinieku (1. Tim. 1:15).

Varbūt šī Pāvila domas maiņa var palīdzēt izskaidrot slaveno Elenas Vaitas citātu: “Jo tuvāk tu nāc Jēzum, jo kļūdaināks tu izskaties pats savās acīs. Jo tava redze kļūs skaidrāka un tavas nepilnības būs redzamas plašā un skaidrā kontrastā Viņa pilnīgajai dabai.” (“Ceļš pie Kristus”, 64. lpp.)

Tad Pāvils turpina. Ef. 3:10 lasām: “Lai tagad caur draudzi visām varām un spēkiem debesīs Dieva daudzveidīgā gudrība kļūtu zināma.” Kas ir “visas varas un spēki debesīs”, kas šeit minēti? Kā draudze pasludina tiem Dieva “daudzveidīgo gudrību”? Lai gan Ef. 3:10 neapraksta, kāds ir šo spēku raksturs, šķiet, vislabāk būtu uzskatīt tos par ļauniem, kas sīkāk aprakstīti Ef. 6:11, 12. Ja tā, tad draudzes sastāvs, apvienojot jūdus un pagānus kā reiz ļoti atdalītas cilvēces daļas, kļūst par skaļu paziņojumu šiem dēmoniskajiem “valdniekiem un varām debesīs”, ka Dieva plāns nākotnē ir “apvienot zem vienas galvas – Kristus, gan to, kas debesīs, gan to, kas virs zemes” (Ef. 1:10, ESV). Viņiem tiek paziņots, ka Dieva plāns tiek īstenots un viņu liktenis ir izlemts. Tas, ka draudze ir apvienota, ir signāls viņu galīgajai sakāvei.

Ja tava vietējā draudze nopietni uztvertu Pāvila “amata aprakstu” draudzē (Ef. 3:10), kā tas varētu mainīt veidu, kā tu un tavi brāļi un māsas draudzē izturas cits pret citu?

Kristus, kas mājo jūsu sirdīs

Salīdzini Pāvila agrākās lūgšanas vajadzības Ef. 1:16–19 ar viņa lūgšanām par ticīgajiem Ef. 3:14–19. Kādā ziņā abi lūgumi ir līdzīgi? _____

Ef. 3:14, 15 grieķu valodā ir svarīga vārdu spēle. Kad Pāvils zemojas “Tēva priekšā, no kā ikviena cilts debesīs un virs zemes dabū savu vārdu,” Pāvils izmanto fonētisko līdzību starp grieķu valodas vārdu “patēr” (“Tēvs”) un “patria” (“ģimene”). Vēstulē efeziešiem Pāvils priecājas par Dieva glābšanas plāna visaptverošo dabu, kas ietver visu (Ef. 1:9, 10) visos laikos (Ef. 1:21). Šeit viņš apliecina, ka “katra cilts debesīs un virs zemes” pieder “Tēvam”. Katra ģimene (“patria”) iegūst savu vārdu no Tēva (“patēr”). Šī ir ļoti laba vēsts!

Pārdomājiet šo domu: jūsu ģimene, neskatoties uz tās nepilnībām un kļūdām, pieder Dievam. Jūsu ģimene neatrodas nežēlīga likteņa varā, bet gan Dieva gādīgajās rokās. Dievs mīl nepilnīgas ģimenes. Tās nes dievišķo vārdu. Tās nes Sava īpašnieka zīmi.

Ef. 3:16–19 Pāvils lūdz Dievu piešķirt ticīgajiem bagātīgu garīgu pieredzi, ko raksturo iekšējs spēks, pateicoties Gara klātbūtnei (Ef. 3:16), tuvība ar Kristu, kas arī mājo viņos (Ef. 3:17), un noteikta, droša garīga identitāte (“iesakņoti un nostiprināti mīlestībā”, Ef. 3:17, ESV).

Pienesot Dievam slavu par bagātīgajām svētībām, kas dotas ticīgajiem, Pāvils min nevis trīs dimensijas, bet četras – “platums, garums, augstums un dziļums” (Ef. 3:18). Viņš nepasaka skaidri, ko ietver šīs dimensijas, lai gan tās acīmredzami apraksta kaut kā ļoti svarīga milzīgo izmēru. Tas rada interesantu miklu Bībeles pētniekiem. Vai šīs dimensijas apraksta Dieva gudrību (salīdzini ar Ļj. 11:5–9, kur izmantotas četras dimensijas), Dieva spēku (salīdzini ar Ef. 3:16, 17) vai varbūt Ef. 2:19–22 garīgo templi (salīdzini ar Ec. 43:13–16, kas izmanto četras dimensijas; Am. 7:7, 8; Atkl 11:1, 2)? Iespējams, ka vislabāk ir uztvert šīs četras dimensijas kā “Kristus mīlestības” milzīguma aprakstu (Ef. 3:19), uztverot frāzi “aptvert, kāds ir platums, garums, augstums un dziļums” (Ef. 3:18) kā paralēlu nākamajai frāzei “izprast Kristus mīlestību” (Ef. 3:19, salīdzini ar Rom. 8:35–39). Lai arī kā mēs skaidrojam viņa vārdus, tie ir labā vēsts.

Gods draudzē un Kristū Jēzū

Pāvils noslēdz savu lūgšanu ar doksolģiju – īsu, poētisku Dieva slavēšanu. Par ko viņš slavē Dievu? (Ef. 3:20, 21) _____

Pāvils ir uzrakstījis savas lūgšanas par ticīgajiem (Ef. 3:14–19). Tagad viņš lūd tieši un spēcīgi. Pāvila doksolģija liek uzdot divus jautājumus:

1) vai šajos pantos draudze ir neatbilstoši paaugstināta, noliekot to kā līdzvērtīgu Kristum frāzē “lai ir gods draudzē un Kristū Jēzū uz audžu audzēm mūžu mūžos” (Ef. 3:21)? Lai gan Pāvilam draudze ir ļoti svarīga Vēstulē efeziešiem, ir skaidrs, ka Kristus ir draudzes Glābējs, jo Kristus ir tas, kurš mājo ticīgo sirdīs (Ef. 3:17). Doksolģijā Pāvils slavē Dievu par glābšanu, kas dota draudzei, pateicoties Kristum Jēzum;

2) vai frāze “uz audžu audzēm mūžu mūžos” (Ef. 3:21) attēlo nebeidzamu, pie zemes piesaistītu nākotni draudzei, atliktot Kristus atgriešanos? Vēstulē efeziešiem izteiktas spēcīgas nākotnes cerības. Piemēram, Ef. 4:30 runā par “atpestīšanas dienu”. Ticīgie piedzīvos Kristus neierobežoto, visvareno spēku “nākamajā laikmetā” (Ef. 1:21). Pāvila doksolģiju vajadzētu saprast kā prieku par Kristus nebeidzamo spēku, kas tiek izmantots ticīgo labā.

Atskatoties uz Pāvila otro lūgšanas ziņojumu (Ef. 3:14–21; salīdzini ar Ef. 1:15–23), mēs redzam, ka Pāvils atrod spēku Tēva rūpju kosmiskajā apmērā (Ef. 3:14, 15), Svētā Gara pieejamībā (Ef. 3:16), sadarbībā ar pašu Kristu (Ef. 3:17) un Kristus bezgalīgās mīlestības neizmērojamībā (Ef. 3:18, 19). Tas ir tik patiesi, ka viņš iztēlojas ticīgos piepildītus “ar visu Dieva pilnību” (Ef. 3:19, ESV) un svin šīs garīgās patiesības ar slavēšanu, atkal un atkal apbrīnojot Dieva spēka pārpilnību, kas tiek piedāvāts svētajiem (Ef. 3:20, 21).

Kad vien mēs izjūtam problēmu, kārdināšanu vai šaubu spiedienu, mēs varam pievērsties Pāvila pierakstītajām lūgšanām. Apcietinātais apustulis paceļ mūsu skatu uz lielo Dieva nodoma un žēlastības horizontu, atgādinot mums, ka, lai arī kādi ir mūsu pašreizējie apstākļi, mēs esam Dieva augstākā plāna līdzdalībnieki (Ef. 1:9, 10, un Viņa spēks darbojas mūsos).

Kādas Dieva svētības tev ir īpaši vērtīgas? Vingrinies sastādīt slavas lūgšanu, lai slavētu Dievu par tām. _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Elena Vaita "Lielā ciņa", nodaļa "Mūsu laika atmodas", 461.–478. lpp.

"Kā mēs varam saskaņot savu neattīstījušos garīgo stāvokli ar mūsu tekstā (Ef. 3:14–19) teikto, aprakstot zināšanu pilnību, kas ir mūsu privilēģija? Kā Debesis var skatīties uz mums, kam ir bijušas visas garīgās un laicīgās priekšrocības, lai augtu žēlastībā, bet kas neesam uzlabojuši savas iespējas? Apustulis nerakstīja šos vārdus, lai mūs mocītu, piekrāptu vai raisītu mūsos cerības tikai tāpēc, lai pēc tam mēs piedzīvotu vilšanos. Viņš rakstīja šos vārdus, lai parādītu mums, kas mēs varam būt un kam mums jābūt, ja gribam būt Dieva valstības mantinieki. Kā mēs varam būt Dieva līdzstrādnieki, ja mums ir nepilnīga pieredze? Mums ir zināšanas par kristiešu priekštiesībām, un mums vajadzētu meklēt šo dziļo, garīgo izpratni Dieva lietās, ko Kungs vēlas mums sniegt.

Vai mēs patiešām ticam Bībelei? Vai mēs patiešām ticam, ka mēs varam iegūt zināšanas, kas mums šajā tekstā ir atklātas? Vai mēs ticam katram vārdam, kas nāk no Dieva mutes? Vai mēs ticam vārdiem, ko ir runājuši pravieši un apustuļi, Jēzus Kristus, kas ir visas gaismas un svētību autors un kurā mājā visa bagātība un pilnība? Vai mēs patiešām ticam Dievam un Viņa Dēlam?" (Elena Vaita "The Advent Review and Sabbath Herald", 1889. gada 1. okt.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Salīdzini Pāvila doksologiju Ef. 3:20, 21 ar citām doksologijām Jaunajā Derībā – Rom. 11:33–36; Rom. 16:25–27; Fil. 4:20; 2. Pēt. 3:18b; Jūdas 24, 25. Kādas tēmas vai idejas sastopamas šajos tekstos? Kā mēs varam pārņemt slavas un pielūgsmes attieksmi, ko šie panti ilustrē?

2. Salīdzini, kā Pāvils Vēstulē efeziešiem četros veidos izmanto grieķu vārdu "plēroma" ("pilnība", Ef. 1:10, 23; Ef. 3:19; Ef. 4:13). Kā tu domā, kāpēc šī doma Pāvilam ir svarīga?

3. Kura no Dieva darbībām, ko Pāvils izsaka savā slavēšanā Ef. 3. nodaļā, tev ir visiedvesmojošākā? Kāpēc?

4. Pāvils noslēdz pirmo vēstules daļu tieši tāpat, kā viņš to iesāka (Ef. 1:3–21), izmanojot lūgšanu un slavēšanas valodu. Viņš gaviļē par Dieva spēku, kas ir vienmēr klāt ticīgo dzīvē, pateicoties Kristum un Garam (Ef. 3:16–21). Kā mēs varam labāk piedzīvot šo spēku savā dzīvē, kā aprakstīts Elenas Vaitas citātā?

VIENOTĀ KRISTUS MIESA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 4:1–16; Fil. 2:3; Ps. 68:18; Ap. d. 2., 1. Kor. 12:4–11, 27–30; Jes. 5:4.

ATMIŅAS PANTS:

“Viņš arī devis citus par apustuļiem, citus par praviešiem, citus par evaņģēlistiem, citus par ganiem un mācītājiem, lai svētos sagatavotu kalpošanas darbam, Kristus miesai par stiprinājumu.” (Ef. 4:11, 12)

Vienu no Ēzopa fabulām sauc “Vēders un pēdas”. Tā skan šādi: “Vēders un pēdas strīdējās, kurš svarīgāks. Kad pēdas, turpinot strīdu, teica, ka tās ir tik daudz stiprākas, ka pat nes vēderu visapkārt. Vēders atbildēja: ‘Bet, mani dārgie draugi, ja es nebūtu uzņēmis ēdienu, jūs neko nespētu nest.’” (Lloyd W. Daly “Aesop Without Morals” (New York: Thomas Yoseloff, 1961), 148. lpp.

Tomēr Pāvils izmantoja cilvēka miesu, lai izteiktu garīgu domu. Pāvilam cilvēka ķermenis – un draudze kā Kristus ķermenis – ir veidota no dažādām daļām ar atšķirīgām spējām, kurām visām ir jādarbojas kopā, lai ķermenis būtu vesels. Ef. 4:1–16 Pāvils atkal izmanto ķermeņa metaforu, kā viņš to bija veiksmīgi darījis jau iepriekš (Rom. 12:3–8, 1. Kor. 12:12–31). Tagad Kristus ir miesas Galva, apgādājot to ar talantīgiem cilvēkiem, kas palīdz apvienot miesu, katrai daļai – katram draudzes loceklim – ieguldot savas spējas vienotā veselumā.

Pāvila veselās, vienotās miesas ainojums palīdz mums saprast Dieva mērķi mūsu dzīvei: būt daļai no auglīgas draudzes, kas apvienota Kristū.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 12. augustā.

Vienotība Garā

Izlasi Ef. 4:1–16. Kā Pāvils iedrošina ticīgos rūpēties par vienotību draudzē? _____

Pāvils Vēstules efeziešiem otro daļu (4.–6. nodaļa) iesāk ar dedzīgu aicinājumu uz vienotību, bet divās lielākās daļās. Pirmkārt, Ef. 4:1–6 viņš aicina ticīgos rūpēties par “vienotību garā”, parādot vienotību veidojošus tikumus (Ef. 4:1–3). Šo aicinājumu viņš pastiprina ar poētisku sarakstu par septiņiem “viens” (Ef. 4:4–6). Otrkārt, Ef. 4:7–16 paaugstināto, uzvarošo Jēzu Pāvils nosauc par žēlastības avotu cilvēkos, kas vada evaņģēlija pasludināšanu (Ef. 4:7–10), kā arī apraksta, kā tie kopā visiem draudzes locekļiem dod savu pienesumu Kristus miesas veselībā, augšanā un vienotībā (Ef. 4:11–16).

Sākoties nodaļai, Pāvils aicina kristiešus: “.. staigājiet tā, kā to prasa jūsu aicinājuma cieņa.” (Ef. 4:1, ESV) Viņš tēlaini izmanto darbības vārdu “staigāt”, ar to domājot “uzvesties” vai “dzīvot” (skat. Ef. 2:2, 10; Ef. 4:17; Ef. 5:2, 8, 15). Runājot par aicinājumu, Pāvils ar to domā kristīgo ticību (Ef. 1:18; Ef. 2:4–6, 13). Pāvils aicina ticīgos praktizēt vienojošu uzvedību, kas atspoguļo Dieva augstāko plānu (Ef. 4:9, 10). Viņš iesāk šo uzsvaru ar aicinājumu praktizēt tikumus, kas vada uz vienotību (Ef. 4:1–3), tādus kā pazemība, lēnība un pacietība.

Aplūkosim katru no tiem.

Jēdzienu “pazemība” (Ef. 4:2) Pāvils kādā citā vietā izskaidro, pievienojot domu par citu uzskatīšanu augstāk par sevi (skat. Fil. 2:3). Tāpēc pazemību var saprast nevis kā negatīvu sevis nosodīšanas tikumu (skat. Kol 2:18, 23), bet pozitīvā gaismā, novērtējot citus un kalpojot viņiem.

“Lēnība” (Ef. 4:2) var tikt izskaidrota kā “tāda īpašība, kad cilvēks nav pārāk pārņemts ar savu nozīmīgumu, un tā nozīme ir arī ‘pieklājība, iejūtība, lēnprātība.” (Frederick Danker, ed., “Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature”, 3rd ed. (Chicago: University of Chicago Press, 2000), 861. lpp.)

Visbeidzot “pacietība” ir spēja panest provokācijas un pārbaudījumus.

Šīs īpašības visas ir par novēršanos no sava svarīguma, tā vietā novērtējot citus cilvēkus.

Pazemība, lēnība, pacietība. Padomā, kā šīs īpašības palīdz apvienot mūs kā tautu.

Kā mēs mācāmies izkopt šos tikumus? _____

Kopā kā viens Vienā

Kādus septiņus “viens” Pāvils citē, lai atbalstītu savu domu par draudzes vienotību? Kādu domu viņš cenšas pateikt, izmantojot šo sarakstu? (Ef. 4:4–6) _____

Pāvila saraksts ar septiņiem “viens” ir ar poētisku noskaņu un varbūt atbalso apstiprinājuma dziesmu, kas izmantota Efezā. Saraksts sākas ar to, ka tiek kopā pieminēti divi “viens”: “viena miesa” (atsaucoties uz draudzi kā Kristus miesu Ef. 4:12, 16; Ef. 1:23; Ef. 5:23, 29, 30) un “viens gars” (Ef. 4:4). Nākamais “viens” ir “vienai cerībai jūs esat aicināti” (Ef. 4:4; salīdzini ar Ef. 4:1).

Tālāk vienotības sarakstā ir “viens Kungs” (atsauce uz Kristu), “viena ticība” (domāts saturs, kam kristieši tic, – Ef. 4:13; Kol. 1:23; Kol. 2:7; Gal. 1:23; 1. Tim. 4:1, 6) un “viena kristība” (salīdzini ar Ef. 5:26), noslēdzot ar trim plašākiem Dieva aprakstiem – “viens Dievs un Tēvs, kas pār visiem, ar visiem un iekš visiem” (Ef. 4:6).

Ko Pāvils vēlas pateikt ar šī poētiskā Dieva Tēva apraksta palīdzību? Pateicoties tam, ka Dievs ir Tēvs visiem, Viņš ir Radītājs. Teikuma turpinājums apraksta, kā Dievs kopš radīšanas saistīts “ar visiem”, ko Viņš ir radījis. Pāvils neniekojas ar panteisma ķecerībām (kas dabu sauc par Dievu) vai pananteisma muļķībām (kas cenšas savienot panteismu ar teistisku priekšstatu par Dievu). Viņš drīzāk pasludina Dieva visvarenību (“pāri visiem”), aktīvu valdīšanu (“ar visiem”) un imanenci (“iekš visiem”).

Ievēro divas domas par draudzes vienotību (Ef. 4:1–6). Pirmkārt, vienotība ir garīgs fakts, sakņojoties šajos septiņos “viens”, un tā ir realitāte, kas jānosvin (Ef. 4:4–6). Otrkārt, ir vajadzīga mūsu dedzība, lai rūpētos par šo vienotību un audzētu to (Ef. 4:3). Bieži būs iemesls raudāt par mūsu neizdošanos īstenot šo vienotību. Tomēr, lai arī kādas ir mūsu neveiksmes, mums vajadzētu priecāties par Dieva darbu Kristū, vienojot draudzi, priecājoties par teoloģisku “Gara vienības” realitāti (Ef. 4:3). To darot, mēs iegūsim spēku atgriezties pie grūtā darba veicināt šo vienotību, bet ar jaunu pārliecību, ka, to darot, mēs darām paša Dieva darbu.

Izlasī vēlreiz Ef. 4:4–6. Kā šie panti liek tev justies? Kā tiem vajadzētu likt tev justies, zinot, ko tie saka par mūsu vienotību Dievā un ar Dievu, pateicoties Kristum? _____

Paaugstinātais Kristus, dāvanu Devējs

*“Bet Viņš ir devis katram no mums īpašu dāvanu, pateicoties Kristus dāsnumam. Tāpēc Rakstos ir teikts: Uzskāpis augstumā, Viņš vadīja gūstekņu pūli un deva dāvanas saviem ļaudīm.” Ievēro, ka ir teikts: “Viņš uzskāpis.” Tas skaidri nozīmē to, ka Kristus ir arī nonācis lejā uz mūsu necilo pasauli. Un tas, kas ir nokāpis, ir tas pats, kas uzskāpa augstāk par visām debesīm, lai ar Sevi piepildītu visu Visumu” (Ef. 4:7–10, NLT).
Kas šeit notiek, un uz ko Pāvils norāda šajos pantos? _____*

Pāvils šeit citē Ps. 68:18, kur teikts: “Kad tu uzkāpi augstumos, tu vadīji gūstekņu pūli. Tu saņēmi dāvanas no cilvēkiem, pat no tiem, kas sacēlās pret tevi.” (NLT) Ps. 68:18 attēlo Kungu Jahvi kā uzvarošu ģenerāli, kas, uzvarējis Savus ienaidniekus, uzkāpj kalnā, uz kura ir uzcelta Viņa galvaspilsēta, kaujā saņemto gūstekņu pavadībā (skat. Ps. 68:1, 2). Tad Viņš saņem nodevas (“saņem dāvanas”) no Saviem uzvarētajiem ienaidniekiem (ievērojiet, ka Pāvils pielāgo šo metaforu, sakot, ka paaugstinātais Kristus “dod dāvanas”, balstoties uz Psalmu plašāku kontekstu, skat. Ps. 68:35).

Ja mēs sekojam Ps. 68:18 secībai, uzskāpšana – Kristus pacelšanās Debesīs (Ef. 1:21–23) – notiek vispirms, kam seko “nokāpšana”, kurā augšāmceltais, paaugstinātais Jēzus dod dāvanas un piepilda visu. Tas ir Pāvila veids, kā attēlot Svētā Gara izliešanos Vasarsvētkos (skat. Ap. d. 2. nodaļu). Šo skatījumu apstiprina Ef. 4:11, 12, kas dāvanas, ko pasniedz paaugstinātais Jēzus, identificē kā Gara dāvanas.

“Kristus uzkāpa augstumos, vadot gūstekņus gūstā, un deva dāvanas cilvēkiem. Kad pēc Kristus pacelšanās nāca Gars, kā tas bija apsollīts, līdzīgi varenam vējam piepildot visu vietu, kur bija sapulcējušies mācekļi, kāda bija ietekme? Tūkstoši atgriezās vienā dienā.” (Elena Vaita “Jūs saņemsiet spēku”, 158. lpp.)

Lai arī cik dziļi var būt šie daži panti Vēstulē efeziešiem, kā jebkurš var gūt mierinājumu attiecībā uz to, ko Kristus ir darījis mūsu labā un darīs, īpaši kad Viņš piepildīs “visu visur ar sevi” (Ef. 1:23, NLT)? _____

Paaugstinātā Jēzus dāvanas

Balstoties uz Ps. 68:18, Pāvils apraksta augšāmcelto, paaugstināto, uzvarošo Jēzu, kas dod dāvanas Saviem ļaudīm no augšas. Kādas “dāvanas” paaugstinātais Jēzus dod un kādam nolūkam? Ef. 4:11–13

Pāvils nosauc četras apdāvināto grupas kā daļu no paaugstinātā Jēzus mantnīcas dārgumiem, ko Viņš dod Savai draudzei: (1) apustuļi, (2) pravieši, (3) evaņģēlisti, (4) gani (ESV) un skolotāji (grieķu frāzes uzbūve liecina, ka šie abi ir vienā grupā). Kristus dod šīs dāvanas, lai paveiktu svarīgu darbu – “lai svētos sagatavotu kalpošanas darbam, Kristus miesai par stiprinājumu” (Ef. 4:12), “līdz kamēr mēs visi sasniegsim vienību Dieva Dēla ticībā un atziņā, īsto vīra briedumu, Kristus diženuma pilnības mēru” (Ef. 4:13).

Pēdējā doma adventistiem, kas bija liecinieki Elenas Vaitas darbībai un garīgajām dāvanām, šķita īpaši svarīga. Vai Bībele atzīst praviešu dāvanas darbību draudzē tikai apustuļu laikā? Vai arī dāvana turpinās līdz Kristus nākšanai? Agrīnie adventisti atbildi atrada Ef. 4:13 un līdzdalīja to ar kādu stāstu par kuģa kapteini, kuram bija jāievēro attiecīgā reisa norādījumi. Kuģim tuvojoties ostai, kapteinis atklāja, ka instrukcijā teikts – locis uzkāps uz klāja, lai palīdzētu vadīt kuģi. Lai paliktu uzticīgs norādījumiem, viņam ir jāļauj locim vadīt un jāpaklausa tālākajai vadībai. “Kurš tad ņem vērā sākotnējos norādījumus? Tas, kurš nepieņem loci, vai arī tas, kurš to pieņem, kā instrukcijā teikts? Spriediet paši.” (Uriah Smith, “Do We Discard the Bible by Endorsing the Visions?” Review and Herald, January 13, 1863, 52. lpp.)

Mums ir jābūt uzmanīgiem, nosakot, kas ir “gani” (jeb “mācītāji”), “skolotāji” un “evaņģēlisti”, jo mēs domājam par šīm pozīcijām savā laikā un kontekstā. Ciktāl varam saprast, Pāvila dienās tie visi bija laju vadītāji, kas kalpoja māju draudzēs Efezā (salīdzini ar 1. Pēt. 2:9, Ap. d. 2:46, Ap. d. 12:12).

Izlasiet Jes. 5:4: “Kas tad Man vēl bija ko darīt Savā vīnadārzā, ko Es nebūtu darījis?” Padomājiet par šo pantu tādā kontekstā, ko Dievs ir iedevis mums ar Elenas Vaitas kalpošanu. Kā mēs varam to attiecināt uz šo pantu?

Izaugsme Kristū

Kādas briesmas apdraud Kristum līdzīgu draudzes briedumu? Ef. 4:14. _____

Pāvila uztvertā vide neatšķiras no mūsu vides, kurā ticīgajiem tiek uzgrūstas dažādas idejas, tādas kā “katrs doktrīnas vējš” un “viltus shēmas”. Lai aprakstītu patvaļīgās teoloģijas briesmas, viņš izmanto trīs salīdzinājumus: (1) brieduma trūkums bērībā – “tad mēs vairs nebūsim mazgadīgi bērni”, (2) satrakotas jūras briesmas – “šurpu turpu svaidīti, padodamies katram mācības vējam”, (3) tikt gudru cilvēku piekrāptiem, kas, līdzīgi azartspēļu speciālistiem, praktizējas roku veiklībā. Pāvils tēlaini izmanto grieķu valodas vārdu “kubēia” (“metamo kauliņu spēle”), kas nozīmē “viltība” (ESV) vai “blēdība” (NKJV).

Pāvils uzskata, ka šķelšanās ir svarīga maldu pazīme; kas baro un audzē miesu, kā arī palīdz tai turēties kopā, ir labs, bet, kas izsmeļ un sašķeļ, ir ļauns. Novērsieties no šķeļošiem skolotājiem un pievērsieties pārbaudītiem un uzticamiem ganiem (Ef. 4:11), viņi veicinās patiesu kristīgu briedumu un ieņems svarīgu lomu Kristus miesā (Ef. 4:12, 13; salīdzini ar Ef. 4:15, 16).

Kādos veidos veselīga draudze darbojas līdzīgi veselai miesai? Ef. 4:15, 16. _____

Ef. 4:1–16 Pāvils aizstāv draudzes vienotību un cenšas to aktīvi veicināt. Lai gan vienotība ir teoloģiska noteiktība (Ef. 4:4–6), tai tomēr vajadzīgs smags darbs no mūsu puses (Ef. 4:3). Viens no veidiem, kā mēs varam veicināt vienotību, ir būt aktīvām Kristus ķermeņa “daļām” (Ef. 4:7–16). Katrs no mums ir šī organisma daļa, un katram no mums būtu jāveicina tā veselība un augšana (Ef. 4:7, 16). Mums visiem vajadzētu gūt labumu arī no apustuļu, praviešu, evaņģēlistu un mācītāju-skolotāju darba (Ef. 4:11). Tiem, tāpat kā saitēm, cīpslām un “katrai locītavai” (Ef. 4:16, ESV), ir vienojoša funkcija, kas palīdz mums kopā izaugt Kristū, kurš ir ķermeņa galva (Ef. 4:13, 15).

Kādi “mācību vēji” mūsu baznīcā pūš šodien, un kā mēs varam stingri nostāties pret tiem? Līdzdali savu atbildi sabatskolā. _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Divas piezīmes palīdzēs jums paplašināt Ef. 4:7–10 izpēti.

1. Ef. 4:9 tulkojums. Daži tulkojumi norāda, ka “nokāpšana” ir pirms “uzkāpšanas” (piem., NKJV, “Viņš arī vispirms nokāpa”; KJV, RSV, ESV, NASB). Citi tulkojumi ir tuvāki grieķu tekstam, atstājot atvērtu jautājumu par uzkāpšanas un nokāpšanas laiku (piem., NIV tulkojums: “Ko nozīmē ‘uzkāpa’, ja ne to, ka viņš arī ‘nokāpa’ zemākās vietās?” ASV, HCSB, LEB, NLT), pieļaujot skaidrojumu, kas izteikts otrdienas tēmā, ka jāseko naratīva secībai Ps. 68:18, kur Kristus paaugstināšana līdz Debesīm (“uzkāpa”) notiek vispirms, kam seko Viņa “nokāpšana” Garā.

2. Gūstekņu vešana gūstā. Citējot Ps. 68:18 no Vecās Derības, tā saucamās Septuagintas (sens Vecās Derības tulkojums grieķu valodā), Pāvils izmanto frāzi Ef. 4:8, kurā burtiski teikts – “Viņš saņēmis gūstekņus” (tas parādās dažos tulkojumos, piem., KJV, NKJV, NRSV), bet kas plaši tiek skaidrots kā “Viņš ņēma kā cietumniekus gūstekņu grupu” (tādos tulkojumos kā ESV, NASB, NIV utt.). Septītās dienas adventisti parasti skaidro, ka šī frāze attiecas uz Kristus rīcību, vedot sev līdzī uz Debesīm debesbraukšanas brīdī tos, kas augšāmcēlās Viņa augšāmcelšanās brīdī (Mt. 27:51–53). Tie ir “līgojamais kūlītis”, atpestīto pirmdzimtie, ko Viņš pieved Tēvam pie Savas atgriešanās Debesu pagalmos. (Skat. “The SDA Bible Commentary”, 6. sēj., 1022. lpp., “Laikmetu ilgas”, 834. lpp., salīdzini ar “Laikmetu ilgas”, 785., 786. lpp.) Alternatīvs veids, kā saprast šo domu, ir saskaņā ar Kol. 2:15, kur attēlota Kristus uzvara pār Viņa ienaidniekiem – sātanu un ļaunajiem eņģeļiem –, kas ainoši kā sakauti gūstekņi.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Salīdzini “garīgo dāvanu” sarakstu Ef. 4:11 ar sarakstu 1. Kor. 12:4–11, 27–30; Rom. 12:4–8 un 1. Pēt. 4:10, 11. Ko līdzīgu un ko atšķirīgu jūs šeit pamanāt?

2. Grupā pārrunājiet “mācību vējus”, kas pūš draudzē mūsdienās. Ievērojiet Pāvila vārdus, ka viņi nedrīkst ļaut šiem vējiem sevi aizpūst. Kādos īpašos veidos mēs varam palīdzēt pasargāt sevi un citus draudzē no kaitējuma, ko šie vēji var radīt?

3. Pāvils Vēstulē efeziešiem uzsver “vienotības” tēmu. Bet vai mēs cenšamies panākt vienotību par katru cenu? Citiem vārdiem, kurā brīdī ilgas pēc vienotības var kļūt traucējošas? Pārrunājiet.

KRISTUS VEIDOTA DZĪVE UN GARA IEDVESTA RUNA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 4:17–32; Kol. 3:1–17; Cah. 8:16; Jes. 63:10; Rom. 8:16, 26, 27.

ATMIŅAS PANTS:

“Līdz ar agrākās dzīves veidu jums jāatmet vecais cilvēks, kas savu kāribu pievilts iet bojā, un jāatjaunojas savā sirdsprātā un jāapgērbj jaunais cilvēks, kas radīts pēc Dieva patiesā taisnībā un svētumā.” (Ef. 4:22–24)

Hosē Antonio daudzus gadus dzīvoja kā bezpajumtnieks uz ielas Palmā, Spānijā. Ar pelēkiem, izspūrušiem matiem un bārdū Hosē izskatījās vecāks par saviem 57 gadiem. Kādu dienu frizētavas īpašnieks Salva Garsija pienāca pie Hosē un piedāvāja pārmaiņas.

Hosē sēdēja salona krēslā, kamēr pārvērtību komanda citīgi grieza, krāsoja un piešķīra stilu noaugušajam vīrietim. Pēc tam Hosē saņēma jaunas, stilīgas drēbes. Un tad viņš sevi ieraudzīja! Sēžot pie spoguļa, Hosē sāka raudāt. “Vai tas esmu es? Es esmu tik citādāks, neviens mani nepazīs!” Vēlāk viņš piebilda: “Tā nebija tikai izskata maiņa. Tas izmainīja manu dzīvi.”

Ef. 4:17–32 Pāvils apgalvo, ka ticīgie ir piedzīvojuši pilnīgu pārvērtību. Viņi ir novillkuši savu veco “es” un ieguvuši savu jauno identitāti, kaut ko līdzīgu Hosē pārmaiņai, taču tā nav tikai ārēja pārvērtība. Tā ietver “atjaunošanos prāta garā” (Ef. 4:23), ienesot dzīvē “patiesu taisnību un svētumu” (Ef. 4:24). Šī ir pilnīga pārvērtība.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 19. augustā.

Lejupejošā grēka spirāle

Salīdzini Ef. 4:17–23 un Kol. 3:1–17. Kā Pāvils iestājas par to, ka ticīgajiem jādzīvo tā, lai veicinātu draudzes vienotību? _____

Iepriekšējā daļā Ef. 4:1–16 Pāvila tēma bija draudzes vienotība. Ja mēs salīdzinām Ef. 4:1 un Ef. 4:17, mēs varam pamanīt, cik šie divi pamudinājumi ir līdzīgi, kā tie runā par staigāšanu vai dzīvošanu. Šī līdzība rosina domāt, ka Pāvils runā par to pašu tēmu – par vienotību un dzīvesveidu, kas to atbalsta, – bet no jauna un sākotnēji negatīvāka skatupunkta.

Ef. 4:17–24 pagānu dzīvesveidu, ko Pāvils uzskata par vienotību graužošu, (Ef. 4:17–19) viņš pretstata patiesam kristīgas dzīves modelim, kas to veicina (Ef. 4:20–24). Lasot Pāvila skarbo izklaidīgā pagānu dzīvesveida kritiku, mums vajadzētu atcerēties viņa pārlicību, ka Dievs ir pestījis pagānus Kristū un piedāvājis viņiem pilnīgu sadraudzību ar Dieva tautu (Ef. 2:11–22, Ef. 3:1–13). Ef. 4:17–19 viņš piedāvā ierobežotu un negatīvu aprakstu “pēc miesas pagāniem” (Ef. 2:11).

Pāvils ir nobažījies ne tikai par atsevišķiem pagānu grēkiem vai uzvedību. Viņš ir nobažījies par uzvedības modeli, lejupejošu dzīves trajektoriju grēka skavās. Ef. 4:17–19 centrā ir bezjūtīga garīguma portrets: “.. sava sirdsprāta tukšībā savas nezināšanas dēļ un sirds apcietinātības dēļ, aptumšojušies savā sapratnē un atsvešinājušies dzīvībai, kas no Dieva.” (Ef. 4:17, 18) Šis bezjūtīgais garīgums ir aptumšotas izpratnes avots šī Bībeles teksta sākumā (“nezināšanas dēļ, kas ir viņos, viņu sirds cietības dēļ. Viņi ir kļuvuši bezjūtīgi” – Ef. 4:18, 19, ESV) un netiklās paražas, kas uzsvērtas beigās (“un padevušies jutekliskumam, kārodami nodoties visāda veida nešķīstībai” – Ef. 4:19, ESV). Atsvešinājušies no Dieva, viņi nezina, kā dzīvot, un, aizgājuši no Viņa glābjošās žēlastības, viņi turpina grēka un samaitātības lejupejošo spirāli.

Kāda ir tava personīgā pieredze ar grēka varu, kas turpina stumt cilvēku lejā vēl lielākā grēkā? _____

Dramatiska apģērba maiņa

Kādu būtisku galveno domu Pāvils cenšas viņiem pateikt, pārstāstot savu klausītāju atgriešanās stāstu? (Ef. 4:20–24). _____

Apraktījis viņu iepriekšējo, pagānisko eksistenci (Ef. 4:17–19), Pāvils nesaka: “Bet tā jūs par Kristu neesat mācījušies.” Viņš izsauca: “Bet tā jūs Kristu neesat mācījušies!” (Ef. 4:20) Atzīmējot, ka viņa klausītāji ir “dzirdējuši Viņu” [Kristu] un ir mācījušies “Viņā” (Ef. 4:21, ESV) vai “no Viņa” (NKJV), Pāvils tālāk ar frāzi “patiesība ir Jēzū” (Ef. 4:21) iestājas par Kristus veidotas dzīves pieņemšanu. Pāvilam nonākšana pie ticības balstās uz personīgu savienību ar Kristu, kas ir tik dzīva un reāla, ka to var aprakstīt kā “Kristus mācīšanos”. Mēs atzīstam, ka augšāmceltais un paaugstinātais Jēzus ir dzīvs un klātesošs kopā ar mums. Mūs veido Viņa mācības un paraugs, mēs vingrināties būt uzticīgi Viņam kā savam dzīvajam Kungam. Mēs atveram savu dzīvi Viņa aktīvajai vadībai un virzībai ar Gara un Vārda palīdzību.

Pāvils mums stāsta, ka Kristum līdzīgas dzīves pieņemšanai nepieciešami trīs procesi, ko viņš pauž ar apģērba metaforu: (1) “jāatmet” jeb jānovelk vecais dzīvesveids (Ef. 4:22), (2) jāpiedzīvo iekšēja atjaunošanās (Ef. 4:23) un (3) jāapģērbj jaunais, Dievam līdzīgais dzīvesveids (Ef. 4:24). Pāvila metafora atspoguļo apģērba izmantošanu Vecajā Derībā kā simbolu gan grēcīgumam (piem., Ps. 73:6; Cah. 3:3, 4; Mal. 2:16), gan glābšanai (piem., Jes. 61:10; Ec. 16:8; Cah. 3:4, 5).

Senajos laikos vīrieši valkāja tuniku līdz celim kā apakšveļu un apmetni jeb mantiju, lai pasargātu sevi no saules. Līdzīgi arī sievietēm bija tunika un tērps. Kultūras, kas atspoguļotas Bībelē, bija izdzīvošanas kultūras. Apģērbs bija dārgs un tika lietots ilgu laiku. Bija neparasti, ja cilvēkam piederēja vairāk nekā viens apģērba komplekts. Šī apģērba kvalitāte un stils liecināja par valkātāja statusu. Nomainīt drēbes, tas ir, nomainīt vienu apģērba komplektu pret citu, bija neparasts un svarīgs notikums (nevis sīkums, kā tas ir daudzās mūsdienu kultūrās). Pāvils iztēlojas, ka pārmaiņas dzīvē ir tikpat ievērojamas kā viena apģērba maiņa pret citu 1. gadsimta kontekstā.

Kāda ir atšķirība – būtiskā atšķirība – starp mācīšanos par Kristu un Kristus mācīšanos? _____

Vienotību veidojoša, žēlastības pilna runa

Kuri no Pāvila padomiem par runas izmantošanu ticīgo vidū tev šķiet vissvarīgākie tieši tagad? Kāpēc? (Ef. 4:25–29) _____

Pāvils atkārtoti izmanto interesantu struktūru Ef. 4:25–32, ko ilustrē Ef. 4:25 negatīvā pavēle (“atmetiet melus”), pēc tam pozitīva pavēle (“runājiet patiesību ikviens ar savu tuvāko”) un tad paskaidrojums (“jo mēs savā starpā esam locekļi”, kas, šķiet, nozīmē to, ka mēs esam vienas miesas locekļi un tikpat cieši saistīti cits ar citu kā viena ķermeņa daļas). Pāvila pamudinājums “runāt patiesību” nav aicinājums konfrontēt citus draudzes locekļus ar netaktiskiem fakti citējumiem. Pāvils atsaucas uz Cah. 8:16, kur mudina runāt patiesību, lai veicinātu mieru.

Tā kā Ef. 4:31 Pāvils noraida dusmas un naidīgas runas, viņa vārdi Ef. 4:26 nav atļauja izrādīt dusmas draudzē. Drīzāk Pāvils pieļauj dusmu iespējamību, vienlaikus ierobežojot to izpausmi, liekot paturēt prātā: “Ja tu kļūsti dusmīgs, neļauj dusmām nest augļus pilnā grēkā.”

Šķiet, Pāvils pārtrauc šo runas tēmu ar negatīvu pavēli zagļiem: “Kas zadzis, lai vairs nezog.” (Ef. 4:28) Pozitīvā doma – zaglim ir jācenšas “sev sagādāt godīgu iztiku ar savu roku darbu” (Ef. 4:28, skat. arī 1. Kor. 4:12, 1. Tes. 4:11), balstoties uz pamatojumu – “lai būtu, ko dot tam, kas ir trūkumā” (Ef. 4:28). Varbūt Pāvils iekļauj šos vārdus par zagļiem tāpēc, ka pastāv saistība starp zagli un melu runāšanu, kā to ilustrē Ananijas un Safiras stāsts Ap. d. 5:1–11. Pāvila ticība Kristus pārveidojošajam spēkam ir tik spēcīga, ka viņš redz zagļus kļūstam par labdariem!

Pēc tam Pāvils dod norādījumu: “No jūsu mutes lai nenāk neviens nekrietns vārds” (Ef. 4:29), kas apraksta, kā iznīcinošs vārds šķietami neapstādināmā veidā dodas pāri lūpām, lai darītu savu kaitniecisko darbu. Pozitīvā doma – Pāvils iztēlojas, kā jebkurš negatīvs teikums tiek ne tikai apstādināts, bet aizstāts ar vārdiem, kas atbilst trim kritērijiem: (1) “ceļ draudzi”, (2) “atbilst situācijai” un (3) “nes svētību klausītājiem” (Ef. 4:29, ESV). Ja visi mūsu vārdi varētu būt tieši tādi!

Svētais Gars ticīgo dzīvē

Pārrunājot runāšanas grēkus kristīgajā kopienā, kādu pārliecību Pāvils līdzdala par Svētā Gara klātbūtni ticīgajos? Ef. 4:30. _____

Pāvils vienlaikus izsaka gan biedējošu brīdinājumu, gan sirsnīgu apsolījumu. Mūsu grēki citam pret citu draudzē navniecības nepareizības ar mazām sekām: Svēto Garu apbēdina runas dāvanas nepareiza izmantošana, jo tā pazemo citus (Ef. 4:25–27, 29, 31, 32). Tas, ka Pāvils atbalso Jes. 63:10, uzsver nopietno brīdinājumu: “Bet tie bija nepaklausīgi un apkaitināja Viņa Svēto Garu, tādēļ Viņš kļuva tiem par ienaidnieku un karoja pret viņiem.”

Mierinošā apsolījumā Pāvils apliecina, ka Svētais Gars apzīmogo ticīgos no tās dienas, kad viņi pieņēma Kristu (Ef. 1:13, 14), līdz “atpestīšanas dienai” (Ef. 4:30). Gara attiecības ar ticīgajiem nav trauslas, bet noturīgas. Kad ticīgie apkauno Gara iemājojošo klātbūtni, izmantojot kā ieroci Dieva runas dāvanu, Gars nevis atstāj cilvēku, bet sēro. Gara nodoms ir palikt kopā ar ticīgajiem, kas iezīmēti kā Viņa īpašums un tiks pasargāti līdz Kristus nākšanai.

Pāvils uzsver Gara pilnīgo dievišķumu ar vārdiem “Dieva Svētais Gars” un izceļ Garu kā personu, attēlojot Svēto Garu kā apbēdinātu (skat. arī Rom. 8:16, 26, 27; 1. Kor. 2:10, 13; 1. Kor. 12:11; Gal. 5:17, 18).

Mums jābūt uzmanīgiem, runājot par Dievišķo Trīsvienību. Gars ir gan viens, gan atšķirīgs no Tēva un Dēla. “Garam ir pašam Sava brīva griba un attiecīgi izvēles. Viņš var būt apbēdināts, un Viņu var zaimot. Šāds raksturojums atbilst personai, nevis tikai spēkam vai ietekmei. Vai Gars ir persona, tieši tāpat kā tu un es? Mums nevajadzētu izmantot ierobežotu cilvēku terminoloģiju, lai aprakstītu dievišķo, un Gars ir kaut kas tāds, kas cilvēks nekad nevarēs būt.” (Paul Petersen “God in 3 Persons – In the New Testament” (Silver Spring, MD: Biblical Research Institute, 2015), 20. lpp.)

“Dieva Svētais Gars” dzīvo tik tuvā kontaktā ar mums, ka mūsu rīcība Viņu ietekmē. Mēs dzīvojam kopā ar Dievības locekli, kas ir solījies būt ar mums ilgstošās attiecībās, apzīmogojot mūs līdz laika galam. Kādai vajadzētu būt mūsu ticības reakcijai uz šo brīnišķīgo patiesību? _____

Laipnība rūgtuma vietā

Atsaucoties uz “atpestīšanas dienu” (Ef. 4:30), Pāvils aicināja lasītājus pārdomāt savu runas dāvanas izmantošanu Kristus otrās atnākšanas kontekstā. Līdz ar to Ef. 4:31, 32 varam saprast kā norādes par runas izmantošanu, tuvojoties šim varenajam notikumam.

Kāda attieksme un uzvedība saistībā ar runu ir jāatmet Kristus atgriešanās gaismā?

Kāda attieksme un uzvedība ir jāīsteno? Ef. 4:31, 32. _____

Pēdējā pamudinājumā Ef. 4:17–32 Pāvils atkal sniedz negatīvu pavēli, nosaucot sešus netikumus, kam jābūt “tālu no jums” (Ef. 4:31), pēc tam pozitīvu pavēli būt laipniem, žēlsirdīgiem un piedodošiem (Ef. 4:32) un tad pamatojumu. Ticīgajiem ir jāpiedod cits citam, kā “Dievs Kristū jums ir piedēvis” (Ef. 4:32). Sešu netikumu saraksts sākas un beidzas ar vispārīgiem, visaptverošiem jēdzieniem – “katru rūgtumu” un “katru ļaunprātību”. Pa vidu ir četri papildu jēdzieni – “ātrsirdība, dusmas, bāršanās un zaimi” (Ef. 4:31).

Pēdējais ir tulkojums no grieķu valodas vārda “blasfemia”, no kā angļu valodā aizgūts Dieva zaimošanas jēdziens. Tomēr šis grieķu valodas vārds apzīmē runu, kas ceļ neslavu vai nu Dievam, vai citiem cilvēkiem – “neslava” vai “ļauņa runāšana”. Šajā sarakstā rūgtums, ātrsirdība un dusmas, šķiet, nonāk līdz dusmīgai runāšanai (protests, neslava). Būtībā Pāvils demilitarizē kristīgo runu. Attieksme, kas motivē naidīgu runu un retoriskus strīdus, no kristīgā arsenāla ir jāaizvāc. Kristīgā kopiena plauks un draudzes vienotība tiks veicināta (salīdzini ar Ef. 4:1–16) tikai tad, kad šīs lietas būs noliktas malā.

Jāuzsver, ka ļauna runāšana nav jāapspiež, bet jāaizstāj. Mūsu rīcībai un sarunām Kristus ģimenē – un ārpus tās – nav jāizaug no dusmām, bet tām jābūt laipnības, žēlsirdības un piedošanas motivētām, balstoties uz visaugstāko standartu – piedošanu, ko Dievs mums ir dāvējis Kristū (Ef. 4:32). Pāvils atklāj “vertikālu piedošanu” (ko Dievs piedāvā mums) kā modeli “horizontālai piedošanai” (ko mēs sniedzam cits citam; salīdzini Kol. 3:13; Mt. 6:12, 14, 15).

Padomā par savu vārdu spēku. Kā tu vari tos izmantot, lai paceltu, iedrošinātu un vairotu ticību? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Lai jūsu sarunas ir tāda rakstura, ka jums nav vajadzības nožēlot. ‘Neapbēdinait Dieva Svēto Garu, ar ko esat apzīmogoti atpestīšanas dienai.’ [...] Ja jums ir mīlestība sirdī, jūs centīsieties stiprināt un pacelt savu brāli vissvētākajā ticībā. Ja tiek izteikts vārds, kas ir kaitējošs jūsu drauga vai brāļa raksturam, neveiciniet šo jauno runāšanu. Tas ir ienaidnieka darbs. Laipni atgādiniet runātājam, ka Dieva vārds aizliedz šāda veida sarunas.” (Elena Vaita “Advent Review and Sabbath Herald”, June 5, 1888.)

Kā mainītos jūsu draudze, ja jums un visiem pārējiem locekļiem būtu jāizdara šādas apņemšanās un jādzīvo saskaņā ar tām?

1. Mana ietekme Septītās dienas adventistu baznīcas ģimenē un ārpus tās būs pozitīva, paceļoša, ticību vairojoša un morāli veicinoša.

2. Atceroties Kristus aicinājumu uz vienotību un mīlestību, es tērēšu vairāk enerģijas, lai atbalstītu tos, kas saskaņā ar manu izpratni dara un runā labu, nevis norādīšu uz kļūdainiem cilvēkiem (Jņ. 13:34, 35; Jņ. 17:20–23, Ef. 4:1–6, 1. Tes. 5:9–11).

3. Kad es savam ticības biedram nepiekrītu, es tomēr izrādīšu viņam cieņu. Es pieņemu, ka viņš ir godīgs un nodevis Kristum. Es izteikšu savu atšķirīgo viedokli maigi, nevis asi (Ef. 4:31, 32).

4. Es dzīvošu priecīgi, meklējot izdevības pacelt un atbalstīt draudzes locekļus, jo es gaidu Kristus atgriešanos (Ef. 4:29, 30; Gal. 6:2; Ebr. 10:24, 25).

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārskati visas 11 reizes Vēstulē efeziešiem, kur Pāvils apraksta trīs Dievības locekļus strādājam kopā, lai glābtu cilvēku. Kā šis atkārtotais uzsvars veido mūsu izpratni par Dievību? Ef. 1:3–14, Ef. 1:15–23, Ef. 2:11–18, Ef. 2:19–22, Ef. 3:1–13, Ef. 3:14–19, Ef. 4:4–6, Ef. 4:17–24, Ef. 4:25–32, Ef. 5:15–20, Ef. 6:10–20 (kur “Kungs” Ef. 6:10 attiecas uz Kristu).

2. Kā Pāvila padoms par kristieša runu (Ef. 4:25–32) attiecas uz “komunikāciju ar datora starpniecību”, kas pārāk bieži tiek izmantota tiranizēšanai un anonīmai “slepkažošanai”?

DZĪVOT GUDRI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 5:1–20, 1. Kor. 5:1–11; Atkl. 16:1–16; Kol. 4:5; Sal. pam. 20:1, Sal. pam. 23:29–35; Ap. d. 16:25.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad nu raugaities nopietni uz to, kā dzīvojat: nevis kā negudri, bet kā gudri; izmantojiet laiku, jo šīs dienas ir jaunas.” (Ef. 5:15–17)

Nesen Lielbritānijā izsolē bija nonākusi kristāla krūze. Izsoles rīkotāji aprakstīja to kā 19. gs. franču klaretu krūzi, kuras vērtība tika lēsta 200 ASV dolāru apmērā. Divi dalībnieki krūzi atpazīna kā ārkārtīgi retu Islāma ūdens krūzi. Tās patiesā vērtība – aptuveni 6,5 miljoni dolāru. Kas solītājam ļāva aiziet ar tādu ieguvumu? Viņš zināja ko tādu, ko nezināja izsoles rīkotājs, – krūzes patieso vērtību.

Ef. 5:1–20 Pāvils pretstata pagānu un ticīgo vērtības. Pagāni vērtēja tukšas runas (Ef. 5:4), dzeršanas ballītes (Ef. 5:18) un izvirtušu seksu (Ef. 5:3, 5). Ticīgie toties zina, ka tuvojas galējā novērtēšanas diena, kad kļūs redzama visu lietu patiesā vērtība (Ef. 5:5, 6). Tā vietā, lai dzītos pēc ballītēm un izpriecām, viņi cita starpā vērtē “visu, kas ir labs, taisns un paties” Kristū (Ef. 5:9, ESV). Pāvils aicina viņus pieņemt ārkārtīgi izdevīgos piedāvājumus, ko var atrast Kristū, dzīvojot (tāpat kā mēs visi) uz mūžības sliekšņa (Ef. 5:15–17).

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 26. augustā.

“Bet gan jo vairāk pateicība”

Ko Pāvils saka, kādā ziņā ticīgajiem jābūt “Dieva atdarinātājiem”? Skat. Ef. 5:1, 2, NKJV.

Pāvils aicina ticīgos Efezā staigāt mīlestībā, kas šajā daļā ir svarīgs aicinājums (skat. Ef. 5:8, 15). Šī “dzīvošana mīlestībā” (skat. Ef. 5:2) ir jāveido saskaņā ar Kristus paša mīlestību pret mums (salīdzini ar Ef. 4:32), kas izteikta Viņa salīdzinošajā upurī. Pāvils apstiprina četras lietas attiecībā uz šo upuri:

1. To motivē gan Dieva Tēva mīlestība (Ef. 5:1), gan pats Kristus (Ef. 5:2).
2. Tas ir aizvietojošs upuris, Kristus mirst mūsu vietā. Viņš nav pasīvs upuris, bet atdeva Sevi mūsu labā.
3. Saskaņā ar Vecās Derības svētnīcas kalpošanu Kristus nāve ir arī upuris, kas pieņests Dievam.
4. Dievs pieņem upuri, jo tas ir “smaržīgs upuris” (Ef. 5:2, ESV; salīdziniet ar 2. Moz. 29:18, 3. Moz. 2:9, Fil. 4:18).

Ef. 5:3–5 ievada tēmu, kurā izteiktas bažas par seksuālo ētiku. Jaunatgrieztie Efezā ir briesmās nepareizi pavērst savu kristieša aicinājumu un iekrist atpakaļ seksuālā uzvedībā, kas iznīcinātu viņu kristīgo liecību (salīdziniet ar 1. Kor. 5:1–11, 1. Kor. 6:12–20, 2. Kor. 12:21).

No vienas puses, grieķu-romiešu pasaule pirmajā gadsimtā parādīja tādu pašu morālo samaitātību un izvirtību, kāda ir aprakstīta arī citās vietās Jaunajā Derībā (skat. 1. Kor. 6:9, Gal. 5:19, Ef. 4:17–19, Kol. 3:5). Piemēram, turīgo ļaužu banketi regulāri bija ar tādas uzvedības iezīmēm, kādu Pāvils nosodīja Ef. 5:3–14 – dzeršana, piedauzīgas runas, pikanta izklaide un amorāla rīcība. Papildus tam pilsētas centri nodrošināja anonimitāti un visatļautību, kas veicināja seksuālas izpriecas. No otras puses, daudzi šajā sabiedrībā dzīvoja tikumīgu dzīvi un kalpoja kā stingras morāles aizstāvji. Jaunajā Derībā, sniedzot tikumu un netikumu sarakstus un mājsaimniecību “kodus” (piem., Ef. 5:21–6:9, Kol. 3:18–4:1), autori atspoguļo tēmas plašākā grieķu-romiešu pasaulē. Šī pasaule, vienlaikus izvirtusi un tikumīga, palīdz izskaidrot Pāvila mudinājumus izvairīties no amorālas uzvedības, ko praktizēja pagāni, vienlaikus novēlot ticīgajiem būt piesardzīgiem savā uzvedībā un tā iegūt labu slavu starp tiem, kas ir citādi.

Kādā veidā Pāvila vārdus par seksuālu uzvedību var attiecināt uz kultūru, kurā tu dzīvo?

Staigāt kā gaismas bērniem

Pāvils raksta: “Neviens lai jūs nepieviļ tukšām runām, jo šādu lietu dēļ Dieva dusmas nāk pār nepaklausības bērniem.” (Ef. 5:6)

Tos, kas praktizē dažādus grēkus bez kauna un nožēlas, Pāvils nosauca par “seksuāli amorāliem vai netīriem, vai mantkārikiem” (Ef. 5:5, ESV). Viņa vērtējums ir skarbs: tiem, kas ir Kristū un kam lemts kļūt par savas nākotnes valstības dalībniekiem, nevajadzētu rīkoties kā tiem, kas nav Kristū (Ef. 5:5). Pāvils uztraucas par “tukšu vārdu” ietekmi, tas ir, ticīgos var piekrāpt ar tiešu valodu, liekot domāt, ka seksuāli grēkot nav aizliegts vai pat viņi paši var tikt ievilkti šādos grēkos (Ef. 5:6). Pāvils brīdina, ka būt šādi piekrāptam nozīmē riskēt ar Dieva gala laika spriedumu, “Dieva dusmām”, kas “nāks pār nepaklausības dēļiem”. (Ef. 5:6, ESV).

Frāze “Dieva dusmas” ir izaicinoša, tajā pašā laikā kas pretējs neapreķināmajam, mainīgajam cilvēku garstāvoklim (salīdzini ar Ef. 4:31). Tā ir pacietīgā un taisnā Dieva godīga reakcija pret ietiepīgu nodošanos ļaunumam, nevis traka, eksplozīva reakcija uz kādu sīku pārkāpumu. Pie tam dievišķās dusmas visbiežāk pieminētas saistībā ar inspi-rēto Bībeles brīdinājumu par Dieva tiesas tuvošanos (piem., Atkl. 6:12–17, Atkl. 16:1–16, Atkl. 19:11–16). Dievs brīdina par Savām gaidāmajām tiesām – par žēlastības rīcību, jo cilvēki “pēc savas dabas” ir “dusmības bērni” (Ef. 2:3, ESV), kas pakļauti šīm tiesām.

Kāpēc Pāvils mudina ticīgos nekļūt par grēcinieku “partneriem” vai “līdzdalībniekiem”?
(Ef. 5:7–10)

Pāvils mudina: “Dzīvojiet kā gaismas bērni” (Ef. 5:8) un “pārbaudiet, kas Tam Kungam patīkams” (Ef. 5:10). Pagāni meklē baudu “seksuālā amorālumā un visā nešķīstībā vai mantkāribā” (Ef. 5:3, ESV). Ticīgā mērķis ir pilnīgi atšķirīgs – nevis izpatīkt sev, bet Dievam (salīdziniet ar Rom. 12:1, 2, 2. Kor. 5:9, Ebr. 13:21, kur izmantots tas pats grieķu “euarestos” (“patīkams”, “pieņemams”). Ticīgais cenšas atspoguļot Kristus upuri (“dzīvojiet mīlestībā, kā Kristus jūs milējis un jūsu labā Sevi nodevis” – Ef. 5:2).

Kas ir “tukšie vārdi”, no kuriem mums vajadzētu uzmanīties?

“Uzmosties, kas guli!”

Izlasi Ef. 5:11–14. Kādu spēcīgu brīdinājumu Pāvils šeit izsaka, un kā tas attiecas uz mūsu pašreizējo situāciju? _____

Lai saprastu Ef. 5:11–14, ievērojiet, ka Pāvils atkārtoti izsaka te vienu, te otru no diviem pamudinājumiem: (1) dzīvojiet Dievu pagodinošu dzīvesveidu kā “gaismas bērni” (Ef. 5:8; skat. arī Ef. 5:1, 2, 4, 9–10, 11, 13, 14); (2) nedzīvojiet seksuāli amorālu, Dievam netīkamu dzīvesveidu, piedaloties “neauglīgos tumsības darbos” (Ef. 5:11; skat. arī Ef. 5:3, 4, 5–8, 12).

Lai saprastu Ef. 5:11, mēs varam izlasīt arī paralēlos pamudinājumus Ef. 5:8–10. Ticīgajiem neticīgo priekšā jādzīvo kā “gaismai Kungā” un kā “gaismas bērniem” (Ef. 5:8). Tam ir jābūt redzamam, ir skaidri jāpasaka, ka “gaismas auglis ir redzams visā, kas ir labs, taisns un patiens” (Ef. 5:9, ESV). Tad Pāvils iestājas par Dieva labestības parādīšanas stratēģiju. Ticīgajiem jāatmasko neauglīgie tumsības darbi, parādot taisnības alternatīvu, lai visi to redz.

Vienlaikus 13. un 14. pantu izaicinošo, poētisko valodu varam uztvert kā Pāvila pārdrošo apgalvojumu, ka ticīgie, parādot “gaismas augli” (Ef. 5:9), var pasaulīgos mantot Kristus ticībā: “Bet visu, kas tiek gaismā celts, apspīd gaisma, un viss, ko apspīd gaisma, ir gaisma.” (Ef. 5:13, 14) Kad pagrimušu dzīvesveidu izgaismo, pasaulīgie var ieraudzīt savu uzvedību tādu, kāda tā ir (“tā kļūst redzama”), dusmas pelnījusi un bez nākotnes (Ef. 5:5, 6), kā arī piedzīvot pārvērtību no tumsas gaismā (“viss, ko apspīd gaisma, ir gaisma”) – tā ir tā pati pārvērtība, ko Pāvila lasītāji Efezā kā ticīgie paši bija piedzīvojuši (Ef. 5:8).

Ko lai mēs sakām par dzejoli vai dziesmu Ef. 5:14, kur tiek izmantota valoda, kas saistīta ar mirušo augšāmcelšanos laika beigās (salīdzini ar Ef. 2:1, 5), lai izteiktu tauris skaņu saucienam pamosties no garīga skurbuma un piedzīvot pārveidojošu Kristus klātbūtni? Tā kā Jes. 60:1–3, ko Pāvils, šķiet, izmanto, ir vērsts uz Dieva tautu Israēlu, mēs varam Ef. 5:14 uzrakstīto dziesmu vai dzeju uzskatīt par spēcīgu aicinājumu kristiešiem pamosties savai misionāru lomai un izstarot Kristus gaismu tumšajā pasaulē (salīdziniet ar Fil. 2:14–16, Mt. 5:16).

Kā tu vari dzīvot tādu dzīvesveidu, lai atmaskotu tumsas darbus un tie kļūtu redzami tādi, kādi tie ir? _____

Paķert izdevīgo preci

Pāvils noslēdz Ef. 5:1–20 ar diviem pamudinājumu komplektiem – Ef. 5:15–17 un Ef. 5:18–20, pabeidzot sadaļu ar noturīgu interesi par seksuālo šķīstību. Pirmais komplekts sākas ar padomu: “Tad nu raugaities nopietni uz to, kā dzīvojat: nevis kā negudri, bet kā gudri.” (Ef. 5:15). Šis padoms izteikts vēlreiz aiznākamajā pantā: “Nepadodieties neprātam, bet centieties saprast, kāds ir jūsu Kunga prāts.” (Ef. 5:17) Abiem pantiem pa vidu izskan aicinājums “izmantot laiku” (Ef. 5:16).

Pārdomājiet Pāvila mudinājumu dzīvot tā, lai atspoguļotu gudrību ar lūgšanu garu un asu izšķirtspēju (Ef. 5:15–17). Kāda ir atšķirība starp staigāšanu kā “gudriem”, nevis negudriem? Un ko nozīmē “izmantot laiku”? _____

Vēstulē efeziešiem Pāvils atkārtoti izmanto Vecās Derības metaforu par “staigāšanu” attiecībā uz to, kā cilvēks dzīvo (Ef. 2:2, 10; Ef. 4:1, 17; Ef. 5:2, 8). Šeit ar šo metaforu viņš veicina apzinātu mācekļību. Kā “jāskatās, kur likt kāju”, ejot pa nelīdzenu vai tumšu taku, tieši tāpat ticīgajiem vajadzētu “būt piesardzīgiem, kā jūs staigājat” (Ef. 5:15, ESV). Tā kā Ef. 5:15 paralēle atrodama Ef. 5:17, mēs tur varam meklēt definīciju tam, ko nozīmē dzīvot kā gudriem cilvēkiem. Mēs nemeklējam gudrību sevī. Lai būtu gudri, savā ziņā mums sevi jāatstāj, “lai saprastu, kāda ir Kunga griba” (Ef. 5:17, ESV).

Pāvils veicina apzinātu mācekļību arī ar dzīvu tēlojumu. Frāzē “izmantojiet laiku vislabākajā veidā” (Ef. 5:16, ESV; salīdziniet ar “izpirkt laiku” NKJV) Pāvils izmanto darbības vārdu “exagorazo” (salīdziniet ar Kol. 4:5). Ņemts no tirgus laukuma, šis vārds ir intensīvāka darbības vārda “pirkt” forma un nozīmē “paķert izdevīgo preci”, kamēr gaidām Kristus atgriešanos. Vārds “laiks” grieķu valodā ir “kairos”, kas apraksta izdevīgu brīdi. “Laiks” līdz beigām ir daudzsološs periods, kas jāizmanto pilnībā. Tas ir arī izaicinošs laiks, jo “dienas ir jaunas” (Ef. 5:16, salīdziniet ar Ef. 6:13, Gal. 1:4) un tāpēc ka “šis pasaules virzību” pārvalda “gaisa valsts valdnieks” (Ef. 2:2, ESV).

Gaidot Kristus atgriešanos, ticīgie dzīvo grūtā laikā, ko Pāvils attēlo kā riskantu, bet ienesīgu tirgus laukumu. Viņiem ir jābūt tik uzmanīgiem ar atlikušā laika izmantošanu, kā atlaižu medniekiem īsas izpārdošanas laikā, kad tiek piedāvātas viszemākās cenas. Lai gan mēs nevaram nopirkt glābšanu, tēlainais salīdzinājums vienlga ir spēkā: nekaņējoties paņemt to, kas mums ir piedāvāts Kristū.

Gara piepildīta kalpošana

Ef. 5:18–20 Pāvils iztēlojas, ka kristieši ir sapulcējušies uz dievkalpojumu. Kā viņš attēlo, ko viņi dara šajā dievkalpojumā? _____

Pēdējā diskusijā Ef. 5:1–20 Pāvils mudina ticīgos novērsties no prātu aptumšojošās vīna lietošanas un tā vietā kopā piedzīvot Gara klātbūtni un spēku. Pāvils aizliedz alkohola lietošanu (iespējams, ar citātu no Sal. pam. 23:31 Vecās Derības grieķu versijas), kas norāda, ka viņam prātā bija priekšraksti pret alkohola lietošanu, kā tie atklāti gudrības grāmatās (Sal. pam. 20:1, Sal. pam. 23:29–35). Ļaunās lietas, kas notiek dzērumā, ir vulgāra, izvirtusi runa, neprāts, amorāla uzvedība un elkdievība (Ef. 5:3–14). Tas viss ir jānomaina pret apdomīgu, Gara iedvestu Dieva pielūgsmi. Pāvila mudinājums būt piepildītiem ar Garu ir galvenais, un tas Ef. 5:19–21 ir izteikts ar veselu darbības vārdu sēriju (“runāt”, “dziedāt un radīt melodiju”, “pateikties”, “nodot sevi”).

Pamudinājumu “būt pildītiem ar Garu” Pāvils šeit attiecina uz kopienu, iedomājoties ticīgos sapulcējušos Gara iedvestā Dieva pielūgsmē, kas stiprina vienotību (Ef. 4. nod.) un kas ir pretstatā egocentriskajai pagānu uzvedībai un kalpošanai (Ef. 5:1–18). Šajā agrīno kristiešu pielūgsmes ainā dominē muzikāla slavēšana. Ir apgalvojumi, ka draudze ir dzimusi dziesmā, un šie panti kopā ar Kol. 3:16 ir vislabākais pamatojums šiem apgalvojumiem (salīdziniet ar Ap. d. 16:25, Jēk. 5:13).

Dievkalpojumā ir “horizontāls” elements, jo dziedot draudzes locekļi savā ziņā “sarunājas cits ar citu” (Ef. 5:19). Tomēr īpašais muzikālās slavēšanas objekts ir Kungs, kas, kā aino Ef. 5:20, norāda uz “Kungu Jēzu Kristu” (salīdziniet ar Kol. 3:16). Ef. 5:20 izteiktajai pateicībai, kas aprakstīta paralēli muzikālajai slavēšanai Ef. 5:19, ir jātiek pienestai “Dievam Tēvam mūsu Kunga Jēzus Kristus vārdā”. Frāzē “garīgas dziesmas” īpašības vārds “garīgs” (grieķu valodā “pneumatikos”) izgaismo Svētā Gara lomu pielūgsmē, jo jēdziens apraksta dziesmas, kas ir Svētā Gara iedvestas vai piepildītas ar to. Līdz ar to Pāvila agrīno kristiešu dievkalpojuma ainā kā aktīvi dalībnieki ir attēloti visi trīs Dievības locekļi.

Kā tu vari izmantot mūziku, lai uzlabotu savu pielūgsmes pieredzi? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Atskatoties uz Ef. 5:1–20 kopumā, mēs redzam Pāvilu ieņemam spēcīgu nostāju pret grēku un ļaunumu, īpaši seksuālu amorālumu un vulgāru valodu. Viņš nevēlas pieņemt samaitātas uzvedības esamību Dieva ļaužu vidū. Tā vietā viņš aicina ticīgos Efezā uz augstu uzvedības standartu, kā arī pieņemt Dieva “mīļoto bērnu” un “svēto” identitāti (Ef. 5:1–10). Viņš ir pārliecināts, ka tad, kad kristieši kopienā tā dara, viņi atspīd kā gaisma tumsā, velkot apkārtējos cilvēkus pie Dieva žēlastības un patiesības un prom no pašiznīcinoša dzīvesveida (Ef. 5:11–14).

Pāvils iztēlojas draudzi, kurā ir atjaunota apņemšanās “dzīvot kā gaismas bērniem”, gaidot Kristus atgriešanos (Ef. 5:8; skat. arī Ef. 5:15, 16), un kas, Kristus klātbūtnes svētīti (Ef. 5:14), sapulcējušies uz dievkalpojumu. Tā kā viņus motivē “mīļoto bērnu” statuss un Kristus nāve viņu labā (Ef. 5:1, 2) un viņi ir piepildīti ar Garu (Ef. 5:18), viņu kopīgo pielūgsmi raksturo enerģija un prieks, kopā dziedot slavas dziesmas Kungam Jēzum Kristum un Dievam Tēvam. Cieši satverot Debesu realitāti, viņi priecājas par savu nākotnes cerību, kas sakņojas stāstā par to, ko Dievs ir darījis, dara un darīs ar viņu Kunga Jēzus Kristus starpniecību (Ef. 5:18–20).

Ja uz šiem pantiem paskatās šādā veidā, tie kļūst par kaut ko daudz vairāk nekā tikai savā starpā nesaistītu pavēļu kopumu attiecībā uz kristīgu dzīvi. Tie kļūst par pravietisku aicinājumu attiecībā uz kristieša identitāti, nodošanas, kopienas pielūgsmi pēdējās dienās, par svinīguma pilnu aicinājumu “paķert izdevīgo preci” īsajās dienās pirms Kristus atgriešanās (Ef. 5:16).

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā ticīgie var pieņemt Pāvila augstos standartus, dzīvojot digitālajā kultūrā, kas māca savas vērtības 24/7/365 ar daudz un dažādu mediju starpniecību?
2. Kādas stratēģijas ticīgie mūsdienās var izmantot, lai izšķirtu, “kas Tam Kungam tīkams” (Ef. 5:10), un “censtos saprast, kāds ir Kunga prāts” (Ef. 5:17)?
3. Kāds varētu apgalvot, ka Pāvila aizliegums runāt par seksuālu nešķīstību ticīgo vidū (Ef. 5:3, 4) nozīmē, ka mums nevajadzētu pievērst uzmanību seksuāli nepareizai uzvedībai un vardarbībai. Kāpēc šāds secinājums ir nepareizs?
4. Kā mūsdienu sabiedrība atspoguļo līdzīgas pagāniskas paražas, par kurām runā Pāvils?

VĪRI UN SIEVAS KOPĀ PIE KRUSTA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 5:21–33; Fil. 2:3, 4; Ec. 16:1–14; 2. Kor. 11:1–4; 1. Moz. 2:15–25.

ATMIŅAS PANTS:

“Vīri, mīliet savas sievas, tāpat kā Kristus ir mīlējis Savu draudzi, pats nododamies viņas labā, lai to darītu svētu, šķīstot ar mazgāšanu ūdenī caur vārdu, Sev Savu draudzi sagatavodams cienīgu, bez traipa, bez krunkas vai cita tamlīdzīga trūkuma, lai tā būtu svēta un bez vainas.” (Ef. 5:25–27)

Ef. 5:21–33 Pāvils izsaka domu par ticīgo pakļaušanos cits citam (Ef. 5:21). Tad viņš dod padomu kristīgajām sievām (Ef. 5:22–24) un vīriem (Ef. 5:25–32) un noslēdz ar norādījumiem abiem (Ef. 5:33).

Šajā padomā Bībeles pētnieki mūsdienās var saklausīt augšāmcelto Kristu runājam par mūsu attiecībām, un mēs varam tā domāt, ja uztveram Ef. 5:21–6:9 kā Pāvila veidu aktualizēt vēstules lielo tēmu, taču šoreiz kristīgas ģimenes kontekstā. Lai gan viņš spēcīgi kritizē senās un kļūdainās sociālās struktūras (skat. Ef. 4:22), viņš arī atzīmē jaunās cilvēces radīšanu (skat. Ef. 2:15), kas iekļauta plašākā sabiedrībā ar tās kļūdainajām sociālajām struktūrām. No šo struktūru iekšpuses ticīgie parāda, ka ir kļūvis pieejams jauns spēks, Svētais Gars (Ef. 2:22, Ef. 5:18–21, Ef. 6:17, 18) un jauna ētika pēc Kristus parauga (Ef. 4:13, 15, 20–24, 32; Ef. 5:2, 10, 17, 21–33), kas norāda, ka Dieva plāns Viņa ļaužu un pasaules labā piepildīsies pilnībā.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 2. septembrī.

Padoms kristīgajām sievietēm

Pāvils iesāk ar savienojošu pantu – Ef. 5:21, kas sasaista Ef. 5:1–20 un Ef. 5:22–33, kur viņš iestājas par to, ka draudzes locekļiem ir jāpakļaujas cits citam (salīdzini Mk. 10:42–45; Rom. 12:10; Fil. 2:3, 4). Ticīgajiem tas ir jādara “aiz bijības pret Kristu” (Ef. 5:12, ESV) – šī ir pirmā reize, kur Pāvils attiecības ar Kristu uzskata par vissvarīgākajām un noteicošajām ticīgo dzīvē.

Ko Pāvils domā, pamācot draudzes locekļus pakļauties cits citam? Kā mums jāsaprot šī doma? Ef. 5:21. _____

Pāvils arī aicina kristīgajām sievietēm pakļauties “saviem vīriem kā Tam Kungam” (Ef. 5:22; (skat. arī 1. Pēt. 3:1, 5). Kad Pāvils saka, ka sievai tas ir jādara “kā Tam Kungam”, vai viņš domāja, ka sievai ir jāpakļaujas vīram tā, it kā viņš būtu Kristus? Vai arī Pāvils ar to domājis, ka Kristus ir vispatiesākā un visaugstākā viņas autoritāte?

Nemot vērā Ef. 6:7, kur vergi ir aicināti kalpot “kā Kungam, ne cilvēkiem” (NKJV) un Kol. 3:18, kur sieva ir aicināta pakļauties vīram, “kā tas ir atbilstoši Kungā” (NKJV), atbilstošāks būs otrais variants. Sievas pašas ir ticīgās, kurām augstāk par saviem vīriem ir jāgodā Kristus.

Gan Vēstulē kolosiešiem, gan Vēstulē efeziešiem Kristus un tikai Kristus ir nosaukts par galvu draudzei, kas ir Viņa miesa (Ef. 1:22, Ef. 5:23, Kol. 1:18): “Kristus ir draudzes galva, būdams Savas miesas Pestītājs” (Ef. 5:23), kur draudzes uzticība Kristum kalpo kā paraugs sievas uzticībai vīram. Pantos ir domāta mīloša un gādīga laulība, noteikti ne disfunkcionāla. Šo pantu nevajadzētu skaidrot tā, it kā tas attaisnotu jebkāda veida vardarbību.

Nemot vērā, ko tikko lasījām, kāpēc tālāko padomu ir tik svarīgi atcerēties? Ja vīrs “ir rupjš, skarbs, straujas dabas, egoistisks, ass un valdonīgs vīrietis, lai viņš nekad neizsaka vārdus, ka vīrs ir sievas galva un ka viņai ir jāpakļaujas viņam visā. Jo viņš nav Kungs, viņš nav vīrs vārda patiesajā nozīmē.” (Elena Vaita “Adventistu māja”, 117. lpp.)

Draudze kā Kristus līgava – 1

Salīdzini Ef. 5:25–27, 29 un stāstu par atradeni Ec. 16:1–14. Kādus elementus no šī stāsta Pāvils atspoguļo savā ainojumā?

Kāzu/ laulību metaforā draudzei un tās attiecībām ar Kristu (Ef. 5:25–27, 29) Pāvils radoši izmanto tā laika kāzu tradīcijas un lomas. Attiecībās ar draudzi kā līgavu Kristus ir dievišķais Līgavainis.

(1) Kristus mīl draudzi kā līgavu (Ef. 5:25). Mēs nekad nedrīkstam aizmirst, ka tas ir Jēzus sirds darbs. Viņš mūs mīl!

(2) Kristus atdod Sevi kā līgavas maksu. Seno kāzu kontekstā līgavainim ir “jāpērk” līgava par “līgavas maksu”, kas parasti bija liela nauda un vērtīgas lietas – seno ciematu ekonomika bija atkarīga no šīs tradīcijas. Kristus samaksā augstāko cenu par draudzi kā Savu līgavu, “pats nododamies Viņas labā” (Ef. 5:25). Iemiesojoties un pie krusta Viņš atdeva Sevi kā līgavas maksu.

(3) Kristus mazgā Savu līgavu. Līgavas sagatavošana bija svarīga seno kāzu daļa. Tāpat kā mūsdienās, līgavas māsas un sieviešu kārtas radnieces bija tās, kas sagatavoja viņu ceremonijai. Tomēr Pāvils iztēlojas, ka dievišķais Līgavainis Pats sagatavo Savu līgavu kāzām! Tas ir Viņš, kas dara svētu un šķīsta viņu “ar mazgāšanu ūdenī” (Ef. 5:26), kas, iespējams, ir atsauce uz kristībām.

(4) Kristus izsaka apsolījuma vārdus. Šī šķīstīšana tiek paveikta “caur vārdu” (Ef. 5:26), norādot uz apsolījumu, ka dievišķais Līgavainis runā ar Savu līgavu, varbūt saderināšanās ceremonijas kontekstā (salīdziniet Ef. 1:3–14, Ef. 2:1–10, pievēršot uzmanību Dieva apsolījumiem ticīgajiem viņu atgriešanās laikā). Arī senajos laikos, tāpat kā mūsdienās, tika praktizēta saderināšanās ceremonija, bet tā bija daudz nopietnāka, iekļaujot rakstisku vienošanos par līgavas maksu (no vīra) un pūru (mantiskās vērtības, ko līgava ienesis laulībā no savas ģimenes).

(5) Kristus sagatavo un izrotā līgavu. Kad līgava beidzot tiek pievesta Līgavainim, viņa ir pasakaini skaista un parādās nevainojamā krāšņumā (Ef. 5:27). Kristus ne tikai mazgā līgavu, bet arī sagatavo un izrotā.

Kā šie panti palīdz jums saprast, ko Kristus domā par jums? Kāpēc tam vajadzētu būt ļoti mierinošam?

Draudze kā Kristus līgava – 2

Kā Pāvils izmanto seno kāzu elementus, uzrunājot kristiešus Korintā? Kad notiek līgavas pievešana? (2. Kor. 11:1–4) _____

Pēdējā ilustrācijā no senajām kāzām (6) Pāvils Ef. 5:25–27 (ESV) attēlo Kristu kā To, kurš Pats pieved līgavu pie Sevis! Senajos laikos līgavu izdeva pie vīra vedējs, vedēji vai viņas tēvs. Nekad pats līgavainis! Tomēr šeit Pāvils iztēlojas, ka Jēzus Pats pieved Sev draudzi kā līgavu.

Pāvils izmanto laulības rituālu un lomas, lai izgaismotu Kristus attiecības ar draudzi pakāpeniskā, hronoloģiskā secībā: (1) Saderināšanās. Kristus piedāvāja Sevi draudzei (kā “līgavas maksu”) un tā kļuva ar Viņu saderināta (Ef. 5:22). (2) Sagatavošanās laulības ceremonijai. Līgavaiņa uzmanība turpinās tagadējās pūlēs līgavu šķīstīt un darīt svētu (Ef. 5:26). (3) Laulības ceremonija. Tagad Kristus uzmanība pievērsta tam, lai kāzās “pievestu vīram” līgavu (Ef. 5:27). Šis pēdējais elements ir ieskats lielajā kāzu svinēšanā, Viņam atgriežoties, kad Kristus, Līgavainis, nāks, lai pasludinātu draudzi kā līgavu un pievestu to Sev (Ef. 5:27; salīdziniet ar 2. Kor. 11:1, 2; Kol. 1:21–23, 28).

Seno laiku kāzas bieži vien sākās ar nakts procesiju (skat. Mt. 25:1–13). Līgavainis un viņa svīta sapulcējās pie līgavaiņa mājas jeb pāra jaunajām mājām un ar varenu ceremoniju sāka procesiju. Lāpu gaismā un priecīgas, ritmiskas mūzikas un gaviļu saucieni pavadībā pūlis virzījās uz līgavas tēva mājas pusi. Tur viņi paņēma līgavu vai arī satika ceļā līgavas procesiju un pavadīja jauno pāri uz viņu jaunajām mājām, kur viesi apmetās uz nedēļu ilgu mielastu, kas sasniedza kulmināciju kāzu ceremonijā, kad līgava tika pievesta līgavainim.

Attēlojot Kristu, kas pieved draudzi Sev, Pāvils netieši norāda uz šo vareno procesiju un līgavas pievešanas mirkli. To darot, viņš sniedz aizkustinošu Kristus atgriešanās ainojumu, kas ir nākotnes kāzu ceremonija, kad garais saderināšanās periods starp Kristu un Viņa draudzi ir beidzies un tiek svinētas kāzas.

Kādu vēsti mums vajadzētu paņemt no visa šī pozitīvā, priecīgā un cerību pilnā ainojuma? _____

Mīli savu sievu kā sevi pašu

Kādu jaunu argumentu Pāvils izmanto, lai iedrošinātu vīrus parādīt maigu mīlestību pret savu sievu? Ef. 5:28–30.

Pāvila noteikumi kristīgai ģimenei (Ef. 5:21–6:9) atklāj izaicinošu sociālo kontekstu. Ef. 5:28–30 Pāvils uzrunā vīrus, kas, sekojot tā laika izplatītajam modelim, var izvēlēties “ienīst paši savu miesu” (skat. Ef. 5:28, 29), izturoties vardarbīgi un sitot savas sievas. Grieķu-romiešu pasaulē Pāvila laikos likumīgā “ģimenes tēva” vara bija ļoti plaša. Viņš varēja skarbi sodīt vai pat nogalināt savu sievu, bērnus un vergus, un tās būtu bijušas viņa likumīgās tiesības (lai gan šāda varas izmantošana ekstrēmos veidos tika arvien vairāk nosodīta).

Ef. 5:25–27 Pāvils ir siki aprakstījis augstāko mīlestības paraugu – Kristus mīlestību pret draudzi, piedāvājot krasi atšķirīgu modeli vīriem, nekā tas bija parasti. Tagad, izsakot jaunu argumentu, viņš atkal norāda uz lielo Paraugu, lūdzot kristīgajiem vīriem atsaukties “tādā pašā veidā” (Ef. 5:28, ESV) kā Jēzus, kas “pats nodevās” Savas līgavas – draudzes – labā un ir uzmanīgs pret katru viņas vajadzību (Ef. 5:25–27, ESV). Pāvils aicina kristīgos vīrus novērsties no izplatītās rīcības un censties atdarināt Kristus maigo mīlestību.

Ef. 5:28–30 Pāvils pievieno jaunu pamatojumu, lai atbalstītu kristīgo vīru mīlestību pret savām sievām – mīlestību pret sevi. Pāvils piedāvā sen zināmu patiesību: “Neviens nekad nav ienīdis pats savu miesu” (katrā ziņā neviens, kas ir pie skaidra prāta). Vīri nedara sev pāri un nesit savu miesu. Tā vietā viņi to “kopj un glabā” (Ef. 5:29). Lai izskaustu skarbumu un vardarbību pret dzīvesbiedru, Pāvils aicina kristīgos vīrus identificēties ar savu sievu. Jūs esat tik ļoti vienoti ar savu sievu, Pāvils apgalvo, ka kaitēt viņai būtu tas pats, kas kaitēt sev, un lielākā daļa cilvēku, kas ir pie pilna prāta, to nedarītu.

Atgriežoties pie Jēzus parauga, Pāvils apgalvo, ka Kristus Pats parādīja maigas rūpes par sevi, lolojot ticīgos, kas ir “viņa miesa” (Ef. 5:29, 30). Izmainiet izturēšanos pret sievu, Pāvils saka, izturieties tā, kā jūs izturaties pret sevi – un kā Kristus izturas pret jums.

Pāvils izmanto Jēzus piemēru gan vīriem, gan sievām. Ko jūs varat mācīties no Jēzus par to, kā mīlēt cilvēkus, kas ir jūsu ģimenes lokā?

“Vienas miesas” modelis laulībai

Iepazīsties ar radišanas stāstu 1. Moz. 2:15–25. Kas notiek stāstā pirms apgalvojuma, ka vīrs un sieva ir “viena miesa” (1. Moz. 2:24)? _____

Atslēga, lai saprastu Pāvila padomu sievietēm un vīriem, ir ieraudzīt to, ka viņš citē 1. Moz. 2:24 (Ef. 5:31) kā tā kulmināciju. Pārdomājot radišanas stāstu 1. Moz. grāmatā, Pāvils runā par kristiešu draudzes vajadzībām un tajā esošo ģimeņu attiecību veselību. Viņš 1. Moz. grāmatā sadzird vēsti, kas atbalsojas visos laikmetos. Pēc dievišķā nodoma laulība ir paredzēta kā “vienas miesas” attiecības seksuālā vienotībā, kas atspoguļojas arī emocionālā un garīgā vienotībā, kas piešķir nozīmi seksuālajām attiecībām.

Ievērojiet, ka, izvēloties 1. Moz. 2:24, Pāvils izmanto apgalvojumu par laulību, kas izteikts pirms grēkā krišanas, un attiecina to uz attiecībām starp kristīgiem vīriem un sievietēm. Mūsu pasaulē pēc grēkā krišanas vīrieša un sievietes seksuālo attiecību īstenošana atklāj, cik dziļi iesakņojusies mūsu kultūrā ir ideja, ka seksuāla savienība prasa sievietes pakļaušanos. Pāvils apgalvo, ka seksuālās attiecības, kā tās atspoguļotas 1. Moz. grāmatā, nav pakļaušanas, bet gan savienības attiecības. Tās nesimbolizē un neaktualizē vīrieša valdīšanu pār sievieti, bet gan vīrieša un sievietes savienību tik ciešā veidā, ka viņi ir “viena miesa”. Mēs varam lasīt gan Ef. 5:21–33, gan 1. Moz. 2:24, lai atrastu nozīmīgu, mūsu kultūrai pretēju un koriģējošu laulības un seksualitātes teoloģiju.

Tajā pašā kontekstā Pāvils nākamajā pantā runā par “dziļu noslēpumu” (Ef. 5:32, ESV). Tas ietver abas dubultās metaforas daļas, par ko Pāvils runā: kristīgā laulība Kristus attiecību ar Savu draudzi gaismā (Ef. 5:32) un Kristus attiecības ar Viņa draudzi kristīgās laulības gaismā (Ef. 5:32).

Kristīgā laulība ir paaugstināta līdz tādiem augstumiem, ka tiek salīdzināta ar attiecībām starp Kristu un draudzi. Turklāt, domājot par draudzes attiecībām ar Kristu no gādīgu, kristīgu laulību skatpunkta, ticīgie gūst jaunu skaidrību par savām kopīgajām attiecībām ar Kristu.

Kādos veidos Ef. 5:33 kalpo kā koncentrēts kopsavilkums Pāvila padomam Ef. 5:21–32? Ja jūs esat precējies, kā jūs varat censties pilnīgāk ieviest šos principus laulības attiecībās? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

E. Vaitas grāmatā “Liecības draudzei” 7. sēj. nodaļa “Laulības dzīves atbildības”, 45.–50. lpp., “Adventistu māja”, nodaļa “Savstarpējie pienākumi”, 114.–120. lpp.

Elena Vaita konsekventi aicina laulātos partnerus atnest pūles kontrolēt otru: “Necentieties piespiest otru pakļauties jūsu vēlmēm. Jūs nevarat to darīt un saglabāt otra mīlestību. Esiet laipni, pacietīgi un izturīgi, apdomīgi un pieklājīgi.” (“Adventistu māja”, 118. lpp.)

Viņa tiešā veidā komentē Kol. 3:18 (un Ef. 5:22–24) interpretāciju un ieviešanu dzīvē. “Bieži uzdod jautājumu: ‘Vai sievai nevajadzētu būt pašai savai gribai?’ Bībele skaidri pasaka, ka vīrs ir ģimenes galva. ‘Sievas, pakļaujieties vīram.’ Ja šī doma beigtos šeit, mēs varētu teikt, ka sievas pozīcija ir neapskaužama. [...] Daudzi vīri apstājas pie vārdiem: ‘Sievas, pakļaujieties’, bet mēs lasām šī paša apgalvojuma noslēgumu – ‘kā tas ir atbilstoši Kungā’ (Kol. 3:18). Dievs prasa, lai sieva vienmēr savā priekšā saglabā Dieva bijāšanu un godāšanu. Pilnīgai pakļautībai ir jābūt tikai Kungam Jēzum Kristum, kas ir atpircis viņu kā Savu personīgo bērnu par bezgalīgo Savas dzīvības cenu. [...] Ir Viens, kas sievai ir augstāks par vīru, tas ir Pestītājs, un viņai ir jāpakļaujas tā, kā Dievs ir norādījis, – ‘kā tas ir atbilstoši Kungā.’” (Turpat, 115., 116. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Iedomājies kādu, kas apgalvo, ka Ef. 5:21–33 ir novecojis teksts, kas vairs neder kristīgām attiecībām, jo tiek uzspiests laulības modelis, kas fokusējas uz vīra autoritāti un dominēšanu. Kā jūs atbildētu? Kuri elementi šajos pantos būtu noteicošie tavā atbildē?

2. Ko Pāvila padoms Ef. 5:21–33 piedāvā tiem, kas atrodas izaicinošās un grūtās laulības attiecībās?

3. Daži kristieši apgalvo, ka 1. Mozus grāmatas radīšanas stāsts ir tikai metafora un ka tas pat ne tuvu neattēlo procesu, kas patiesībā notika miljardiem evolūcijas gadu laikā. Ko tas, ka Pāvils izmanto šo stāstu, mums māca, cik burtiski viņš to uztvēra?

4. Pakavējieties vairāk pie tēmas par “vienu miesu”. Kā tas palīdz mums labāk saprast laulības svētumu, un kāpēc precētiem pāriem ir jādara viss iespējamais, lai nosargātu šo svētumu?

PRAKTIZĒJOT PILNĪGU LOJALITĀTI KRISTUM

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 6:1–9; Mk. 10:13–16; Kol. 3:21; 1. Pēt. 2:18–25; 2. Kor. 5:10; Kol. 3:24–25.

ATMIŅAS PANTS:

“Un jūs, kungi, dariet to pašu viņiem; atmetiet draudus, zinādami, ka Kungs debesīs ir tiklab viņu Kungs kā jūsējais un ka Tas neuzlūko cilvēka vaigu.” (Ef. 6:9)

Lielu uzmanību 2018. gadā piesaistīja kāds artefakts Bībeles muzejā Vašingtonā. Tā bija saīsinātā Bībele, kas bija domāta, lai mācītu ticības pamatus, izdzēšot jebkuru pantu, kas mudinātu vergus sacelties. Tā publicēta 1808. gadā, un tajā nav vienkārši šur un tur izņemti panti. Trūkst 90% no Vecās Derības un 50 procenti no Jaunās. No 1189 nodaļām Bībelē palikušas tikai 232.

Fragmenti, kas šķietami nostiprina verdzību, īpaši vietās, kur nav tik daudz Bībeles “labās vēsts” naratīva, ir atstāti pilnīgi neskarti, ieskaitot tādus bieži nepareizi izmantotus pantus kā “Kalpi, paklausait saviem laicīgajiem kungiem kā Kristum bijībā un bailēs ar neviltotu sirdi” (Ef. 6:5).

Mūsdienās, mūsu laikā un kultūrā, svarīgs izaicinājums ir lasīt Ef. 6:1–9 pilna glābšanas stāsta kontekstā, kā tas ir atklāts visā Bībelē. Ko mēs varam mācīties, vērojot, kā Pāvils attiecina evaņģēlija vērtības uz sava laika sociālajām struktūrām, kas bija trūkumu pilnas?

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 9. septembrī.

Padoms bērniem

Kādu padomu Pāvils dod bērniem, un kā viņš pamato šo padomu ar Veco Derību?

Ef. 6:1–3 (Skat. arī Mt. 18:1–5, 10; Mk. 10:13–16.) _____

Lai pilnībā novērtētu Pāvila padomu bērniem, mums ir jāiztēlojas, kā tas tiek lasīts plaukstošās metropoles Efezas mājas draudzēs. Vārds “bērni” (grieķu valodā “ta tekna”) varēja attiekties uz plašu vecumu spektru, jo bērni palika zem tēva autoritātes līdz pat viņa 60 gadu vecumam (saskaņā ar grieķu tradīciju) vai arī līdz viņa nāvei (saskaņā ar romiešu tradīciju). Šie bērni tomēr ir pietiekami jauni, lai atrastos vecāku apmācībā (Ef. 6:4), bet pietiekami veci, lai būtu patstāvīgi mācekļi.

Mēs dzirdam, ka Pāvils aicina bērnus, kas kalpoja Dievam kristīgajās draudzēs, paklausīt un godāt savus vecākus “Kungā”, tas ir, Kristū (salīdziniet ar Ef. 5:22, Ef. 6:4, 5, 7–9). Mēs šeit esam aicināti cienīt bērnus kā Kristus mācekļus un iekļaut viņus kā aktīvus dievkalpojuma dalībniekus. Tas padara šos pantus par pamatu vecākiem bērnu audzināšanā un kalpošanā bērniem.

Pāvila pavēle paklausīt nav absolūta. Kad vecāku pavēles “ir pretstatā Kristus prasībām, tad [bērniem] ir jāpaklausa Dievam un jāuztic sekas Viņam, kaut arī tas var būt sāpīgi.” (Elena Vaita “Adventistu māja”, 293. lpp.)

Pāvils noslēdz savu padomu bērniem, citējot piekto bausli, kas liecina par augsto vērtību, kādu viņš piešķir desmit baušļiem kā kristiešu vadlīnijām (tā ir skaidri redzama iezīme Ef. 4:1–6:9; īpaši Ef. 4:25, 28; Ef. 5:3–14). Viņš sāk ar citātu (“Godā savu tēvu un māti”), tad iestarpina tajā savu redaktora komentāru (“tas ir pirmais bauslis ar apsolījumu” – Ef. 6:2) un tad pabeidz citātu (“lai tev labi klājas un tu ilgi dzīvo virs zemes” Ef. 6:3). Piektais bauslis nes liecību, ka vecāku godāšana ir daļa no Dieva plāna, lai cilvēki plauktu. Cieņa pret vecākiem, lai arī cik tā varētu būt nepilnīga, veicinās veselību un labklājību.

Kā šie panti atbalsta domu par to, cik svarīgas ir ģimenes attiecības? _____

Padoms vecākiem

Salīdzini Ef. 6:4 un Kol. 3:21. Kādu motivāciju Kol. 3:21 sniedz vecākiem, lai izvairītos no bērnu kaitināšanas? _____

Sīrahs, jūdu dokuments, kas bija pieejams Pāvila dienās, dod padomu tēviem, kā izturēties pret saviem dēliem: “Kas dēlu mīl, nemitēsies to šaustīt, lai dienu nogalē būtu no viņa prieks [..]. Lutini bērnu – viņš pārsteigs tevi, spēlējies – viņš tevi skumdinās [..]. Disciplinē savu dēlu un padari viņa jūgu smagu, lai tev nenāktos sašust par viņa nekau-nību.” (Sīraha 30:1, 9, 13, NRSV)

Pāvila padomam ir pavisam cits tonis. Vispirms viņš izsaka negatīvu pavēli tēviem: “Neizaiciniet savos bērnos dusmas,” kam seko pozitīva nots: “Audziniet tos Kunga disciplinā un pamācībās.” (Ef. 6:4, ESV) Pāvila dienās tēvam bija pilnīga likumīga vara pār saviem bērniem, kas tika uzskatīti par viņa īpašumu. Atsevišķos aspektos tēva vara pār bērniem pat pārsniedza kunga varu pār viņa vergiem. Pāvils šādu varu neatbalsta, bet drosmīgi skaidro un pārveido ģimenes attiecības. Saistībā ar augstāko lojalitāti Kristum Pāvils aicina kristīgos tēvus izvērtēt savu varas izmantošanu, jo uz dusmām izaicināti bērni nebūs labā stāvoklī, lai pieņemtu “Kunga disciplīnu un norādījumus” (Ef. 6:4).

“Tēvi un mātes, mājās jums ir jāatklāj Dieva raksturs. Jums ir jāprasa paklausība nevis ar vārdu vētru, bet laipnā, mīlošā veidā. [..] Mājās esiet patīkami. Neizsaket nevienu vārdu, kas varētu pamodināt nesvētas dusmas. Tēvi, neizaiciniet savu bērnu dusmas, skan dievišķais norādījums. [..] Dieva Vārdā nav dota atļauja vecāku bargumam, apspiešanai vai dēla nepaklausībai. Dieva likums mājas dzīvē un valstu valdībās plūst no bezgalīgas mīlestības sirds.” (Elena Vaita “Bērna vadonis”, 259. lpp.)

Lai gan šīs dienas tēmas konteksts ir bērni un vecāki, kādus principus mēs varam paņemt no šiem pantiem, kam vajadzētu ietekmēt veidu, kā izturamies pret visiem cilvēkiem? _____

Verdzība Rakstos un vēsturē

Izlasi padomu vergiem un vergturiem šajos pantos: Ef. 6:5–9; Kol. 3:22–4:1;

1. Kor. 7:20–24; 1. Tim. 6:1, 2; 1. Pēt. 2:18–25. Kā jūs apkopotu šos padomus? _____

Ir pārsteidzoši dzirdēt, ka Pāvils uzrunā kristīgos vergturus, kas ir sapulcējušies Efezas mājas draudzēs. Verdzība grieķu-romiešu pasaulē varēja ievērojami atšķirties no vēlākās versijas Jaunajā Pasaulē. Tā nebija vērsta uz kādu vienu etnisko grupu. Pilsētu mājsaimniecību vergiem reizēm tika piedāvātas izglītības iespējas, un viņi varēja strādāt par arhitektiem, ārstiem un filozofiem. Reizēm šie mājsaimniecību vergi saņēma brīvību pēc tam, kad bija kādu laiku kalpojuši, lai gan lielākā daļa vergu brīvību neieguva nekad. Mēģinot ņemt vērā šādas atšķirības, daudzas jaunākās Bībeles versijas grieķu jēdzienu “doulos” (“vergs”) Ef. 6:5–8 tulko kā “kalps”.

Tomēr šāda attieksme tika praktizēta nevienmērīgi, vergi lauku apgabalos regulāri piedzīvoja smagu darbu. Lai kur vergi kalpoja, viņi bija pakļauti gandrīz neierobežotai kunga varai un autoritātei. Kungiem piederēja gan viņi paši, gan viņu sievas un bērni. Bijušais vergs Publilius Sīruss vaimanāja: “Ir skaisti mirt, nevis tikt pazemotam kā vergam.” Ņemot vērā pilnu patiesības spektru, vārda “doulos” tulkojumos priekšroku vajadzētu dot vārdam “vergs”, īpaši tāpēc, ka šie vergi bija pakļauti draudiem no savu kungu puses (Ef. 6:9).

Verdzība Pāvila pasaulē bija ikdienas realitāte. Viņš runā par to nevis kā sociālo reformu nesējs, bet kā mācītājs, kurš dod padomu ticīgajiem, kā tikt galā ar pašreizējo realitāti un iegūt jaunu vīziju, kuras centrā ir katra ticīgā pārveidošana, kam vēlāk varētu sekot plašāka ietekme uz sabiedrību kopumā. “Viņa vīzija nebija vergu brīvlaišana Romas impērijā. Drīzāk viņa skatījums bija par kaut ko citu, nevis likumīgu brīvlaišanu, bet jaunas, radniecībā balstītas sadraudzības radīšana, pamatojoties uz adopciju Dieva ģimenē [...]. Pāvila sociālajai revolūcijai bija jānotiek draudzē, Kristus miesā, vietējā līmenī, un kristiešu mājas draudzēs un mājsaimniecībās.” (Scot McKnight, *The Letter to Philemon* (Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing Company, 2017), 10, 11. lpp.)

Viens no lielajiem traipiem kristīgajā vēsturē ir tas, kā daži Bībeles pantus par verdzību izmantojuši, lai attaisnotu tās praktizēšanu. Kādu biedējošu vēsti mums vajadzētu no tā paņemt, cik uzmanīgiem mums ir jābūt savā izturēšanās veidā pret Dieva Vārdu?

Kristus vergi

Ko Pāvils prasa no kristīgajiem vergiem savās sīki aprakstītajās pamācībās viņiem?
Ef. 6:5–8. _____

Pāvils lūdz kristīgajiem vergiem paklausīt saviem kungiem, parādot sirdi izjustu, izcilu kalpošanu. Ievērojama ir viņa atkārtotā norāde uz lielo aizvietošanu, ko apustulis lūdz viņiem darīt – lai viņi neliek savu kungu Kristus vietā, izrādot uzticību, kas pienākas tikai Kristum. Drīzāk ar nodošanos un uzticību, kas motivē viņu sirsnīgo, izcilo kalpošanu, viņiem ir jāaizstāj Kristus, Kungs, savu saimnieku acīs. Iedrošinot šo būtisko aizvietošanu, Pāvils piedāvā pārveidotu kristīgu izpratni par kungu un vergu attiecībām.

Ievērojiet vairākus veidus, kā Pāvils mudina viņus uz šo aizvietošanu:

– Pāvils nosauc kungus par viņu “laicīgajiem kungiem”, norādot uz patieso Debesu Kungu (Ef. 6:5);

– viņiem ir jākalpo “kā Kristum bijībā un bailēs ar neviltotu sirdi” (Ef. 6:5);

– Pāvils šo aizstāšanu visskaidrāk izsaka, apgalvojot, ka kristīgajiem vergiem ir jāpiesien patiesa kalpošana kā vergiem – nevis kā savu kungu, bet kā “Kristus vergiem” (Ef. 6:6, NIV);

– veicot savu kalpošanu, viņiem ir jādara “Dieva griba .. no visas sirds”, piesenot sirsnīgu kalpošanu Dievam (Ef. 6:6, NIV);

– Pāvils aicina uz pozitīvi motivētu kalpošanu, kas pienesta kā “Tam Kungam un ne cilvēkiem” (Ef. 6:7).

Par savu sirsnīgo kalpošanu kristīgie vergi var sagaidīt pilnu atalgojumu no Kristus, kad Viņš atgriezīsies. Viņi ir darījuši savu darbu Viņa labā un var sagaidīt no Viņa algu, kas bez atlīdzības strādājošajiem vergiem bija īpaši pievilcīga doma. Vergs, maigi sakot, var justies nenovērtēts no sava laicīgā kunga puses (salīdzini ar 1. Pēt. 2:19, 20). Tomēr ticīgajam vergam ir Kungs, kas ir uzmanīgs, pamana “visu labo, ko katrs dara,” (Ef. 6:8, NASB) un piedāvā garantētu atalgojumu.

Lai arī cik ļoti mēs vēlētos, lai Raksti atklāti nosodītu šo briesmīgo praksi, tie to nedara. Tikmēr kādus principus mēs jebkurā gadījumā varam paņemt no Pāvila vārdiem šajā kontekstā, kā izturēties pret cilvēkiem, ar kuriem mums katram jāstrādā?_____

Kungi, kas ir vergi

Pāvila pēdējos vārdos vergiem – “vai viņš būtu vergs vai brīvais” (Ef. 6:8) – vārds “brīvs” attiecas uz vergturi, ļaujot Pāvilam pāriet pie sava padoma viņiem, iztēlējot, ka vergi un kungi Kristus priekšā tiesā atrodas uz viena sola (salīdzini 2. Kor. 5:10; Kol. 3:24, 25).

Iedomājieties, ka jūs būtu kristīgie vergturi, kas klausās, kā mājas draudzē tiek lasīta Vēstule efeziešiem. Kā jūs reaģētu uz šo padomu, kas tika izteikts vergu klātbūtnē?

Ef. 6:9. _____

Pāvils uzrunā kungus, vergturus, asā pamācībā izceļot skaidro pretstatu starp “kungiem” (grieķu valodā “hoi kurios”, ko tulko kā “saimnieki”), kuriem ir ieradums “draudēt” saviem vergiem, un “Kungu” (“ho kurios”), Kristu, kurš “nešķiro cilvēkus” (ESV).

Pāvils lūdz, lai kungi “dara viņiem to pašu” (ESV), tas ir, vergiem, un tas pirmā gadsimta vergturim noteikti bija šokējoši. Kungiem vajadzētu izturēties pret saviem vergiem ar labiem darbiem, ko nosaka viņu uzticība Kristum saskaņā ar to, ko Pāvils tikko bija lūdzis darīt vergiem (Ef. 6:5–8). Viņš saka, lai viņi pārstāj draudēt saviem vergiem, kas bija ierasta prakse laikā, kad bija modē plaša soda veidu dažādība, tai skaitā sišana (1. Pēt. 2:20), seksuāla vardarbība, pārdošana (un šķiršana no tuviniekiem), smags darbs, badināšana, iekalšana važās, zīmes iededzināšana un pat nāve.

Pāvils pamato savas pavēles ar divām motivācijām, kas aicina kungus skatīties pāri grieķu-romiešu pasaules sociālajām struktūrām: 1) viņi un viņu tā saucamie vergi ir viena Kunga vergi (“zinot, ka Viņš, kas ir gan viņu, gan jūsu Kungs, ir Debesīs” (ESV), salīdziniet ar Kol. 4:1), 2) Debesu Kungs tiesā visus objektīvi. Tā kā viņu Kungs pret vergiem izturas tāpat kā pret visiem citiem, tāpat vajadzētu darīt arī viņiem (salīdziniet ar Filem. 15, 16).

Liela daļa no Pāvila teiktā efeziešiem bija īpaši iepriecinoša kristīgajiem vergiem: pieņemšana par dēliem (Ef. 1:5), glābšana (Ef. 1:7), mantojums (Ef. 1:11, 14; Ef. 3:6), paaugstināšana līdz ar Jēzu (Ef. 2:6), kļūšana par “vienas valsts pilsoņiem”, par “Dieva saimi” (Ef. 2:19, salīdziniet ar 3:14, 15) un kļūšana par Kristus miesas būtisku daļu (skat. Ef. 3:6, Ef. 4:1–16). Ef. 6:5–9 padara visu vēstules mācību kā spēkā esošu attiecībās starp vergiem un kungiem, ieskaitot padomu par runāšanu (Ef. 4:25–32) un seksuālo ētiku (Ef. 5:1–14).

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Pāvila cieņa pret bērniem kā ticības biedriem (Ef. 6:1–3) raisa bažas par to, kā pret bērniem izturas mūsdienu pasaulē. Viņa teiktais tēviem (Ef. 6:4) aicina pārdomāt vecāku atbildību. Attiecināt Pāvila padomu uz vergiem (Ef. 6:5–8) un īpaši vergu kungiem (Ef. 6:9) ir sarežģītāk, jo šī sociālā iekārta daudziem no mums ir tāla, kā arī mēs zinām, ka vergturība jebkurā veidā ir viens no lielākajiem morālajiem ļaunumiem. Tomēr, tā kā šie vārdi ir inspirēti un daļa no Rakstiem, mums vajadzētu pārdomāt, kā tos attiecināt uz mūsdienām. Līdz ar ticīgajiem Efezā pirmajā gadsimtā mums ir priekštiesība un atbildība attiecināt evaņģēlija vērtības uz savām attiecībām. Jautājumi pārdomām ir veidoti tā, lai veicinātu šo svarīgo darbu.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ko mums kā adventistiem nozīmē tas, ka mīlestība pret bērniem ir nosaukta kā pierādījums, ka “ļaudis ir sagatavoti Kungam” (Lk. 1:17, KJV, citēts Mal. 4:6)?

2. Pāvila nepārprotamā cieņa pret bērniem ierosina izpētīt jautājumu: kāda ir mūsu atbildība paplašināt Kristus rūpes, attiecinot tās arī uz bērniem, kas agrīnajā dzīvē ir piedzīvojuši vardarbību, seksuālu izmantošanu un kaunu?

3. Paplašinot Pāvila cieņu pret bērniem un Jēzus rūpes par viņiem, kādi ir baznīcas pienākumi kopt un aizsargāt savā aprūpē esošos bērnus? Kādas sistēmas un procedūras būtu jāievieš, lai to izdarītu?

4. Pāvila padoms vergiem un kungiem Ef. 6:5–9 bieži tiek attiecināts uz attiecībām starp darba devējiem un ņēmējiem. Kādā ziņā tas ir tik atbilstoši? Kādi riski pastāv, to darot?

5. Verdzība vēl joprojām ir sāpīga mūsu pasaules realitāte – vairāk nekā 40 miljoni cilvēku dzīvo verdzībā (saskaņā ar “The Global Slavery Index”, <http://www.global-slaveryindex.org/>). Kā brīviem cilvēkiem, kuru garīgie senči bija stingri nodevušies verdzības izskaušanai, kāda ir mūsu atbildība pret paverdzinātiem Dieva dēliem un meitām, ņemot vērā, ka par Kristu mēs dziedam: “Viņš saraus važas, jo vergs ir mūsu brālis, un Viņa vārdā izbeigsies visa apspiestība” (melodija “O Holy Night”)?

AICINĀJUMS NOSTĀTIES

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 6:10–20; 5. Moz. 20:2–4; Rom. 13:11–14; 1. Tes. 5:6–8; 1. Kor. 15:23, 24.

ATMIŅAS PANTS:

“Beidzot – topiet stipri savā Kungā un Viņā varenajā spēkā. Bruņojieties ar visiem Dieva ieročiem, lai jūs varētu pretī stāties velna viltībām.” (Ef. 6:10, 11)

Kalps izlien no sava mitekļa un redz satraucošu skatu – lielu, labi aprīkotu un naidīgu armiju ar “karaspēkiem, zirgiem un ratiem visapkārt”. Runājot ar pravieti Elīsu, viņš stostīdamies izstāsta jaunumus un līdz ar tiem izsaka savu jautājumu: “Ak vai, mans kungs! Ko nu darīsim?”

Elīsa atbild: “Nebīsties, jo to, kas ir ar mums, ir vairāk nekā to, kas ir pie viņiem.” Šī atbilde kalpam nav saprotama. Elīsa, pievilcis kalpu sev klāt, aizlūdz par viņu: “Kungs, lūdzams, atver viņam acis, ka viņš var redzēt!” Pravieša lūgšana tiek atbildēta nekavējoties. Kalps vēlreiz dodas skatīties, bet šoreiz priekšgars starp redzamo un neredzamo tiek pacelts. Tagad viņš redz nevis vienu, bet divas armijas. “Un Tas Kungs atvēra tā puiša acis, ka tas redzēja, un, lūk, kalns bija pilns ugunīgu zirgu un ratu visapkārt ap Elīsu.” (2. Kēn. 6:15–17)

Rakstot Ef. 6:10–20, Pāvils lūdz, lai ticīgajiem uzlabotos redze un viņi ieraudzītu pilnu lielās cīņas ainu un gūtu cerību no tā, kas viņiem atklājas.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 16. septembrī.

Kaujas runa

Izpēti skanīgo Pāvila vēstules noslēgumu Ef. 6:10–20. Ko Pāvila kaujas sauciens nozīmē mums, kas esam kaujinieki lielajā cīņā? _____

Pāvils noslēdz Vēstuli efeziešiem ar aicinājumu uz cīņu, mudinot ticīgos ieņemt savu nostāju draudzes karā pret ļaunumu (Ef. 6:10–20). Viņš sāk ar visaptverošu mudinājumu “būt stipriem Kungā” (Ef. 6:10), ko viņš atkārti kā aicinājumu: “Bruņojieties ar visiem Dieva ieročiem.” (Ef. 6:11) Viņš pamato šo aicinājumu, nosaucot nolūku (lai būtu spējīgi stāvēt pretī velna shēmām, Ef. 6:11) un piedāvājot loģisko pamatojumu: kauja ir pret spēcīgu, garīgu ļaunā spēku (Ef. 6:12). Tad Pāvils detalizētāk atkārti aicinājumu satvert ieročus. Ticīgajiem ir jāsatver “visi Dieva ieroči”, lai stipri stāvētu kaujā (Ef. 6:13) – gurnu josta, krūšu bruņas, kurpes, vairogs, ķivere un zobens (Ef. 6:14–17). Pāvils aicina ticīgos, kas tagad ir pilnībā apbruņoti un gatavi uzsākt cīņu, darīt to, ko darītu kareivji senajā kaujas laukā, – lūgt Dievu (Ef. 6:18–20).

Atbalsojot kaujas saucienu jeb kaujas priekšvakara runu Vecajā Derībā, Pāvils par draudzes misiju runā ar militārā konflikta un ieroču terminiem. Pāvils par to dod signālu savā pirmajā vispārīgajā pavēlē: “Topiet stipri savā Kungā un Viņa varenajā spēkā.” (Ef. 6:10)

Kauju apraksti Vecajā Derībā (piem., 5. Moz. 20:2–4, Soģu 7:15–18, 2. Laiku 20:13–20; 2. Laiku 32:6–8; Neh. 4:14, 19, 20) uzsver domu, ka Israēla veiksmē kaujās nav atkarīga no ieroču pārākuma vai lielāka karavīru skaita. Drīzāk uzvara ir atkarīga no Dieva klātbūtnes un spēka. Veiksmes atslēga nebija pārliecība par sevi, bet stipra pašaušanās uz Dieva spēku un Viņa aizgādību. Pāvils drosmīgi runā par šīm tēmām, lai mudinātu ticīgos (1) aktīviem draudzes misijā, (2) būt vēriem pret neredzamām dimensijām, kas ietekmē viņu dzīvi un licību, (3) būt informētiem par dievišķo aizgādību viņu veiksmes labā, un (4) vienmēr būt modriem, ņemot vērā vienotības un sadarbības svarīgumu starp ticīgajiem.

Ko Pāvila brīdinājumam par to, ka mēs necināties pret miesu un asinīm, bet pret pārdabisku ienaidnieku, vajadzētu mācīt mums par to, kur meklējama mūsu vienīgā uzvaras cerība? _____

Atrodot spēku Kristū

Pāvils noslēdz savu vēstuli ar spēcīgu aicinājumu uz kauju, kas savēlk kopā visas vēstulē svarīgās tēmas. Viņš iesāk ar paziņojumu par visaptverošu kopsavilkuma tēmu, ko pasludina komandiera kaujas sauciena tonī: “Beidzot – topiet stipri savā Kungā un Viņa varenajā spēkā” (Ef. 6:10)! Tālākie panti Ef. 6:11–20 ilustrē un atklāj šo lielo tēmu.

Izlasī vēlreiz Ef. 6:10–20. Kā jūs redzat lielās cīņas realitāti, ietverot burtiskus pārdabiskus spēkus, kā Pāvila centrālo domu? Kāpēc atcerēties šo svarīgo patiesību mūsu ikdienas gaitās ar Dievu ir tik svarīgi? _____

Pāvils nosauc Kristu par ticīgo spēka Avotu ar frāzi “.. savā Kungā un Viņa varenajā spēkā” (Ef. 6:10), jo “Kungs” attiecas uz Kristu, kā tas konsekventi ir viscaur Vēstulē efeziešiem (Ef. 2:21; Ef. 4:1, 17; Ef. 5:8; Ef. 6:1, 21). “Draudzes spēks ir augšāmceltā Kunga, tās armijas Vadoņa, visvarenībā.” (G. G. Findlay, *The Epistle to the Ephesians* (New York: Ray Long & Richard R. Smith, 1931), 398. lpp.)

Pāvils lieto atkārtojumus Ef. 6:10, izmantojot sinonīmus “spēks” un “vara”, lai uzsvērtu savu domu: spēks, kam ir jāatklājas draudzē, nav ticīgajiem iedzimts, bet iegūts. Tas nāk no Kunga, no Kristus. Pāvils apkopo šeit svarīgu vēstules tēmu, Dieva spēku, kas līdzdalīts ticīgajiem (Ef. 1:19–22; Ef. 2:4–6; Ef. 3:16, 17). Spēks katrā tagadējā un nākotnes konfliktā ir jāatrod ticīgo solidaritātē ar augšāmcelto un paaugstināto Kristu.

Lai gan sākotnējā pavēle pasludina, ka Kristus aktīvi darbojas, nodrošinot spēku ticīgajiem (Ef. 6:10), visas trīs Dievības personas ir iesaistītas, lai stiprinātu viņus garīgai cīņai pret ļauno. Dievs (Tēvs) dara pieejamus pats Savus ieročus kā “Dieva ieročus” (Ef. 6:11, 13; salīdzini ar Jes. 59:17). Iepriekš Pāvils raksturoja Garu kā aktīvu, stiprinot ticīgos lūgšanās, lai Dievs “Savā godības bagātībā jums dotu Savu Garu un darītu stipru jūsu iekšējo cilvēku” (Ef. 3:16). Gars ir tas, kas dod zobenu, “Gara zobenu” (Ef. 6:17). Ticīgajiem arī vajag lūgt “Dievu Garā ik brīdī” (Ef. 6:18). Pāvils vēlas, lai viņa klausītāji saprot, ka trīsvienīgais Dievs ir pilnībā iesaistīts viņu sagatavošanā cīņai pret šiem ļaunajiem spēkiem.

Lielā ciņa Pāvila vēstulēs

Izlasi Rom. 13:11–14, 1. Tes. 5:6–8 un 2. Kor. 10:3–6. Kā šos pantus var salīdzināt ar Ef. 6:10–20? Kā tu domā, kāpēc Pāvils izmanto šāda veida salīdzinājumu? _____

Savā vēstulē Pāvils bieži izmanto militāru valodu un izteiksmes līdzekļus, aicinot ticīgos atdarināt priekšzīmīgu, kareivja cienīgu uzvedību. Lai gan Ef. 6:10–20 ir viņa garākais un viskoncentrētākais šāds apraksts, militārā valoda ir viens no galvenajiem veidiem, kā viņš saprot evaņģēlija stāstu. Uzvarējis “valdniekus un varas” pie krusta (Kol. 2:15), paaugstinātais Kristus tagad darbojas uz šīs uzvaras pamata, no Savām jaunajām pozīcijām, kā paaugstinātais Kungs augstāk par visām varām (Fil. 2:9–11). Iesaucis Savus sekotājus kā kareivjus kosmiskajā karā, Kristus vada gaismas armiju pretī lielajai uzvaras dienai (1. Kor. 15:54–58, 2. Tes. 2:8, Rom. 16:20). Apkopojot Pāvila militāro simbolu lietojumu, mēs redzam, ka lielo konfliktu starp labo un ļauno viņš saprot kā “ilgstošu kosmisku karu: kaujas kā paisuma un bēguma periodi notiek starp divām armijām, kas pastāv visos laikmetos, līdz viena uzvarēs pēdējā cīņā”. (Peter W. Macky, *St. Paul's Cosmic War Myth: A Military Version of the Gospel* (New York: Peter Lang Publishing, Inc., 1998), 1. lpp.)

Pāvila bieži lietotā kosmiskā kara tēma ir arī daļa no Vēstules efeziešiem. Savā aicinājumā satvert ieročus (Ef. 6:10–20) Pāvils savēlk kopā kosmiskā konflikta elementus, ko viņš jau izmantojis iepriekš: ticīgo apveltīšana ar Dieva vareno “spēku” (Ef. 1:18–20; Ef. 3:16, 20); Kristus uzvara un paaugstināšana pāri visām varām (Ef. 1:20–23); ticīgie kā augšāmcelta armija, kas reiz bija mirusi, bet tagad ieguvusi spēku, atrodot savu identitāti paaugstinātajā Kristū un kļūstot spējīga cīnīties pret savu kādreizējo tumšo kungu (Ef. 2:1–10); draudzes loma atklāt varām viņu gaidāmo likteni (Ef. 3:1); Ps. 68:18 izmantošana, lai attēlotu Kristu kā uzvarošu, dievišķu Kareivi (Ef. 4:7–11), un aicinājums ticīgajiem “uzvilkt” evaņģēlija drēbes (skat. Ef. 4:20–24). Aicināti apvilkt visus Dieva ieročus, mēs tiekam sagatavoti saprast kosmiskā konflikta centrālo lomu, bet mums ir arī jāpaliek stiprā pārliecībā, lai piedalītos Kristus galīgajā uzvarā.

Kā tu personīgi esi piedzīvojis ne tikai šī kosmiskā konflikta realitāti, bet arī uzvaru, uz ko mēs pretendējam Jēzū? Kāpēc saprast Viņa uzvaru mūsu labā ir tik svarīgi mūsu cerībai un pieredzei? _____

Atrodies senajā kaujas laukā

Pārlasi Ef. 6:10–20, piefiksējot katru reizi, kad Pāvils izmanto kādu darbības vārda “stāvēt” formu. Kāpēc viņam šī ideja ir tik svarīga? _____

Mums jāsaprot Pāvila militārā metafora senā kaujas lauka kontekstā. Ko nozīmēja “stāvēt” Ef. 6:11, 13, 14? Vai šis darbības vārds liek domāt tikai par aizstāvēšanās pozīcijām? Kauju teksti Tucidīda rakstos, kas bija viens no izcilākajiem klasiskā kara literatūras autoriem, izgaismo trīs secīgas darbības, kam ir jānotiek, lai gūtu uzvaru: (1) kareivjiem ir “jānonāk tuvu ienaidniekam”, kas nozīmē, ka viņiem ir jāsoļo pretī ienaidniekam; (2) tad viņiem ir jāuzbrūk un “jāstāv cieši” jeb “jāstāv uz zemes”, viens pret viens cīnoties ar saviem pretiniekiem; (3) visbeidzot viņiem ir “jāatsit ienaidnieks atpakaļ”. (Skat. Thucydides, *The Peloponnesian War* [New York: E. P. Dutton, 1910], 4.10.1–5.)

Atslēga senajā kaujā bija otrā no šīm trim darbībām, kad pretējie flangi nonāca līdz sadursmei “drausmīgā sašķīdušas bronzas, koka un miesas kakofonijā”, ko senais autors Ksenofons nosauca par “briesmīgo sadursmi”. (Victor Davis Hanson, *The Western Way of War* (New York: Oxford University Press, 1989), 152., 153. lpp.) Stāvēt stipri, noturēt savas pozīcijas šajā stratēģiskajā mirklī, bija liels seno kauju izaicinājums. Tuvcīņā katra puse centās notvert mirkli, lai izlauztos uz priekšu.

Pāvila aicinājums satvert ieročus atspoguļo kauju, kurā kareivji tika “sadzīti kopā tuvu viens otram, izdarot un saņemot simtiem triecienu no neliela attāluma”. (Turpat, 152. lpp.) To apstiprina tas, ka Pāvils attēlo draudzes darbu pret tās ienaidniekiem kā cīņu (Ef. 6:12, skat. ceturtdienas tēmu), un arī tas, ka viņš 13. pantā izmanto darbības vārda “stāvēt” intensīvo formu: “.. lai jūs būtu spēcīgi pretī stāties ļaunajā dienā.”

Tas nav atslābināts stāvoklis! “Stāvēt” šeit nozīmē būt enerģiski iesaistītam kaujā, izmantojot katru ieroci tuvciņā. Šī doma ir acīmredzama militārajos tēlojumos Pāvila iepriekšējos padomos, lai viņi “stāv vienā Garā, vienprātīgi kopā cīnīdamies par evaņģēlija ticību” (Fil. 1:27).

Izlasi Ebr. 12:4. Kā šis pants palīdz apkopot, ko nozīmē stāvēt Kungā? Kāda ir šīs stāvēšanas kolektīvā būtība? _____

Cīņa pret ļaunajiem spēkiem

Kā jūs domājat, kāds bija Pāvila mērķis, uzskaitot dažādos ļauno garīgo spēku titulus Ef. 1:21, Ef. 3:10 un Ef. 6:10–20? _____

Pāvils apraksta “mūsu cīņu” (Ef. 6:12) ar vārdu, kas grieķu valodā apzīmē sacensības starp cīkstoņiem (“palē”). Tā kā cīkstēšanās tika uzskatīta par lielisku sagatavošanos kaujai, šis ir ļoti piemērots apraksts tuvciņai, kad saduras armijas. Pāvils uzsver, cik reāla ir ticīgo tuvciņa ar ļaunajiem spēkiem.

Šeit daži tituli, ko viņš tiem piešķir:

Ef. 1:21

Ikviens valdība

(Ikviens) vara

(Ikviens) spēks

(Ikviens) kundzība

Ikviens vārds, kas tiek minēts

Ef. 3:10

Varas

spēki

Ef. 6:12

Valdības

Varas

Šīs tumsības pasaules valdnieki

Ļaunie gari pasaules telpā

Plašajā aprakstā (“ikviens vārds, kas tiek minēts” – Ef. 1:21; “ļāunā garīgie spēki Debesu vietās” – Ef. 6:12, ESV) Pāvila rakstītais apstiprina, ka visi ļāunie un pārdabiskie spēki ir pakļāuti Kristum (Ef. 1:21). Tomēr jebkurā kaujā nekad nav pareizi par zemu novērtēt pretējās puses spēkus. Pāvils brīdina, ka mēs ne tikai nonākam sadursmē ar cilvēkiem, bet arī ar “ļāunajiem gariem Debesu vietās” (Ef. 6:12, NKJV), kurus vada viltīgs ģenerālis – velns (Ef. 6:11). Lai gan mums ir jābūt modriem, tomēr mums nav jābaidās no spēcīgajiem ienaidniekiem. Dievs šajā kaujā būs mums klāt (Ef. 6:10) un ir nodrošinājis mums vissmalkākos ieročus, Viņa paša sarūpētus – “Dieva ieročus” (Ef. 6:11; salīdzini ar Jes. 59:15–17). Viņš ir nolīcis mūsu sniedzamības robežās Savu patiesību, taisnību, mieru, ticību un glābšanu, kā arī Svēto Garu (Ef. 6:13–17). Mēs nevaram ciest neveiksmi, ja Dievs iet mums pa priekšu un ja mēs esam pilnībā ekipēti no galvas līdz kājām ar ieročiem, ko Viņš ir sagādājis (Rom. 16:20; 1. Kor. 15:23, 24; 2. Tes. 2:8).

Ko šai pārdabisko ļāuno spēku realitātei – pret ko mēs paši esam pilnībā bezpalīdzīgi – vajadzētu mācīt mums par to, kāpēc mums ir jāsatver Kungs Jēzus, kas ir ne tikai lielāks par šiem spēkiem, bet kas tos ir jau sakāvis? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Mūsu darbs ir agresīvs, un kā uzticīgiem Jēzus kareivjiem mums ir jānes asinīm apraiptais karogs ienaidnieka nocietinājumos. ‘Jo ne pret miesu un asinīm mums jācīnās, bet pret valdībām un varām, šīs tumsības pasaules valdniekiem un pret ļaunajiem gariem pasaules telpā.’ Ja mēs piekrītam nolikt savus ieročus, nolaist asinīm apraipto karogu un kļūt par sātana gūstekņiem un kalpiem, mēs varam tikt atbrīvoti no konflikta un ciešanām. Bet šis miers tiks iegūts tikai tad, ja zaudēsim Kristu un Debesis. Mēs nevaram pieņemt mieru ar šādiem nosacījumiem. Labāk lai ir karš – karš līdz zemes vēstures beigām, nevis miers, kas iegūts ar atkrišanu un grēku.” (Elena Vaita “The Review and Herald”, 1888. gada 8. maijs)

Kā Ef. 6:10–20 saistīts ar Atklāsmes grāmatu? Panti runā par tādu pašu skatījumu uz pēdējo dienu notikumiem jeb eshatoloģiju kā kaujas motīvs Atklāsmes grāmatā (skat. Atkl. 12., Atkl. 16:12–16, Atkl. 19:17–21, Atkl. 20:7–10). Abos gadījumos Dieva ļaudīm uzbrūk ienaidnieks, kurš ir “Debesu vietās” un “ir aktīvs un varens tagadējā laikmetā”. Pie tam “abi scenāriji skaidri norāda uz pēdējo kauju, kad ienaidnieks tiks pilnībā uzvarēts un pēc tam uz mūžīgiem laikiem nodibināts jaunais laikmets”, kurā būs acīmredzams “Dieva ļaužu godības pilnais stāvoklis” un “ienaidnieka mūžīgais liktenis”. (Skat. Yordan Kalev Zhekov, *Eschatology of Ephesians* (Osijek, Croatia: Evangelical Theological Seminary, 2005), 217, 233.–235. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kad jūs visskaidrāk esat sadūrušies ar tumsas spēkiem? Kāda stratēģija jums tajā laikā šķita visnoderīgākā?
2. Ņemot vērā informāciju no Ef. 6:10–20, kā jūs varētu palīdzēt kādam, kurš īpaši šķiet “ļauņo garīgo spēku” apsēsts (Ef. 6:12, ESV)?
3. Kā mēs vislabāk varam ieraudzīt un noraidīt “velna shēmas” (Ef. 6:11, ESV)? Piemēram, cik bieži jūs jūtaties gatavi atstāt savu ticību, jo jūtaties pārāk grēcīgi, pārāk samaitāti, lai tiktu glābti? Kurš liek šo domu tavā prātā – Kristus vai tumsas spēki? Kāpēc tev vajadzētu attiecināt uz sevi brīnišķīgos apsolījumus, kas mums doti Jēzū?

NESOT MIERU

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 6:10–20; 1. Pēt. 4:1; 1. Pēt. 5:8; Jes. 59:17; Jes. 52:8–10; 1. Tes. 5:16–18.

ATMIŅAS PANTS:

“Bez visa tā satveriet ticības vairogu, ar ko jūs varēsīt dzēst visas ļaunā ugunīgās bultas. Nemiet arī pestīšanas bruņu cepuri un Gara zobenu, tas ir, Dieva vārdu.” (Ef. 6:16, 17)

Džona Banjana klasiskajā darbā “Svētceļnieka taka”, kas tika sarakstīts cietumā, kristietis tiek aizvests uz ieroču pili, kur viņam parāda “visu veidu aprīkojumu (ieročus), ko viņu Kungs ir nodrošinājis svētceļniekiem, tādus kā zobenu, vairogu, ķiveri, krūšu bruņas, lūgšanas un kurpes, kas nenodilst. Un ar to bija pietiekami, lai apbruņotu tik daudz vīru kalpošanai Kungam, cik ir zvaigznes debesīs.” Pirms kristietis dodas prom, viņš vēlreiz tiek aizvests uz ieroču glabātavu, kur “viņi apbruņoja viņu no galvas līdz kājām ar to, kas bija necaururbjami izturīgs, ja viņš gadījumā piedzīvotu ceļā uzbrukumu”.

Banjana 1678. gadā sarakstītais darbs atgādina dokumentu, ko pirms vairāk nekā 1600 gadiem bija sarakstījis apustulis Pāvils – Vēstuli efeziešiem, kas arī tika sarakstīta cietumā. Tajā lielais misionārs iztēlojas lielu armiju, draudzi, apmeklējam Dieva ieroču glabātavu un pielaikojot dievišķo “panopliu”, kas ir grieķu apzīmējums pilnam bruņojumam “no galvas līdz kāju pirkstiem”. Dieva ieroču glabātavā ir pietiekami daudz vissmalkāko ieroču katram Viņa armijas karavīram, lai tiktu “apģērbts ar ziemeļu tēraudu no augšas līdz apakšai”, dodoties Viņa vārdā nest mieru.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 23. septembrī.

Draudze – vienota armija

*Izlasi Ef. 6:10–20. Ko Pāvils šeit saka par to, kāda veida karā ir iesaistīta draudze?
Vai Pāvils galvenokārt attēlo tikai atsevišķa ticīgā garīgo cīņu pret ļauno, vai arī
draudzes kopējo karu pret ļaunumu?* _____

Uzvāra grieķu un romiešu karā ir atkarīga no kareivju sadarbības militārajā vienībā un kā viņi cits citu atbalsta kaujas karstumā. Individuālisms kaujā tika uzskatīts par barbaru kareivju raksturīgo iezīmi, kas pakļāva viņus iznīcībai.

Ir svarīgi iemesli, kas atbalsta ideju, ka Pāvils saskaņā ar savu militāro izpratni Ef. 6:10–20 primāri domājis draudzes kopējo cīņu pret ļauno:

1) Šie panti ir vēstules kulminācija, un tajos tiek runāts par draudzi. Būtu dīvaini, ja Pāvils noslēgtu savu vēstuli par vientuļu kristīgu kareivi, kas cīnās ar tumsas spēkiem. 2) Sadaļas beigās Pāvils izgaismo kristīgo brālību savā aicinājumā lūgt “par visiem svētajiem” (Ef. 6:18–20, ESV). 3) Vissvarīgākais ir tas, ka iepriekš šajā vēstulē, runājot par ļaunā spēkiem, Pāvils tos pretstata draudzei, nevis atsevišķiem ticīgajiem: “Lai tagad caur draudzi visām varām un spēkiem debesīs Dieva daudzveidīgā gudrība kļūtu zināma.” (Ef. 3:10)

Tādējādi Ef. 6:10–20 nav par atsevišķu, vientuļu kareivi, kas nolēmis stāties pretī ļaunumam. Tā vietā Pāvils visu draudzi uzrunā kā armiju. Viņš aicina mūs satvert visus ieročus un kā vienotai armijai enerģiski un vienoti doties kaujā. Pāvils izvēlas noslēgt savu uzsvaru uz draudzi, kas iekļāva tās salīdzinājumu ar Kristus miesu (Ef. 1:22, 23; Ef. 4:1–16), ar ēku/ Dieva templi (Ef. 2:19–22) un Kristus līgavu (Ef. 5:21–33), ieviešot pēdējo metaforu – draudze kā dzīva Dieva armija. Tā kā mēs tuvojamies “ļaunajai dienai” (Ef. 6:13), noslēdzošajiem posmiem ilgstošajā kaujā pret ļauno, nav laika būt svārstīgiem sevis nodošanā Dievam vai savā uzticībā cits citam kā Kristus kareivjiem.

*Kādos veidos mēs kā vienota miesa varam strādāt kopā lielajā cīņā, lai palīdzētu cits
citam savās cīņās pret ļaunumu, lai arī kādā veidā tas nāktu?* _____

Josta un krūšu bruņas

Kā Pāvils iedomājas, ka ticīgie sāks gatavoties kaujai pret ļauno? Ef. 6:14; skat. arī 1. Pēt. 4:1; 1. Pēt. 5:8; Rom. 8:37–39.

Pāvila brīdinājums par intensīvo kauju (Ef. 6:13) sagatavo lasītāju pēdējam aicinājumam stingri nostāties uz kājām (šis ir ceturtais, salīdziniet ar Ef. 6:11, 13) un ir detalizēts aicinājums satvert Dieva ieročus (Ef. 6:14–17). Pāvils apraksta “gurnu apjošanu” (salīdziniet ar Jes. 11:5). Senās, platās drēbes pirms kaujas vai pirms darba bija jāapsien ap gurniem (salīdziniet ar Lk. 12:35, 37; Lk. 17:8). Pāvils iztēlojas, ka ticīgais apliek ieročus tā, kā to darītu romiešu leģionārs, sākot ar militāro ādas jostu un tās dekoratīvajām plāksnītēm un sprādzēm. Pie jostas karājās daudzas ādas sloksnes, kas bija klātas ar metāla diskām, kopā veidojot “priekšautu”, ko valkāja kā statusa apgērbi vizuālajam efektam. Tam bija arī būtiska funkcija – sasiet drēbes un noturēt vietā citas detaļas.

Patiesība nepieder pašiem ticīgajiem, tā ir Dieva dāvana (salīdzini ar glābšanu Ef. 2:8). Tomēr tai nav jāpaliek abstraktai, tālai vērtībai bez jebkādas pārveidojošas ietekmes uz dzīvi. Viņiem ir jāapvelk Dieva patiesība, lai piedzīvotu un izmantotu šo dievišķo dāvanu. Viņiem ne tik daudz pieder Dieva patiesība, kā viņi pieder Dieva patiesībai, un tā tos pasargā.

Pēc tam Pāvils aicina ticīgos “tērpties taisnības bruņās” (salīdzini ar 1. Tes. 5:8). Līdzīgi kā patiesības jostai, tām ir dievišķa izcelsme, kas ir daļa no Jahves ieročiem. Viņa kā dievišķā kareivja lomā (Jes. 59:17). Ķermeņa bruņojums, ko izmantoja karavīri Pāvila dienās, sastāvēja no bruņukrekla (maziem, savstarpēji savītiem dzelzs riņķīšiem), zvīņu bruņām (mazām, savstarpēji pārklātām bronzas vai dzelzs plāksnītēm) vai arī dzelzs stīpām, kas sastiprinātas kopā. Šāds bruņojums pasargāja dzīvībai svarīgos orgānus no ienaidnieka triecieniem un dūrieniem. Līdzīgi ticīgajiem ir jāpiedzīvo garīgā aizsardzība, ko piedāvā Dieva taisnības aizsargājošā dāvana. Vēstulē efeziešiem Pāvils “taisnību” saista ar svētumu, labestību un patiesību (Ef. 4:24; Ef. 5:9), domājot par to kā par īpašību, kas liek pret citiem izturēties taisnīgi un būt labestīgiem, īpaši pret savas draudzes locekļiem.

Kādos veidos jūs esat piedzīvojuši, ka labestība, svētums un patiesība var būt aizsardzība?

Kurpes – draudze nes mieru

Romiešu kareivis, gatavojoties kaujai, uzsien izturīgu militāro sandaļu pāri. Vairāku slāņu zolei ir naglas, kas palīdz kareivim noturēties kājās un “stāvēt” (Ef. 6:11, 13, 14). Pāvils izskaidro šos militāros apavus ar valodu no Jes. 52:7, kas atzīmē mirkli, kurā vēstnesis atnes ziņu, ka Jahves kauja Savas tautas labā ir izcīnīta (Jes. 52:8–10) un nu valda miers: “Cik milīgi ir kalnos prieka vēstneša soļi, kas vēsti mieru, atnes labas ziņas.” (Jes. 52:7)

Pārskati astoņas reizes, kad Pāvils runā par mieru Vēstulē efeziešiem. Kāpēc viņš izmanto tik detalizētu militāro metaforu, ja ir tik ieinteresēts, lai būtu miers? Ef. 1:2; Ef. 2:14, 15, 17; Ef. 6:15, 23. _____

Pāvils nosauc mieru par Kristus, “mūsu miera”, darbu – Viņš ir tas, kurš sludina mieru “jums, kas bijāt tālu, un tiem, kas bija tuvu” (Ef. 2:14–17), velkot jūdus un pagānus kopā “vienā jaunā cilvēcē” (Ef. 2:15, NIV). Uzturot dzīvu Kristus glābšanas evaņģēliju un viņa radošo miera darbu, svinot Viņa uzvaru pagātnē un raugoties uz uzvaras saucienu nākotnē, ticīgie apauj kājas un ir kaujas gatavībā. Līdzīgi vēstnesim Jes. 52:7 ticīgie ir vēstneši, pasludinot Kristus uzvaru un Viņa mieru.

Tomēr Pāvils nevēlas, lai mēs viņa aicinājumu satvert ieročus saprotam kā aicinājumu ņemt rokās fiziskus iznīcināšanas rīkus. Tāpēc viņš apraksta ticīgos kā “miera evaņģēlija” (Ef. 6:15) sludinātājus. Viņš arī nevēlas, lai ticīgie būtu kaujinieciski savās attiecībās ar citiem, jo viņš ir uzsvēris vienotību, cildinošu runu un žēlsirdību (skat. īpaši Ef. 4:25–5:2). Draudzei ir jānes miers, izmantojot kristieša tikumu arsenālu (pazemību, pacietību, piedošanu utt.) un svarīgus ieradumus (lūgšana, pielūgsmē). Šāda rīcība ir stratēģiska, norādot uz Dieva lielo plānu apvienot visas lietas Kristū (Ef. 1:9, 10).

Kā šie teksti palīdz jums saprast, ko ticīgo dzīvē vajadzētu nozīmēt Pāvila militārajām metaforām? “Dievs aicina mūs aplikt ieročus. Mēs negribam Saula ieročus, bet visus Dieva ieročus. Tad mēs varam iziet darbā, piepildījuši sirdi ar Kristum līdzīgu maigumu, līdzjūtību un mīlestību.” (Elena Vaita “[Australasian] Union Conference Record”, July 28, 1899) _____

Vairogs, bruņu cepure un zobens

Kad un kā ticīgajiem kā cīnītājiem lielajā cīņā vajadzētu izmantot vairogu, bruņu cepuri un zobenu? Ef. 6:16, 17. _____

Pāvila minētais vairogs ir liels, taisnstūrveida romiešu leģionāra vairogs. Izgatavots no koka un klāts ar ādu, tā malas ir ieliekas uz iekšu, lai pasargātu no sāna uzbrukumiem. Piesūcināts ar ūdeni, vairogs varēja "dzēst .. ugunīgās bultas", kas bija iemērtas darvā un aizdedzinātas. Pāvila "ticības vairoga" apraksts atspoguļo, kā Vecajā Derībā vairogu izmantoja kā Dieva simbolu, kas pasargā Viņa ļaudis (1. Moz. 15:1, Ps. 3:3). Satvert "ticības vairogu" (Ef. 6:16) nozīmē kosmiskā cīņā ieiet ar pārliecību par Dievu, kas cīnās ticīgo labā (Ef. 6:10), nodrošina viņiem vislabākos ieročus (Ef. 6:11, 13) un garantē uzvaru.

Vienlaikus romiešu bruņu cepure bija izgatavota no dzelzs vai bronzas. Bļodas formai, kas aizsargāja galvu, aizmugurē pielika "šķīvi", lai sargātu kaklu, bija arī ausu sargi, uzacu kores un vaigu sargi ar eņģēm. Ņemot vērā, kādu aizsardzību nodrošināja bruņu cepure, šī "glābšanas bruņu cepure" (Ef. 6:17) simbolizē tagadējo glābšanu, ko ticīgie piedzīvo kopā ar augšāmcelto, debesis uzņemto un paaugstināto Kristu (Ef. 2:6–10). Uzlikt "glābšanas bruņu cepuri" nozīmē atmet bailes no garīgām varām, kas ir tik bieži sastopamas šajā laikā, un tā vietā uzticēties visaugstākajam Kristus spēkam (salīdzini ar Ef. 1:15–23, Ef. 2:1–10).

Pēdējā bruņojuma daļa ir "Gara zobens, kas ir Dieva Vārds" (Ef. 6:17), kas saistās ar romiešu leģionāra īso, abās pusēs uzasināto zobenu. Ierastā cīņas taktika bija ienaidnieka virzienā mest divus šķēpus (Pāvils to gan nav minējis) un tad izvilkt negaro zobenu un durēt. Ticīgā zobens ir "Gara zobens", jo to nodrošina Gars. Šis ierocis ir nosaukts par "Dieva Vārdu". Pāvils iet uz priekšu kā ģenerālis un izdod pavēli satvert ieročus, izsakot cerības un uzvaras apsolījumus no dievišķā Komandiera. Ef. 6:10–20 izteiktie apsolījumi ir tie, kas padara "Dieva Vārdu" par galveno ieroci kaujā pret ļauno. "Dieva Vārds" šeit attiecas uz plašākiem evaņģēlija apsolījumiem, ko atrodam Bibēlē.

Lai arī cik ļoti mums nepatīk tik daudzas militārās metaforas, ko šiem salīdzinājumiem vajadzētu mācīt mums par to, cik patiesībā burtiska ir lielā cīņa un cik nopietni mums to vajadzētu uztvert? _____

Praktizējot kaujas lauka lūgšanu

Kaujas runu noslēdzot, Pāvils aicina ticīgos kā kareivjus piedalīties izšķirošā, nepārrauktā lūgšanā “par visiem svētajiem” (Ef. 6:18) un arī par viņu, apcietināto vēstnesi (Ef. 6:19, 20). Šis aicinājums lūgt var tikt uzskatīts kā militārās metaforas paplašinājums, jo Dieva (vai dievu) piesaukšana senajā kaujas laukā bija vispārpieņemta prakse. Citējot Bībeles piemēru: sekojot Jahaziēla kaujas runai, Jošafāts vada “visus Jūdas un Jeruzalemes iedzīvotājus” mesties “Tā Kunga priekšā, lai pielūgtu To Kungu” (2. L. 20:18). Lai gan lūgšana nav septītā daļa no apbruņojuma, tā ir svarīga daļa no Pāvila kaujas aicinājuma un militārās metaforas.

Pirmajos divos aicinājumos uz lūgšanu Pāvils aicina lasītājus piedalīties dedzīgā, neatlaidīgā un neatliekamā lūgšanā “par visiem svētajiem” (Ef. 6:18). Ja draudze grib būt veiksmīga kaujā pret ļaunā spēkiem, tad tai jātrenējas būt atkarīgai no Dieva, pateicoties Gara iedvestai lūgšanai.

Pāvila otrā aizlūgšanas vajadzība ir par viņu pašu: “.. arī par mani.” (Ef. 6:19) Pāvils aicina lūgt, lai Dievs dotu viņam īsto vēsti (“lai man tiktu doti vārdi”) īstajā laikā (“atverot manu muti”), nodotu pareizā veidā (“drosmīgi pasludināt”) un par vissvarīgāko tēmu – “evaņģēlija noslēpumu” (Ef. 6:19, ESV). Pēdējā frāze varētu attiekties uz to, ko mēs saucam par “atklāto noslēpumu” – Dieva darbību Kristū, lai atpirktu pagānus kopā ar jūdiem (skat. Ef. 3:1–13), radot “vienu jaunu cilvēci” (Ef. 2:15, NIV, skat. arī Ef. 2:11–22) kā zīmi visaptverošam plānam “visu apvienot” Kristū (Ef. 1:10, ESV).

Pārskatiet šos “aicinājumus uz lūgšanu” Jaunajā Derībā. Kurš no tiem iedvesmo jūs visvairāk? Kāpēc? Lk. 18:1–8, Fil. 4:6, Kol. 4:2, 1. Tes. 5:16–18 _____

Kāpēc ticīgie tik bieži tiek aicināti piedalīties nopietnās, neatlaidīgās lūgšanās? Pāvila militārā metafora norāda uz divām atbildēm: (1) garīgā kauja pret pārdabisku ienaidnieku pulku ir šausmīga un reāla; (2) Dieva garīgā spēka un uzvaras apsolījumu ilustrē Pāvila militārā metafora (Ef. 6:10–17). Nopietna, neatlaidīga lūgšana nodrošina mums iespēju uzmanīgi klausīties šajos apsolījumos, lai par tiem priecātos un pateiktos Dievam par Viņa žēlastības resursu.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Armija kaujā būtu dezorganizēta un novājināta, ja visi nedarbotos saskaņā. Ja kareivji gribētu īstenot savas impulsīvās idejas, neņemot vērā citu pozīcijas un darbu, tie būtu neatkarīgu atomu kopums. Viņi nevarētu veikt organizētas struktūras darbu. Tāpat arī Kristus karavīriem jārikojas saskaņoti. Viņiem nevajadzētu būt vieniem. Ja viņi mēģinās darboties vieni, tad tā vietā, lai būtu pilnīgā saskaņā, vienā prātā, vienā nodomā un nodevušies vienam lielumam, Kunga tauta ieraudzīs, ka viņu pūles ir neauglīgas, viņu laiks un spējas – iznīkotas. Vienotība ir spēks. Dažas atgrieztas dvēseles, kas rīkojas saskaņā, viena kopīga nodoma labā, vienā vadībā, uz katra soļa sasniegs uzvaras.” (Elena Vaita “Spalding and Magan Collection”, 121. lpp.)

Kāda nozīme ir tam, ka Pāvils sevi nosauc par “važās kaltu vēstnieku” (Ef. 6:20)?

Vēstniekiem kara laikā bieži ir izaicinošas lomas, tāpēc Pāvila sevis apraksts iederas militārās metaforas kontekstā. Pret vēstniekiem bija jāizturas ar cieņu, kā tas pienākas pret cilvēku vai valsti, kas viņus sūtījusi. Tāpēc ir spēcīgs pretstats starp Pāvila kā Visvarenā kosmosa Valdnieka vēstnieka statusu un galējo necieņu, uz ko norādīja ķēdes, kurās viņš bija ieslēgts. Tomēr, tā kā vēstnieki nes “amata ķēdes”, Pāvils ķēdes, iespējams, piemin ironiskā nozīmē, kā “rotājumu, kas jāvalkā kā apbalvojums”. (David J. Williams “Paul’s Metaphors: Their Context and Character” (Peabody, MA: Hendrickson, 1999), 152. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ko pasaulē, kas ir sašķelta un kurā daudzviet karo, tev un tavai draudzei nozīmē “nest mieru”? Kā mēs varam būt miera nesēji pasaulē, ko tik lielā mērā raksturo agresija un vardarbība?

2. Kādas konkrētas “ugunīgas bultas” tiek mestas jūsu virzienā? Kā nodrošināt, lai to dzēšanai būtu “ticības vairogs”?

3. Mēs reizēm runājam par “lūgšanu karavīriem”. Kā mēs varam vadīt “lūgšanu kalpošanu”, balstoties uz Ef. 6:18–20?

4. Kā mums vajadzētu izturēties pret tiem, kas ir ievainoti lielās cīņas kaujas laukā? Kā mums vajadzētu izturēties pret kristiešiem, kas kaujas karstumā bailēs bēg vai atklāti pāriet otrajā pusē?

EFEZIEŠI SAVĀ SIRDĪ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 1.–6. nodaļa.

ATMIŅAS PANTS:

“Jo no žēlastības jūs esat pestīti ticībā, un tas nav no jums, tā ir Dieva dāvana. Ne ar darbiem, lai neviens nelielītos. Jo mēs esam Viņa darbs, Kristū Jēzū radīti labiem darbiem, kurus Dievs iepriekš sagatavojis, lai mēs tajos dzīvotu.” (Ef. 2:8–10)

Londonas apmeklētāji dodas uz panorāmas ratu, ko sauc par “Londonas aci”. No 450 pēdu augstuma virs Temzas upes jūs varat redzēt visu: Bigbenu, parlamenta ēkas un daudzas vēsturiskas vietas un katedrāles. Jaunās Derības pētniekam Nikolasm Tomasam Raitam “Vēstule efeziešiem attiecībā pret pārējām Pāvila vēstulēm drīzāk ir kā Londonas acs. Tā nav garākā vai pilnīgākā no viņa vēstulēm, bet piedāvā elpu aizraujošu visas ainavas skatu. No šejienes, ratam griežoties, jūs varat vienu pēc otra ieraudzīt dažādus objektus no putna lidojuma.” (Nicholas Thomas Wright “Paul for Everyone: The Prison Letters” (London: S.P.C.K., 2004), 3. lpp.)

Pāvils Vēstulē efeziešiem nepievēršas vietēja mēroga jautājumiem. Vēstule izskan tā, it kā Pāvils uzrunātu visus ticīgos un kristīgās baznīcas, lai arī kur tās atrodas. Vēstules bezgalīguma sajūta paver “elpu aizraujošu skatu”, sekojot Pāvila piedāvājumam iegrimt mūsu pašu pasaulē un domās. Pārskatot katru nodaļu, paturēsim prātā šo jautājumu: kādām svarīgām patiesībām, kas ir ietvertas Vēstulē efeziešiem, vajadzētu turpināt veidot mūsu kā kristiešu dzīvi?

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 30. septembrī.

Mēs esam svētīti Kristū

Vēstuli efeziešiem kāds ir nosaucis par Jaunās Derības Alpu kalniem. Pāvils, mūsu kalnu gids, 1. nodaļā ved mūs uz stāvu kāpumu. Mums ātri aizsitas elpa, un mēs esam pārsteigtīgi par skatu, kas paveras no virsotnes.

Pārdomājiet Ef. 1. nodaļu. Kas tevi īpaši iedvesmo? Kādas virsotnes tu saskati? _____

Ef. 1:3–14 darbojas kā karte kalna virsotnē, kurā uzrakstītas virsotnes, kas redzamas pie horizonta, Pāvilam vadot mūs uz svētību vietu milzīgajā glābšanas plāna ainavā. Ainava ietver visu glābšanas vēsturi, sākot ar mūžību dziļā pagātnē, tad Dieva žēlastības pilnās darbības Kristū, un beidzot ar mūžību nākotnē. Dieva ticīgo glābšana atspoguļo iniciatīvas, kas iesāktas “pirms pasaules radīšanas” (Ef. 1:4) un tagad tiek īstenotas mūsu katra dzīvē (skat. Ef. 1:7, 8, 13, 14). Šīs stratēģijas pirms radīšanas tiks pilnībā pabeigtas pirms laika noslēguma (Ef. 1:9, 10). Tad “visas lietas”, gan “debesīs”, gan “virs zemes” tiks sapulcinātas kopā jeb apvienotas Kristū un Dieva plāns “laika pilnībai” (ESV) tiks piepildīts (Ef. 1:10). Tad mēs pilnībā piedzīvosim Dieva noslēpumaino plānu (Ef. 1:9). Šodien mēs varam būt droši, ka Kristū centrētā glābšana, kurā mēs esam, ir svarīga daļa Dieva tālu sniedzošajā plānā, lai glābtu “visas lietas”.

Atrašanās kalna virsotnē raisa pateicību. Ef. 1:15–19 Pāvils pateicas Dievam, lūdzot, lai ticīgie varētu piedzīvot glābšanu, ko Dievs viņiem ir iepļānojis. Mēs atklājam, ka atrodamies uz vēl vienas stāvas nogāzes, kad viņš norāda uz augšu, uz augšāmcelto, paaugstināto Kristu, kas valda pār jebkuru varu, kādu mēs jebkad varētu iedomāties (Ef. 1:20–23).

Pateicoties Dieva žēlastībai, kas izpaužas Jēzū Kristū, mēs nu varam dzīvot kalna virsotnē!

Ef. 1:4 mums atklāj, ka Kristus “mūs pirms pasaules radīšanas izredzējis, lai mēs būtu svēti un nevainojami Viņa priekšā mīlestībā”. Padomājiet, ko tas nozīmē: izredzēti Viņā pirms pasaules radīšanas! Kādu lielu cerību tam vajadzētu tev sniegt attiecībā uz Dieva ilgām tevi glābt? _____

Mēs esam atpirkti kopienai

Lasot Ef. 2. nodaļu, centieties atbildēt uz šo jautājumu: Ko Dievs ir izdarījis mūsu labā ar Sava Dēla Jēzus Kristus starpniecību? _____

“Bet Dievs...” Šiem diviem vārdiem vajadzētu būt viscerīgākajiem vārdiem no visiem, kas zināmi cilvēkiem. Ef. 2:1–10 Pāvils apraksta savu klausītāju drūmo pagātni. Būdami daļa no visas cilvēces nožēlojamā stāvokļa, viņi bija nostājušies pret Dievu, viņu dzīves pārvaldīja grēks un sātans (Ef. 2:1–3). “Bet Dievs, kas ir bagāts žēlastībā...” Ko Dievs izdarīja viņu un mūsu labā? 1) Viņš darīja mūs dzīvus Kristū – Kristus augšāmcelšanās ir arī mūsu augšāmcelšanās. 2) Viņš pacēla mūs līdz ar Kristu – Kristus debesbraukšana ir arī mūsu debesbraukšana. 3) Debesīs Viņš mūs nosēdināja līdz ar Kristu – Kristus kronēšana ir arī mūsu kronēšana (Ef. 2:4–7). Mēs neesam tikai blakusstāvētāji Kristus dzīves notikumos, kas ir izmainījuši Visumu! Dievs veic šīs ievērojamās darbības ne tāpēc, ka mums būtu kāds nopelns, bet Viņa žēlastības dēļ (Ef. 2:8, 9), un Viņa nodoms ir, lai ticīgie dzīvotu solidaritātē ar Jēzu un darītu “labus darbus” (Ef. 2:10).

Ja Ef. 2:1–10 māca, ka mēs dzīvojam solidaritātē ar Jēzu, tad Ef. 2:11–22 savukārt māca, ka mēs dzīvojam solidaritātē ar citiem kā daļa no Viņa draudzes. Jēzus nāvei bija gan vertikāli ieguvumi, veidojot ticīgā attiecības ar Dievu (Ef. 2:1–10), gan horizontāli, nostiprinot mūsu attiecības ar citiem (Ef. 2:11–22). Ar krustu Jēzus iznīcina visu, kas šķir ticīgos pagānus no jūdiem, ieskaitot baušļu nepareizu skaidrošanu, lai paplašinātu plaisu (Ef. 2:11–18). Jēzus arī kaut ko būvē – brīnišķīgu, jaunu templi, ko veido ticīgie. Pagāni, kas kādreiz bija izslēgti no pielūgsmes tempļa svētajās vietās, tagad pievienojas jūdu ticīgajiem, kļūstot par vienu. Mēs arī kļūstam par daļu no Dieva draudzes, “par svētu templi Tam Kungam” (Ef. 2:19–22).

Dieva žēlastībā jums ir priekštiesība dzīvot šodien solidaritātē ar Jēzu un ticības biedriem.

Ef. 2:8–10 ir bijusi nozīmīga loma daudzu cilvēku atgriešanās stāstā. Mārtiņš Luters šajos pantos atrada žēlastību, kas iemantoja viņa sirdi, un viņš atklāja arī dažas reformācijas pamatidejas: glābšana ir tikai ticībā, tikai žēlastībā, tikai Kristū un tikai Dieva godam. 1738. gadā, 18 dienas pēc tam, kad viņš bija piedzīvojis atgriešanos Londonā, Džons Veslijs sludināja Oksfordas Universitātē, izsakot “sirds saucieni” un “jaunas kustības manifestu”. Kādu pantu viņš citēja? Ef. 2:8 (Skat. A. Skevington Wood, “Strangely Warmed: The Wesleys and the Evangelical Awakening,” *Christian History* [magazine], vol. 5, no. 1 [1984]).

Mēs esam dzīvā Dieva draudze

Kāpēc būt par daļu no Dieva draudzes ir gan svarīgi, gan aizraujoši? Ef. 3. nodaļa _____

Mūs iedrošina tas, ka draudzes locekļi par draudzi runā pozitīvi. Tomēr pat visentuziastiskākās mūsu runas nevar līdzināties Pāvila krāšņajai liecībai par draudzi Ef. 3. nodaļā. Pāvils ziņojumu sāk ar savu lūgšanu par ticīgajiem Efezā (Ef. 3:1; salīdzini ar Ef. 1:15–23), bet turpina ar pārrunām par draudzes dievišķo radišanu (Ef. 3:2–13) un tad noslēdz lūgšanas ziņojumu (Ef. 3:14–21). Lasot mēs nonākam pie svarīgu jautājumu izpratnes par Dieva “plānu” jeb “noslēpumu”:

- mūžībā Dievs apsver “noslēpumu” jeb “plānu” par draudzi (Ef. 3:3–5, 9, 11);
- Jēzus dzīvē un nāvē šis ilgi apslēptais plāns tiek “īstenots” (Ef. 3:11, NKJV; salīdzini ar Ef. 2:11–22);
- atklāsmē Pāvils uzzina par draudzes “noslēpumu” un pārsteidzošo faktu, ka pagāniem tajā jābūt pilnvērtīgiem dalībniekiem (Ef. 3:3–6);
- Pāvils piedalās šīs labās ziņas izplatīšanā kā neizdibināmo Kristus bagātību sludinātājs pagānu vidū (Ef. 3:8, 9);
- tā kā daudzi ir mantoti Kristum, draudze, ko veido gan jūdi, gan pagāni, atklāj “Dieva daudzveidīgo gudrību” “visām varām un spēkiem debesīs” (Ef. 3:10), pasludinot viņu gaidāmo likteni (salīdziniet ar Ef. 6:10–20). Plāns apvienot visu Kristū (Ef. 1:10) tiek īstenots, un laika ir maz.

Šī izpratne par draudzi motivē Pāvilu lūgt par ticīgajiem. Kāpēc neiztēloties, ka sirsnīgo lūgšanu Ef. 3:14–21 viņš lūdz par tevi? Kāpēc neiztēloties, ka viņš lūdz, lai tu būtu piepildīts ar visu Dieva pilnību (skat. Ef. 3:19) un pilnībā piedalītos brīnišķīgajā vienotās draudzes noslēpumā, kas pamazām tiek atklāts?

Kādas barjeras starp ticīgajiem pastāv mūsu draudzē, kurām, ņemot vērā Pāvila rakstīto, nevajadzētu būt? Ko jūs varat darīt, lai no tām atbrīvotos? _____

Vienotība ticībā

Ef. 4. nodaļā Pāvils lūdz ticīgos pārtrauc darīt vienu un sākt darīt ko citu. Kas viņiem ir vai nav jādara? _____

Ef. 4. nodaļa sākas un beidzas ar aicinājumu rūpēties citam par citu (Ef. 4:1–3, 32). Starp šiem aicinājumiem Pāvils izsaka spēcīgu atbalstu idejai, ka mums ir jāveicina vienotība draudzē. Viņš sāk ar septiņu “viens” uzskaitījumu: ir viena miesa, viens Gars, viena cerība, viens Kungs (Jēzus Kristus), viena ticība, viena kristība, viens Dievs un Tēvs (Ef. 4:4–6). Mēs esam savienoti kopā ar šīm garīgajām realitātēm. Patiesībā mēs esam vienoti.

Lai gan vienotība ir teoloģiska pārliecība, tā prasa no mums smagu darbu. Tāpēc mums vienmēr vajadzētu “censties uzturēt Gara vienību” (Ef. 4:3, NKJV). Viens veids, kā katrs no mums varētu to darīt, ir būt aktīvai Kristus “miesas” daļai (Ef. 4:7–16). Katrs loceklis ir miesas apdāvināta daļa, un katram vajadzētu dot savu ieguldījumu tās veselībā (Ef. 4:7, 16). Un visiem vajadzētu gūt labumu no apustuļu, praviešu, evaņģēlistu, mācītāju un skolotāju darba (Ef. 4:11, 12). Tiem kā saitēm un cīpslām vajadzētu būt kā vienojošai funkcijai, kas palīdz kopā augt Kristū, kas ir miesas Galva (Ef. 4:13, 15).

Vienlaikus Pāvils viņiem arī teica, ka viņi vairs nav “mazgadīgi bērni, kas cilvēku viltus spēlē, viņu viltīgas rīcības piekrāpti, tiek šurpu turpu svaidīti, padodamies katram mācības vējam” (Ef. 4:14). Šie vārdi skaidri norāda, ka agrīnā draudze iekšējas grūtības piedzīvoja “viltīgas rīcības” dēļ.

Pārejot pie sava pēdējā aicinājuma būt laipniem un žēlsirdīgiem citam pret citu (skat. Ef. 4:32), Pāvils lūdz, lai ticīgie izvairītos no kādreizējās “sirds apcietinātības” (Ef. 4:17–24) un no dusmīgas un skarbas runas, tā vietā lietojot valodu, kas paceļ un izplata žēlastību (Ef. 4:25–31).

Nodaļu par vienotību ir pietiekami viegli lasīt, ja viss ir mierīgi. Izaicinošāk – un svarīgāk – ir lasīt to, kad tiekam ierauti kādā konfliktā. Vai tu atcerēies šodien piedzīvot Kristus miesas vienotību – to vienotību, kuras dēļ Viņš nomira?

Kā mēs varam dot savu ieguldījumu mūsu draudzes vienotībā – gan vietējā, gan pasaulplašā mērogā? Kāpēc ir svarīgi, ka mēs darām, ko varam? _____

Mēs esam žēlastības saņēmēji un devēji

Lasot Ef. 5. nodaļu, pārdomājiet, kā Pāvils lūdz mūs īstenot evaņģēliju savās attiecībās ar citiem. Kuras no viņa pamācībām tev ir īpaši nozīmīgas? _____

Ja sāksim lasīt Ef. 5. nodaļu no sākuma, mēs varam palaist garām šīs svarīgās tēmas pilno spēku. Tāpēc labāk sāciet lasīt ar Ef. 4:32, kur Pāvils saka, lai efezieši ir “cits pret citu laipni un žēlsirdīgi; piedodiet cits citam, kā arī Dievs Kristū jums ir piedēvis”.

Kā ticīgie mēs esam aicināti balstīt savu izturēšanos pret citiem uz Dieva piedošanu un žēlastību pret mums. Mums ir jāatdarina Dievs! (Salīdzini ar Mt. 5:43–48.)

Pāvils pretstata šo Dieva atdarināšanas ieradumu pagānu dzīvesveidam. Tā vietā, lai vērtētu citus kā brāļus un māsas Dieva ģimenē, cilvēki pārāk bieži izmanto citus savām seksuālajām tieksmēm un tad lielās ar to (Ef. 5:3, 4). Viņš brīdina, ka šādai pieejai nav nākotnes jaunajā pasaulē, kuru plāno Dievs (Ef. 5:5–7).

Tā vietā ticīgajiem jānovēršas no savas pagātnes tumsas un jādzīvo “kā gaismas bērniem” (Ef. 5:8–10), atdarinot Tēva mīlestību. Vairākkārt Pāvils brīdina mūs nenodoties “tumsas darbiem”, kas tiek darīti “slepenībā” (Ef. 5:11, 12). Turpretī mums ir jādzīvo Kristus gaismā (Ef. 5:13, 14). Tā vietā, lai izniekotu savu dzīvi dzērumā, mēs “atpirksim laiku”, piesenot Dievam pateicību par Viņa mīlestību (skat. Ef. 5:15–21).

Pāvils paplašina Dieva atdarināšanas tēmu, dodot padomus kristīgajiem vīriem un sievietēm. Kristus pašuzpurīgā mīlestība pret draudzi kļūst par paraugu kristīgajiem vīriem (Ef. 5:25–33), bet draudzes lojalitāte pret Kristu kļūst par paraugu kristīgajām sievietēm (Ef. 5:22–24). Tā vietā, lai izmantotu cilvēces seksualitātes dāvanu izvirtušā un savtīgā veidā, kristīgajiem vīriem un sievietēm jāvērs uzmanība uz citu novērtēšanu un cienīšanu, kļūstot par “vienu miesu” (Ef. 5:28–33).

“Esiet Dieva atdarinātāji kā miļi bērni.” (Ef. 5:1, NKJV) Dieva žēlastībā jūs šodien esat aicināti iemiesot šo pamācību savās attiecībās ar citiem.

Kā Ef. 5:2, kas mums māca “staigāt mīlestībā”, palīdz saprast, ko Pāvils Ef. 5:1 domāja ar to, ka ticīgie ir “Dieva atdarinātāji” (NKJV)? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Mēs noslēdzam ar pārdomām par Ef. 6. nodaļu, kur mēs atklājam, ka mēs, draudze, esam mieru nesošā Dieva armija.

Vēstulē efeziešiem Pāvils ir attēlojis draudzi kā Kristus miesu (Ef. 1:22, 23; Ef. 4:11–16), kā Dieva templi (Ef. 2:19–22) un kā Kristus līgavu/ sievu (Ef. 5:21–33). Ef. 6:10–20 Pāvils apraksta draudzi kā Dieva armiju un izsaka enerģisku aicinājumu tvert garīgos ieročus. Šie panti sniedz daudz svētību, bet dažkārt tiek pārprasti.

Mēs varam pārprast Pāvila vārdus kā aicinājumu ķerties pie nogalināšanas rīkiem vai būt kaujinieciskās attiecībās ar citiem. Tomēr Pāvils uzsver vienotību, cildinošu runu un žēlsirdību (skat. īpaši Ef. 4:25–5:2). Viņš apraksta Dieva labo vēsti kā “miera evaņģēliju” (Ef. 6:15). Ar šo dzīvo militāro metaforu draudze nav aicināta karot klasiskajā nozīmē. Drīzāk mums ir jānes miers garīgajā kaujā pret ļauno. Pāvils uz lielās cīņas kaujas lauka aicina mūs pierakstīties Dieva armijā.

Mums nopietni jāizvērtē ienaidnieks, lai nekad par zemu nenovērtētu pret mums vērstos spēkus. Mēs nestājamies pretī tikai cilvēciskiem šķēršļiem, bet “pret valdībām un varām, šīs tumsības pasaules valdniekiem un pret ļaunajiem gariem pasaules telpā” (Ef. 6:12), ko vada viltīgs ģenerālis – velns (Ef. 6:11). Tomēr mēs nedrīkstam padoties ienaidnieka iebiedēšanai. Dievs ir mums vienmēr klāt (Ef. 6:10) un ir apgādājis mūs ar vissmalkākajiem ieročiem, Viņa paša ieročiem, “Dieva ieročiem” (Ef. 6:11; salīdzini ar Jes. 59:15–17). Viņš ir nolīcis mūsu sniedzamības robežās patiesību, taisnību, mieru, ticību, glābšanu un Garu (Ef. 6:13–17). Ja Dievs iet mums pa priekšu un mēs esam no galvas līdz kājām apbruņoti ar ieročiem, ko Viņš mums ir sagādājis, mēs nevaram piedzīvot neveiksmi. Uzvara ir garantēta.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Lai gan mēs netiekam glābti ar darbiem, ko Pāvils domā, rakstot, ka mēs esam “Kristū Jēzū radīti labiem darbiem, kurus Dievs iepriekš sagatavojis, lai mēs tajos dzīvotu” (Ef. 2:10)? Kāds tad ir mūsu labo darbu mērķis?

2. Pāvils raksta: “Bet Viņam, kas, darbodamies mūsos ar Savu brīnišķo varu, spēj darīt daudz vairāk par visu, ko lūdzam vai saprotam [...]” (Ef. 3:20) Kāds spēks darbojas mūsos, un kā šim spēkam vajadzētu atklāties mūsu katra dzīvē?

SATURS

Pāvils un efezieši _____	5
Dieva lielais, Kristū centrētais plāns _____	12
Paaugstinātā Jēzus spēks _____	19
Kā Dievs mūs glābj _____	26
Horizontālā salīdzināšana: krusts un draudze _____	33
Evaņģēlija noslēpums _____	40
Vienotā Kristus miesa _____	47
Kristus veidota dzīve un Gara iedvesta runa _____	54
Dzīvot gudri _____	61
Vīri un sievas kopā pie krusta _____	68
Praktizējot pilnīgu lojalitāti Kristum _____	75
Aicinājums nostāties _____	82
Nesot mieru _____	89
Efezieši savā sirdī _____	96